

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

КАТЕДРА СЛАВИСТИКИ

**Фамилия, имя, отчество как средства идентификации
личности: история и современность**

**Příjmení, jméno a jméno po otci jako prostředky
identifikace osoby v ruském jazyce: historie a současnost**

**Surname, name and patronymic as a means of
identification in Russian: history and presence**

Diplomová práce

VYPRACOVALA: Bc. Petra Klimecká

VEDOUCÍ PRÁCE: prof. Alla Arkhanhelska, DrSc.

2018

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci, 4. 4. 2018

Podpis

Děkuji prof. Alle Arkhanhelske, DrSc. za konzultace, věcné rady a připomínky, odborné vedení a zejména za trpělivost a čas, který mi během psaní diplomové práce věnovala.

Podpis

Obsah

ÚVOD	7
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1. Lexikologie a předmět jejího zkoumání.....	10
1.1. Obecná charakteristika ruského lexika.....	10
1.2. Přejímání lexikálních jednotek.....	11
1.2.1. Jazykové rodiny	12
1.2.1.1. Indoevropské jazyky	13
1.2.1.2. Semitoamitské jazyky	13
1.2.1.3. Altajské jazyky.....	13
2. Onomastika a předmět jejího zkoumání.....	14
2.1. Vlastní jména	15
2.2. Antroponomastika a předmět jejího zkoumání	16
2.2.1. Klasifikace antroponym	17
2.2.2. Ruská antroponyma.....	18
3. Jméno	19
3.1. Prvopočátek pojmenovávání osob.....	19
3.2. Vliv praslovanštiny na tvorbu jmen	22
3.3. Vliv přijetí křesťanství na tvorbu jmen	22
3.4. Vliv komunistické ideologie na tvorbu jmen	24
3.5. Vliv postavení ženy ve společnosti na tvorbu jmen	25
4. Otčestvo	27
4.1. Historie tvorby otčestv	27
4.2. Matronymum.....	29
5. Příjmení.....	30
5.1. Historie vzniku příjmení	30
5.2. Tvorba příjmení.....	31
5.2.1. Typické koncovky příjmení	31
II. PRAKTICKÁ ČÁST	34
6. Jména	35
6.1. Původ mužských jmen	35
6.1.1. Původ slovanský či ruský.....	35
6.1.2. Jména přejatá.....	36
6.1.2.1. Jazyky zprostředkující přejímání.....	36
6.1.3. Odlišnosti v psaní jmen pod vlivem přejímání.....	37
6.1.4. Jiné formy mužských jmen	38
6.1.5. Jména odvozená od osobního jména / obecného pojmenování.....	39

6.1.6.	Původ v závislosti na písmenu abecedy	39
6.1.7.	Jména pocházející z období komunismu.....	40
6.1.8.	Nejasný původ jmen.....	40
6.1.9.	Výklad původu slov	41
6.2.	Ženská jména	42
6.2.1.	Mužské formy ženských jmen.....	42
6.2.2.	Původ jmen.....	43
6.2.2.1.	Původ slovanský či ruský	43
6.2.2.2.	Jména přejatá.....	44
6.2.2.3.	Odlišnosti v psaní jmen pod vlivem přejímání.....	46
6.2.2.4.	Jména odvozená od osobního jména / obecného pojmenování.....	47
6.2.2.5.	Původ v závislosti na písmenu abecedy	48
6.2.2.6.	Jména pocházející z období komunismu.....	49
6.2.2.7.	Nejasný původ jmen.....	49
6.2.2.8.	Výklad původu slov	50
6.3.	Popularita ruských jmen.....	51
6.3.1.	Nejpopulárnější mužská jména	51
6.3.2.	Nejpopulárnější ženská jména.....	52
6.3.3.	Srovnání mužské a ženské formy jmen.....	53
6.4.	Shrnutí výsledků analýzy mužských a ženských jmen	53
7.	Příjmení.....	55
7.1.	Výzkumy nejpopulárnějších ruských příjmení	55
7.1.1.	Nejpopulárnější ruská příjmení	56
7.2.	Jméno církevní / Jméno necírkevní / Přízvisko.....	57
7.2.1.	Jméno církevní	58
7.2.2.	Jméno necírkevní a přízvisko	59
7.2.3.	Příjmení odvozená od jmen obecných	59
7.3.	Motivace vzniku příjmení	60
7.3.1.	Název profese.....	60
7.3.2.	Název zvířete.....	63
7.3.3.	Název místa.....	65
7.3.4.	Název rostliny	66
7.3.5.	Název jídla a pití	68
7.3.6.	Název věci.....	69
7.3.7.	Vnitřní charakteristika.....	70
7.3.8.	Vnější charakteristika.....	72
7.3.9.	Název člověka dle různých kritérií.....	73

7.4. Ochranné / Prací jméno	74
ZÁVĚR	76
РЕЗЮМЕ	79
BIBLIOGRAFIE	89
SEZNAM PŘÍLOH	92
SEZNAM ZKRATEK	93
PŘÍLOHY	94
Příloha č. 1 – Abecední seznam excerpovaných mužských jmen	94
Příloha č. 2 – Abecední seznam excerpovaných ženských jmen	96
Příloha č. 3 – Abecední seznam excerpovaných příjmení	98
Příloha č. 4 – Shrnutí výsledků analýzy mužských jmen	102
Příloha č. 5 – Analýza mužských jmen – grafy	115
Příloha č. 6 – Shrnutí výsledků analýzy ženských jmen	118
Příloha č. 7 – Analýza ženských jmen – grafy	132
Příloha č. 8 – Nejpopulárnější ruská jména	136
Příloha č. 9 – Shrnutí výsledků analýzy ruských příjmení	139
Příloha č. 10 – Analýza ruských příjmení – grafy a tabulky	162
Příloha č. 11 – Výzkumy nejpopulárnějších ruských příjmení	165

ÚVOD

Hlavním tématem této diplomové práce budou ruská osobní jména ve srovnání kontextu historického se situací současnou. Každý člověk má své osobní jméno, které slouží jako hlavní prostředek jeho identifikace a k možnosti odlišení od ostatních. Nejedná se pouze o jméno křestní, ale také o příjmení a v případě ruské tradice o jméno po otci, tzv. *отчество*.

Diplomovou práci tvoří část teoretická a část praktická. Teoretická část bude rozdělena do 5 kapitol. V první kapitole se budeme zabývat velice krátce lexikologií, slovní zásobou, hlavně tedy ruskou, a část kapitoly bude věnována také způsobům přejímání a jazykovým rodinám. Ve druhé kapitole se již zaměříme na vědu o vlastních jménech, onomastiku, s hlavním důrazem na antroponomastiku a předmět jejího zkoumání, tedy vlastní jména jednotlivců či skupin osob. Dále již bude následovat podrobnější popis jednotlivých částí osobního jména, a to jména křestního, jména po otci a příjmení. Budeme se zabývat historickým vývojem tvorby těchto vlastních jmen, dále také motivací jejich vzniku a vzpomeneme mimo jiné i druhý zajímavý fenomén typický nejen pro ruskou tradici, a to matronymum, tedy jméno po matce.

V praktické části této diplomové práce bude provedena analýza jmen a příjmení. Jména po otci jsme se rozhodli neanalyzovat, jelikož neexistoval dostatek materiálů, na základě kterých bychom mohli analýzu provést. Analýze bude podrobeno 250 mužských a 250 ženských jmen, a zároveň také 500 příjmení. Na jména bude nahlíženo z hlediska původu, budou porovnávána jména původně ruská s přejatými či bude zmíněn výklad daných slov, od kterých byla jména odvozena. Na konci této kapitoly budou představeny výzkumy matričního úřadu města Moskvy, jež se týkaly nejpopulárnějších ženských a mužských jmen za posledních 26 let.

Druhá polovina praktické části bude věnována příjmením, u kterých se zaměříme na motivaci původu daných příjmení, budeme se podrobněji věnovat jednotlivým kategoriím příjmení, snažit se demonstrovat vše, co bude napsáno v teoretické části o různých druzích motivace vzniku nejen příjmení, ale hlavně jmen, od kterých byla daná příjmení odvozena. Mimo to se zde také bude vyskytovat podkapitola o výzkumech, jež se zabývaly problematikou nejpopulárnějších ruských příjmení, a na základě kterých bylo následně vybráno analyzované lexikum.

Cílem této diplomové práce je přiblížení historického vývoje tvorby ruských jmen, příjmení a jmen po otci, jejich motivace vzniku, možností výkladu, četnosti a také původu. To vše prostřednictvím srovnávací analýzy excerpovaných jmen a příjmení.

Pro vypracování této diplomové práce bude použita odborná literatura česká i ruská. Bude se jednat o tituly významných lingvistů a onomastiků, jako například R. Šrámka, M. Knappové, J. Filipce, F. Čermáka, A. V. Superanské, O. N. Trubačeva, D. I. Jermoloviče a dalších. Hlavním zdrojem pro vypracování praktické části poslouží různé internetové stránky, na kterých budeme porovnávat možné výklady původu daných jmen či příjmení, dále také v případě příjmení výzkumy A. F. Žuravljova a E. V. Balanovské, podle kterých bude vybráno analyzované lexikum, a také velmi důležitým zdrojem budou údaje matričního úřadu města Moskvy, na základě kterých lze analyzovat nejpůvodnější ženská a mužská jména během let 1991 – 2017.

Podstatnou částí diplomové práce budou také přílohy, ve kterých budou uvedeny seznamy všech excerpovaných jmen a příjmení. Zároveň zde budou umístěny také seznamy, tabulky a grafy, v nichž budou obsažena data týkající se popularity daných jmen a příjmení, či jejich výklad a motivace původu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Lexikologie a předmět jejího zkoumání

Lexikologie, věda o lexikální zásobě, je lingvistickou disciplínou, jež zkoumá formu, význam a užívání jednotlivých lexikálních jednotek. Zabývá se tedy tzv. *lexikem* či jinak řečeno *slovní zásobou* daného jazyka. Lexikologii lze dělit na *synchrónní* a *historickou*, jejíž součástí je etymologie, lingvistický obor studující původ a vývoj slov.¹ Synchronní lexikologii lze rozdělit do dvou kategorií, a to na lexikální *sémaziologii*, nauku o významu slov, jež se někdy nazývá také sémantika, a lexikální *onomaziologii*. Onomaziologie se zabývá lexikálními jednotkami z hlediska jejich vzniku a fungování v pojmenovávacím procesu.² Z lexikologie se postupem času vyčlenila na základě specifických rysů *onomastika*, věda o vlastních jménech, a v některých pojetích také *frazeologie* a *terminologie*.³

1.1. Obecná charakteristika ruského lexika

Slovní zásoba každého jazyka se vyvíjela v průběhu mnoha tisíciletí a vyvíjí se stále. Jinak tomu není ani u ruštiny. Jelikož patří ruský jazyk k větvi slovanských jazyků, velký vliv na tvorbu ruského lexika měla *praslovanština*. Slova, jež mají své kořeny v tomto jazyce, původním společném prajazyce Slovanů, jehož pozdějším stádiem byla více známá *staroslověňština*, řadíme nyní ke skupině původního ruského lexika. Pojmenování, jež pocházejí z praslovanštiny, není mnoho, nicméně patří k nejčastěji užívaným výrazům vůbec. Tvoří až 70% běžně užívaného ruského lexika. Do této skupiny patří kupříkladu výrazy spojené s jídlem či pitím (*квас, сыр*), s rostlinami (*лес, дуб, сосна*), názvy ptáků (*соловей, воробей*) a další.⁴

K původně ruskému lexiku lze kromě praslovanštiny zařadit také výrazy pocházející z východoslovanské větve jazyků, větve indoevropské a samozřejmě také původní vlastní ruské názvy. Toto původně ruské lexikum tvoří dle významného ruského lingvisty Nikolaje Šanského až 90 % ruské slovní zásoby. Ke zbylým 10 % poté patří *slova přejatá*.⁵

---

¹ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 243. ISBN 80-7106-484-x.

² Tamtéž, str. 243

³ Tamtéž, str. 243

⁴ Формирование русской лексики. *Файловый архив для студентов. StudFiles*. [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://studfiles.net/preview/2379121/>

⁵ Tamtéž

Zmíněné indoevropské lexikum se do ruštiny začlenilo na konci epochy neolitu, ve které se indoevropské etnické společenství rozpadlo, a jazyky této jazykové rodiny přejaly nebo spíše přijaly některá slova za svá. Proto je právě toto lexikum velice podobné u velkého množství indoevropských jazyků. Jako příklad lze uvést výrazy: *дочь*, *волк*, *мясо*, *видеть* nebo *босою*. Pro lexikum východoslovanské, tedy názvy, jež ve své době užívali východní Slované, jsou typické výrazy vyjadřující vlastnost či děj, jako například *бурный*, *дешевый*, *ругаться*, dále také pojmenování vážící se k rodině (*дядя*) či slova charakterizující jisté časové období (*сегодня*, *теперь*).⁶

Za původní vlastní ruské lexikum jsou považovány výrazy, které se v jazyce objevily poté, co se stal samostatným jazykem ruského národa. Vlastními ruskými pojmenováními jsou například *исследовать*, *обман*, *курица*, *однажды* či *особенный*.⁷

1.2. Přejímání lexikálních jednotek

Slovní zásoba každého jazyka se neustále vyvíjí a je obohacována o nové prvky. K tomuto jevu může docházet ať už ze zdrojů domácích či cizích formou tzv. *пřejímání*. Přejímání domácích prvků může probíhat pouze mezi jednotlivými vrstvami jazyka, funkčními útvary navzájem apod. V českém prostředí jsme se s tímto přejímáním mohli setkat například v době národního obrození, kdy do spisovného českého jazyka pronikaly výrazy pocházející původně ze staroslověnštiny.⁸

K druhé formě přejímání dochází častěji. Toto přejímání je vždy důsledkem vzájemné interakce dvou či více jazyků. Dochází k němu díky různým situacím, které mohou vzniknout na poli kulturním, ekonomickém, politickém apod. Důvodem pro přejímání těchto slov může být potřeba pojmenovat jistou novou skutečnost, odlišit ji od ostatních, nebo modernizovat jazyk. Mezi slovy přejatými převládají podstatná jména (substantiva).⁹

Slovům přejatým se říká buďto *пřejímky*, anebo *výpůjčky*. Výpůjčky mohou být nejrůznějšího typu, například morfologické, slovtvorné, sémantické, frazeologické, nicméně vzhledem k tématu této diplomové práce se bude jednat hlavně o typ lexikální. Jak již bylo v úvodu zmíněno, v případě lexikálních výpůjček mluvíme o přejímkách.

---

⁶ Формирование русской лексики. *Файловый архив для студентов. StudFiles*. [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://studfiles.net/preview/2379121/>

⁷ Tamtéž

⁸ FILIPEC, Josef., ČERMÁK, František. *Česká lexikologie*. Praha: Academia, 1985, str. 120

⁹ Tamtéž, str. 120

Můžeme se setkat se dvěma druhy přejímek, a to starými a novými. Staré přejímky jsou slova, jež jsou v současné době již pevně začleněna do slovní zásoby jazyka, jsou často adaptovaná také gramaticky, morfologicky i foneticky a již nejsou považována za slova cizího původu. Novodobé výpůjčky zatím nejsou zcela adaptované, jsou brány spíše jako slova hovorová a nejen rodilý mluvčí pozná, že se jedná o slovo přejaté.¹⁰

K adaptaci nových slov do cílového jazyka může docházet různými způsoby. Může proběhnout celková adaptace původního slova, přičemž slovo v cílovém jazyce bude mít stejnou podobu i význam. V tomto případě dochází k tzv. **úplnému přejímání**. Do ruštiny byly takto adaptovány slova *микрофон* či *микроскоп*. Další možností je **částečné přejímání**, kdy byla použita pouze část původního slova a následně bylo vytvořeno zcela nové slovo. Jedná se často o slova složená, jako například *телепередача* či pro ruštinu velmi typická složená slova psaná přes spojovník, *мини-юбка*.

I vlastní jména, v případě této diplomové práce jména a příjmení, byla přejímána z různých jazyků, ať už slovanských či jazyků neslovanského původu.

1.2.1. Jazykové rodiny

Nejen ruština, ale samozřejmě také všechny ostatní jazyky na světě jsou neustále konfrontovány s jinými jazyky, ať už své jazykové rodiny, či cizí. Jazyková rodina je skupina jazyků, jež je geneticky spjata a vznikala divergentním vývojem ze společného prajazyka.¹¹ Divergence v jazyce tedy znamená, že se z jednoho jazyka, například praslovanštiny, postupně začaly oddělovat, rozrůžňovat a vyvíjet nové jazyky, v tomto případě jazyky slovanské.

Na světě existuje několik tisíc jazyků, které jsou rozděleny přibližně do 141 jazykových rodin.¹² Tyto rodiny se dále dělí na jednotlivé větve. Příbuznost k daným jazykovým rodinám je velice dobře probádána u semitoamitských a indoevropských jazyků, například na rozdíl od jazyků indiánských kmenů, kde je tato

---

¹⁰ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 542. ISBN 80-7106-484-x.

¹¹ Tamtéž, str. 380

¹² POKORNÝ, J., HANULIAK, J. *Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura*. Praha: Grada, 2010, str. 159. ISBN 978-80-247-2843-8.

příbuznost těžce prokazatelná.¹³ Ne všechny jazyky se řadí k některé z rodin, a takovýmto jazykům se poté říká izolované. Patří zde například *baskičtina*, *etruština* a další.

Jelikož ruský jazyk nebyl ovlivněn všemi jazykovými rodinami, v další části práce budou uvedeny pouze rodiny, se kterými přišla ruština do kontaktu a jež na ni měly jistý vliv. K hlavním třem rodinám patří již zmíněné indoevropské, semitohamitské jazyky a také velká skupina jazyků altajských.

1.2.1.1. Indoevropské jazyky

Indoevropská jazyková rodina je největší rodinou ze všech a jazyky, jež patří do této skupiny, mluví přes 2 miliardy lidí na celém světě. Mimo jiné se zde řadí také *ruština* a *čeština*, které spadají pod **slovanské jazyky**. Kromě slovanské větve jazyků, do které patří také *slovenština*, *ukrajinština* či *staroslověnština*, existuje například také početná větev **germánských jazyků** (*holandština*, *němčina*, *angličtina*, *dánština*), **románských jazyků** (*francouzština*, *španělština*, *italština*, *portugalština*), či **italických**, jejímž hlavním představitelem je *latina*. K indoevropským jazykům dále řadíme také například jazyky **iránské větve** (*perština*) či **řečtinu**, která tvoří samostatnou vývojovou větev.

1.2.1.2. Semitohamitské jazyky

Velmi početnou jazykovou rodinou je také **rodina semitohamitská**. Říká se jim také jazyky afroasijské. Patří zde více než 370 jazyků, kterými hovoří až 300 milionů obyvatel z celého světa.¹⁴ Nejvýznamnějším a také nejužívanějším jazykem (235 milionů mluvčích) je bezesporu **arabština**. Mimo to zde patří také velmi významná **hebrejština**, která však postupem času ustupovala a stávala se pouze jazykem židovského náboženství. V 19. století se vrátila v nové podobě, jež se nazývala **ivrit**.¹⁵

1.2.1.3. Altajské jazyky

Altajská jazyková rodina není možná světově tak významná, nicméně pro ruský jazyk je velkým zdrojem přejatých slov. Jedná se totiž o jazyky, jimiž mluví příslušníci národů, které v dřívějších dobách žily na území Ruska či Sovětského svazu, anebo

---

¹³ REJZEK, J. *Český etymologický slovník. Třetí vydání (druhé přepracované a rozšířené vydání)* Praha: Leda, 2015, str. 4. ISBN 978-80-7335-393-3.

¹⁴ POKORNÝ, J., HANULIAK, J. *Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura*. Praha: Grada, 2010, str. 163. ISBN 978-80-247-2843-8.

¹⁵ REJZEK, J. *Český etymologický slovník. Třetí vydání (druhé přepracované a rozšířené vydání)* Praha: Leda, 2015, str. 12. ISBN 978-80-7335-393-3.

v okolních státech, a proto měly na vývoj ruského jazyka velký vliv. Tato rodina se dělí na několik větví: *turkickou (turkotatarskou)*, *mongolskou* a *tunguzsko-mandžuskou*. Existuje zde spousta již vymřelých jazyků, jako například *kipčatština*, nicméně je zde také spousta existujících jazyků. Hlavními z nich jsou *turečtina*, *tatarština*, *uzbečtina*, *turkmenština*, *ázerbájdžánština* a další, které patří do větve turkotatarské.

2. Onomastika a předmět jejího zkoumání

Onomastika je naukou, která se zabývá studiem vlastních jmen neboli **propríí**. Jako věda se začíná intenzivně rozvíjet v 50. – 60. letech minulého století.¹⁶ V této době přestává být považována za pomocnou vědu historickou a stává se z ní nauka lingvistická. Zakladatelem moderní české onomastiky se stal Vladimír Šmilauer. K významným ruským onomastikům patří například V. K. Čičagov, V. A. Nikonov, E. S. Otin, A. V. Superanská či S. B. Veselovskij.

Z historického hlediska však kořeny onomastiky a hlavně tedy obecně potřeby pojmenovávat sahají až hluboko do minulosti. Objasnění pojmenování a názvů různých objektů lze nalézt již ve starých legendách či kronikách. Zvýšený zájem o jazyk, kulturu, historii českého národa pozorujeme v období národního obrození. K významným osobnostem tohoto období, jež se zabývaly vlastními jmény, obzvláště tedy toponymy, patří významný český historik a spisovatel František Palacký či Vincenc Brandl. Právě František Palacký je považován za zakladatele české onomastiky.

Slovo onomastika pochází z řeckého slova „*ónoma*“, což v překladu znamená „jméno“. Vlastní jména jsou různého typu. Nejrozšířenějšími skupinami vlastních jmen jsou *antroponyma* a *toponyma*. Antroponyma, jimž bude věnována tato diplomová práce, jsou vlastními jmény jednotlivých lidí či skupiny lidí. Jedná se tedy o vlastní jména osobní. K toponymům řadíme vlastní jména zeměpisná.

Existují však i další onomastické kategorie, které nejsou sice tak časté, nicméně rozhodně nejsou méně významné. Vlastní jména lze rozdělit na dvě základní skupiny, ***bionyma*** a ***abionyma***. ***Bionyma*** jsou vlastní jména živých bytostí a jiných organismů, jež fungují ve společenských vztazích. K nim lze přiřadit ***antroponyma*** (vlastní jméno jednotlivého člověka či skupiny lidí), ***zoonyma*** (vlastní jména živočichů) a ***fytonyma***

---

¹⁶ ŠRÁMEK, Rudolf.: *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s. ISBN 80-210-2027-X.

(vlastní jména rostlin). Do druhé skupiny *abionym* patří vlastní jména neživých objektů a jevů, tedy *toponyma* (vlastní jména zeměpisná), *kosmonyma* / *astronyma* (vlastní jména astronomická neboli vlastní jména objektů nacházejících se mimo zemi) a *chrématonyma* (vlastní jména lidských výtvorů, které jsou zakotveny nikoli v přírodě, nýbrž ve společenských, ekonomických aj. vztazích).¹⁷

Kromě těchto onomastických kategorií můžeme vlastní jména rozdělit na dvě velké skupiny: objekty *jednodenátové* neboli *singulativní* a *vícedenátové* (*mnohodenátové*). U jednodenátových objektů se jedná o případ, kdy jednomu objektu je přiřazeno jedno proprium, nemůže tedy dojít k záměně. Jedná se například o jména osob (*A. II. Чехов*), měst (*Томск*), hor (*Эльбрус*) a jiných dalších jedinečných pojmenování, jako je například Slunce, Země apod. Z toho vyplývá, že u vícedenátových bude jedno proprium odpovídat více objektům, druhově stejným či druhově odlišným. Typickým příkladem může být například *Москва*, což je pojmenování nejen pro řeku, ale zároveň také pro město, obec či hotel.¹⁸

2.1. Vlastní jména

Soubor všech vlastních jmen daného jazyka, společnosti apod. se nazývá *onymie*. Vlastní jméno, jakožto předmět onomastického výzkumu, je lexikální jednotka, která v protikladu k apelativům, což jsou jména obecná, pojmenovává na nepojmové bázi komunikativně individualizované objekty.¹⁹

Vlastní jména mají několik funkcí. Hlavními z nich jsou funkce individualizace, diferenciací a lokalizace pojmenovávaných objektů.²⁰ Od apelativ se odlišují především absencí pojmového významu, tedy nenesou zobecňující pojmový význam, prostřednictvím kterého by se vztahovaly k jisté třídě předmětů, jako je například *strom*, *láska*, *dítě*. K označovaným objektům se tedy nevztahují na základě zobecněných významových rysů, ale pouze individuálních, a chybí u nich charakterizační schopnost.²¹

---

¹⁷ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 204. ISBN 80-7106-484-x.

¹⁸ ŠRÁMEK, Rudolf.: *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s. ISBN 80-210-2027-X.

¹⁹ Tamtéž, str. 11

²⁰ Tamtéž, str. 11

²¹ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 204 – 205. ISBN 80-7106-484-x.

Mohlo by se zdát, že apelativa stojí v protikladu k propriím, nicméně neexistuje mezi nimi žádná ostrá hranice, nejedná se o absolutní protiklad. Svědčí o tom mimo jiné procesy tzv. *apelativizace* a *proprializace*. Jedná se o obousměrné přechody. Častějším je proprializace, což je proces přechodu jména obecného ve jméno vlastní. Jako příklad můžeme uvést apelativum *víra* neboli rusky *вера*, ze kterého při procesu proprializace stalo antroponymum *Вера*. Taková jména, jež byla vytvořena od slov obecných, a zároveň si zachovala i svůj původní význam, existují doposud. Jedná se například o rodná jména *Надежда*, *Лев* či *Любовь* neboli *Láska*.²² Jmen tohoto typu je vcelku velké množství, a to díky tomu, že právě způsob proprializace byl velice častý. Spousta osobních jmen měla zpočátku svůj původ v obecných jménech.

Proces apelativizace je méně častý, nicméně i k němu dochází. V tomto případě se ze jména vlastního stává jméno obecné. Vhodným příkladem je české antroponymum *Švejk*. Nejdříve se jednalo pouze o jméno hlavního hrdiny knihy Jaroslava Haška, nicméně postupem času jméno natolik zdomácnělo, že se stalo pojmenováním sociálním, které označuje určitý typ člověka, jenž předstírá hloupost, vyhýbá se práci a fláká se. Z antroponyma se stává apelativum, které již nese povahové a charakterové vlastnosti oné kultovní postavy české literatury.

S problematikou vlastních jmen samozřejmě souvisí také *onomaziologie*. Tradičně je brána pouze jako teorie pojmenovávání, nicméně lze ji chápat také v širším slova smyslu, a proto se někdy mluví spíše o teorii označování.²³ Tato nauka zkoumá, jakými postupy, využitím jakých jazykových prostředků a na základě jaké motivace je v dané situaci vyjadřován jistý obsah. Postupuje od obsahu k formě, tedy opačně než *sémaziologie*.²⁴

2.2. Antroponomastika a předmět jejího zkoumání

Pojem *antroponomastika* je odvozeno od řeckých slov „*ánthropos*“, což znamená „člověk“ a „*ónoma*“, v překladu „jméno“. Tato podkategorie onomastiky se, jak již název napovídá, zabývá osobními jmény, *antroponymy*, jejich vznikem, tvořením, povahou, rozšířením a zákonitostmi jejich fungování mezi sebou i ve vztahu k ostatním lexikálním

---

²² СУПЕРАНСКАЯ, А. В. Современный словарь личных имен: Сравнение. Происхождение. Написание. Москва: Айрис-пресс, 2005, с. 6. ISBN 5-8112-1399-9

²³ FILIPEC, Josef., ČERMÁK, František. *Česká lexikologie*. Praha: Academia, 1985, str. 88

²⁴ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 294. ISBN 80-7106-484-x.

jednotkám.²⁵ Za antroponymum je považováno jakékoliv vlastní jméno, které slouží k pojmenování jistého člověka či skupiny lidí a zároveň jej odlišuje od osob, pojmenovaných jinými vlastními jmény. Pomáhá nám osobu identifikovat a individualizovat. Antroponyma jsou součástí jim nadřazené skupiny *bionym*.

2.2.1. Klasifikace antroponym

K antroponymům patří nejen *rodná jména*, jako je *Иван, Наташа, Петр*, ale také *příjmení* (*Иванов, Чехов, Тургенев*) a v případě ruštiny nelze zapomínat ani na *otčestva* čili jména po otci (*Иванович, Ивановыч, Ивановна*). Dále zde patří také *přízviska* (*Хомяк, Крыса*), *přezdívký* (*Очкарик, Толстяк*) a *pseudonymy* (*Максим Горький: pseudonym – Алексей Максимович Пешков: rodné jméno*). Pseudonymy se někdy nazývají také *fiktonyma*, tedy slova, která nám slouží pro utajení pravého jména.²⁶

K antroponymům můžeme řadit částečně i tzv. *hypokoristika*, tedy jména zdobnělá, domácí, popřípadě mazlivá, často expresivně zbarvená.²⁷ Z českého prostředí je takovýmto hypokoristikem např. *Pepík (Josef), Maruška (Marie)*, v ruštině se jedná například o *Sašu (Саша – Александр), Kolju (Коля – Николай)* apod. Uvedené příklady byly odvozeny od jména, nicméně v ruštině poslední dobou dochází také k odvozování těchto zdobnělin od příjmení, například příjmení *Кислов* a zdobnělina *Кислый*. Je obtížné odlišit je od přízvisek.

Existují také tzv. *pseudoantroponyma* neboli nepravá antroponyma. Jedná se o vlastní jména smyšlených osob, bytostí, jež si člověk představoval jako lidem podobné. Řadíme zde vlastní jména mytologických postav, nadpřirozených bytostí, pohádkových postav, hraček apod. (*Íkaros*, syn řeckého vynálezce a stavitele *Daidala*, princezna *Popelka*). Specifickou skupinu tvoří *theonyma*, což jsou pojmenování bohů a bohyň z řecké mytologie, například *Hermés, Afrodité* apod.²⁸

Specifickou skupinou jsou také *skupinová antroponyma*. Tato antroponyma jsou vlastními jmény určité skupiny lidí, která tvoří společenství.²⁹ Ke skupinovým

²⁵ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. Энциклопедия Кругосвет | Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

²⁶ KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 43. ISBN 80-7106-484-x.

²⁷ Tamtéž, str. 172

²⁸ Tamtéž, str. 43

²⁹ Tamtéž, str. 43

antroponymům patří například *etnonyma* (vlastní jména kmenů a národů, např. *румыны, россияне*), *rodinná* a *rodová jména* (vlastní jména rodů a rodin, např. *Рюриковичи*) či *obyvatelská jména* (*горожанин, москвич*).

2.2.2. Ruská antroponyma

V současné době se i ruský jazyk začíná uchýlovat ke jménům, složeným pouze ze dvou částí, tedy nepoužívá se vždy celé jméno, jako například *Лев Николаевич Толстой*, ale jen *Лев Николаевич* či *Лев Толстой*. Způsobů, jak docílit tohoto dvousložkového jména, je několik. Může se jednat o spojení *rodného jména s otčestvem* (*Петр Иванович, Наташа Ивановна*) či *rodného jména s příjmením* (*Василий Крылов, Мария Смирнова*). Jednou z možností je také spojení *rodného jména s přízviskem* (*Ольга Рыжая, Иван Хомяк*).³⁰

Rodné jméno s otčestvem se nejčastěji používá při komunikaci s dospělými a staršími lidmi, často proto, abychom zdůraznili, že si dané osoby vážíme a máme k ní respekt. *Rodné jméno s přízviskem* je neformální způsob oslovení osoby. Obecně se i v ruštině v neformálních situacích lidé oslovují jen jménem, či zdrobnělinou (hypokoristikem). Zato oslovení jen za použití otčestva je považováno za zastaralé. Pokud použijeme pro oslovení pouze příjmení, nemusí to být člověku příjemné, nicméně i s takovýmito případy se můžeme setkat, například ve školách či vojenských organizacích.

Od 90. let 20. století se v obchodních a politických kruzích začíná po vzoru evropské tradice čím dál více využívat spojení *rodného jména a příjmení* (*Сергей Ковалев, Галина Вишневецкая*). S tímto způsobem pojmenování se bylo možné v minulosti setkat pouze mezi aristokratickou třídou obyvatelstva. Nyní je daný způsob využíván hlavně v případě, že mluvíme o člověku ve třetí osobě.³¹

Mimo to, stejně jako v evropských zemích, tak také v Rusku, je tradičně zafixováno pořadí jednotlivých pojmenování, kdy se začíná od rodného jména, následuje otčestvo a na konci stojí příjmení. Nicméně existují však jisté případy, kdy se toto pravidlo může porušit a není to považováno za chybu.

---

³⁰ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

³¹ Тамтѣж

3. Jméno

Jména plní v životě člověka velmi důležitou funkci. Odlišují jej od ostatních a jsou tedy prostředkem identifikace každého jednotlivého člověka, občana daného státu. Starší termín, který se používal přibližně do roku 1950, křestní jméno, byl spojen s církví, přesněji křestním obřadem, a proto se od tohoto názvu upustilo a byl zaveden termín rodné jméno.

Tvorbu jmen již po staletí ovlivňovalo velké množství faktorů. Ať už se jednalo o rozsáhlé území, na kterém se ruská země rozkládala, vliv národů, které zde žily, a také jejich kultura a jazyk. Jedním z velmi podstatných faktorů byla též víra, v případě Ruska především křesťanství, nicméně i další světová náboženství, jako například islám, měly jistým způsobem vliv na tvorbu lexika, a tedy i ruská jména.³² Nejen o vlivu víry, ale také o vlivu jiných jazyků či ideologie, budou jednotlivé části této kapitoly.

3.1. Prvopočátek pojmenovávání osob

V době před přijetím křesťanství považovali lidé své jméno za své druhé já (alter ego). Zároveň věřili v magické působení slova, od čehož se následně odvíjela také tvorba jmen. Jelikož měli lidé strach, že by jejich jméno mohlo být zneužito, báli se zlých sil, nemocí a smrti, začali kromě svého pravého jména používat také něco jako přezdívku, druhé jméno. Své rodné jméno drželi v tajnosti, znali jej jen velice blízcí lidé.

V této době můžeme hovořit o dvou typech jmen, a to tzv. *охранных* a *пожелательных*, neboli *охранných* a *пřacíх*. Jména, která patřila do skupiny *охранných*, si lidé dávali proto, aby je ochránila *перед ухранутím* nebo jiným neštěstím. Tato jména jsou často negativního charakteru, např. *Жирнос* či *Гнилозуб*, což je v některých případech způsobeno zápornými prefixy *не-*, *без-*: *Неудача*, *Безум*.³³ Lidé věřili, že tato nehezká jména na sebe vezmou vše špatné a takto pojmenovanému dítěti se poté bude neštěstí celý život vyhýbat.

Druhou skupinou jsou jména *пřací*. Při tvorbě tohoto druhu jmen používali lidé názvy běžných předmětů, které je obklopovaly. Jednalo se o rostliny, zvířata, pojmenování různých věcí, zbraní, jídla apod. Každý předmět měl své přednosti či charakteristiky (síla,

---

³² СУПЕРАНСКАЯ, А. В. Современный словарь личных имен: Сравнение. Происхождение. Написание. Москва: Айрис-пресс, 2005, с. 7. ISBN 5-8112-1399-9

³³ Тамtéž, str. 7

vytrvalost) a podle toho se následně vybíralo jméno pro to či jiné dítě (*Орел, Молот, Ложка*). Dále se jména vybírala podle období, ve kterém se dítě narodilo (*Весна, Мороз, Суббота*), které bylo v pořadí (*Вторак, Третьяк*), či také tak, jak se dítě hned po narození projevovalo (*Бессон, Будияко*).³⁴

Tato jména se často vázala k charakterovým vlastnostem jedince a dávala se jim z různých důvodů. Velmi jasně to lze vidět například na pojmenování podle zvířat. Muž dostal jméno *Медведь*, což odpovídá českému *Medvěd*, protože byl silný jako medvěd, či zabil medvěda, nebo jej prostřednictvím tohoto jména mělo ochraňovat tak silné zvíře, jako je medvěd.

Zpočátku také nebylo obvyklé rozlišovat jména dětí podle pohlaví. Dívku například pojmenovali *Дед* a chlapce *Баба*. Vzhledem k tomu, že ani předmětům, podle kterých byly děti pojmenovávány, nebyl přidělen žádný rod, ani u dětí to nebylo rozlišováno.

Na tvorbu osobních jmen měly vliv také vztahy v rodině. Až do roku 1917 se dětem dávala jména navazující na rodinnou tradici. Jména se dědila z pokolení na pokolení, a tedy děd, otec i syn se jmenovali stejně, například *Иван*. Zrovna jméno *Иван* bylo velice časté a jedna čtvrtina všech mužů byla na počátku 20. století hrdými nositeli právě tohoto jména.³⁵

Kromě toho, že lidé dědí po svých předcích příjmení a v případě Ruska také jméno po otci, v minulosti chtěli, aby bylo ještě více zřejmé, že k sobě patří. Proto začali tvořit jména takovým způsobem, aby měly něco společného se jmény jejich předků.

Možností, jak toho docílit, bylo hned několik. Jména se tvořila různými způsoby či jejich kombinací. Jedná se o vertikální, horizontální, sémantickou či strukturní tvorbu jmen. Mimo jiné lidé v minulosti také věřili, že na vzniku jejich života mají podíl různé přírodní jevy, či se vyvinuli ze zvířat a rostlin. Toto smýšlení se poté samozřejmě také odrazilo na tvorbě osobních jmen.

---

³⁴ Рабочая газета - Хоть горшком назови, только в печь не ставь! *Последние новости Украины, новости политики, новости Украины сегодня, тема дня*. [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://rg.kiev.ua/page5/article19252/>

³⁵ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет | Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

Tvorba vertikálně-sémantických pojmenování:

Děd se jmenoval *Данило Васильевич Блин Монастырев*, otec *Лев Данилович Оладья Блинов-Монастырев* a jeho syn *Никита Львович Пирог Оладьяин Монастырев*.³⁶

Na příkladu můžeme vidět, že všechna tato jména mají kromě společného příjmení také podobné prostřední jméno, jež vždy znamená nějaký druh pečiva. Každý další potomek navázal na tradici svého otce, děda a nějaké nové jméno si přidal.

Tvorba horizontálně-sémantických pojmenování:

Na rozdíl od vertikálně-sémantického pojmenování se zde nenavazuje na jméno otce, tedy syn nepřejímá část otcova jména, nicméně zachovává se jen druh pojmenování, např. prostřední jméno označovalo druh zeleniny, zvířete apod. (*Горох Андреевич Семенов*, *Кануста Андреевна Семеновна*).³⁷

Tvorba vertikálně-strukturních pojmenování:

Tento princip tvorby jmen se vyznačuje tím, že společným prvkem všech jmen v daném rodu je například koncovka. V případě turkických jazyků, u kterých je tento jev typický u všech necírkevních jmen, se jedná o koncovku *-аш*: děd byl *Федор Батааш*, otec *Степан Адааш* a syn *Иван Степанович Кудааш*.³⁸

Stávalo se také, že na tvorbu jmen měla vliv i stránka sémantická, i strukturní, např. *Русин* a *Мещерин Федоровичи Черемисиновы*. Na jedné straně se jedná o jména odvozená od pojmenování národů a zároveň je jejich společným rysem koncovka *-ин*.³⁹

S pojmenováváním, na něž měly vliv vztahy v rodině, je spojená také problematika tvorby ženských jmen. V minulosti bylo obvyklé, že jméno ženy obsahovalo několik komponentů, jež vyjadřovaly, kdo je její manžel, otec či jiný z předků (*Анна Ивановна дочь Яковлевская жена Иванова сына Чичерина*). U mužů to nebylo tak časté, nicméně některé z komponentů se mohly vyskytovat i u mužského jména, nejčastěji příslušnost k otci.

---

³⁶ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

³⁷ Тамtéž

³⁸ Тамtéž

³⁹ Тамtéž

3.2. Vliv praslovanštiny na tvorbu jmen

Samozřejmě ne všechna jména jsou původně ruská. Na ruské lexikum měla obecně velký vliv praslovanština, a ani u tvorby osobních jmen tomu nebylo jinak. Jména, která patří ke skupině *praslovanismů*, jsou většinou složena ze dvou částí, tedy jde o tzv. složená jména. Jedná se například o jména *Ярослав, Всеволод*. Tato jména byla častá až do konce 17. století, nicméně jen u nižší vrstvy obyvatelstva. U kněží se jména tohoto druhu začala vytrácet již ve 14. století.⁴⁰

Složená jména měla často nejen mužskou, ale také ženskou podobu (*Тухомир – Тухомира, Мстислав – Мстислава*). Ženské varianty se však většinou netvořily od jmen, jež měly negativní či až agresivní charakter (*Мечислав, Изяслав*).

Zdá se, že tato jména se používala nejčastěji ve zkrácené podobě, jelikož právě takto jsou zaznamenány v historických památkách. Jedná se například o formy: *Радим* místo dlouhé formy *Радимир, Добрыня* místo *Доброслав* či *Доброгость*).⁴¹

Jména praslovanská měla na ruské lexikum rozhodně velký vliv. Nejen že se stala základem ruských příjmení, ale díky nim bylo poté možné také adaptovat nově přejatá slova (křesťanská) a přizpůsobit je existující ruské tradici. Konkrétně se jednalo o to, že se prvky původně křesťanských slov změnily pod vlivem nejtypičtějších praslovanských prvků, čímž se následně od těchto přejatých slov mohly začít tvořit například hovorové formy, které jména svatých původně neměly. Díky tomu se tato jména stala postupem času jádrem ruského antroponymického systému.

3.3. Vliv přijetí křesťanství na tvorbu jmen

Velmi významným mezníkem v historii bylo nejen pro ruskou kulturu, ale také pro antroponomastiku, *přijetí křesťanství*. Pod vlivem víry se začínají objevovat nové typy osobních jmen, a to *jména svatých*. V Rusku byla přijata východní větev křesťanství, pravoslaví, jež se od západního katolictví dosti lišilo, což mělo vliv i na formu osobních jmen. Jména svatých tvoří vlastní skupinu pojmenování. Nepodléhají deminutivizaci, tedy netvoří zdrobněliny.

---

⁴⁰ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁴¹ Тамтэж

Často docházelo k tomu, že dítě dostalo jména dvě, *církevní* při křtu a také *světské*. V roli světského jména často figurovala jména pohanská, která byla někdy stejně jako v minulosti držena v tajnosti, jelikož se věřilo v magické působení tohoto jména.

Přijetí křesťanství mělo velký vliv na tvorbu osobních jmen. Neslo s sebou první umělé zasahování do tvorby pojmenování ruského člověka. Většina dětí, která se v této době rodila, dostávala při narození jména svatých. Celkově se změnil koncept jmen. Kdysi populární tendence pojmenovávat děti podle názvů rostlin či živočichů se od základů mění. Nyní se jména dětí z jedné rodiny mohla tvořit pouze na principu strukturním, a nikoliv sémantickém, tedy s pomocí různých *suffixů*, jako například *-ица* (*Гришица, Мишица, Никишица*) nebo *-нька* (*Минька, Гринька*) či *-ица* (*Любша, Курша*).⁴²

Zpočátku obsahoval seznam křesťanských jmen přibližně 80 položek, které se připojily k původně ruským jménům. Jelikož byli postupně kanonizováni noví svatí a objevovaly se nové církevní knihy, také tyto seznamy byly doplňovány o nová jména. Ve 13. století bylo napočítáno 330 mužských jmen a 64 ženských. Od 14. století se poté svatá jména začala dostávat do popředí, přizpůsobovala se ruskojazyčné tradici a začaly se i svou formou přibližovat ke jménům praslovanským. V roce 1916 bylo těchto křesťanských jmen již 863 mužských a 232 ženských a v roce 1960 dokonce 874 mužských a 228 ženských. Nepoměr mezi mužskými a ženskými jmény se přisuzuje tomu, že kanonizováni byli světci, jež bojovali za víru, a byli jimi nejčastěji muži.⁴³

S přijetím křesťanství se do ruského antroponymického systému začínají dostávat přejatá jména, nejčastěji z latiny, hebrejštiny, jazyka Židů, a také z řečtiny. Řečtina je stejně jako latina jazykem, prostřednictvím kterého dochází k přejímání, tedy nejedná se o přímé přejímky. Latina byla takovýmto jazykem pro západní Evropu, řečtina naopak pro východní, nicméně na ruštinu měly vliv oba zmíněné jazyky.

Jelikož došlo ke změnám i v samotné řečtině, která se postupem času měnila, také v ruštině se původně řecká slova jistým způsobem změnila. Jedná se hlavně o změnu některých hlásek. Písmeno *Β* bylo nahrazeno *В*, písmeno *Ε* bylo nahrazeno *И*, místo řeckého písmene *Théta* (Th) se psalo *Φ*, a místo tvrdého *Ypsilon* se v ruštině psalo

---

⁴² АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁴³ Тамтѣж

II. Původně stejná jména proto díky těmto změnám znějí odlišně a dokonce ani jména slovanského původu nejsou totožná.⁴⁴

<i>Změna písmene</i>	<i>Západ (Čeština)</i>	<i>Východ (Ruština)</i>
$B („B”) \rightarrow B („V“)$	Ambrož, Ábel	Амвросий, Авель
$Th (T) \rightarrow \Phi$	Theodor, Bartoloměj	Федор, Варфоломей

V 17. století měly na ruské lexikum velký vliv církevní reformy. Byla provedena revize všech církevních knih a změny se dotkly mimo jiné také jmen osobních. Vzhledem k situaci v Moskvě, spojené se změnou vládnoucí dynastie a také v důsledku válek, se zde stále méně podporovala vzdělanost. Proto bylo potřeba pro revizi knih povolat učence z jihozápadní části Ruska.

Řeč, kterou se mluvilo v oblasti Moskvy, se však dosti odlišovala od řeči jihozápadních obyvatel poblíž Kyjeva a okolí, což způsobilo, že se v jazyce začaly stále více objevovat prvky jihozápadní. Tyto změny se dotkly pouze písemné formy.

<i>Moskevská tradice</i>	<i>Jihozápadní tradice</i>
Анастасья	Анастасия
Василей	Василий
Данил	Даниил
Иван	Иоанн

V současné době se používají obě varianty. Upřednostňují se koncovky **-ий** u mužských jmen a **-ия** u jmen ženských.

3.4. Vliv komunistické ideologie na tvorbu jmen

Se změnou ideologie přišla i změna přístupu k tvorbě vlastních jmen. Stoupenci této nové komunistické ideologie chtěli nový život pro nové lidi a tito lidé potřebovali také nová jména. Již nebyla v módě jména svatých, ale právě naopak. Víra byla nepřijatelná, komunisté propagovali jednoznačně ateismus. Nicméně Rusko mělo a stále má ohromnou

⁴⁴ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия.* [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

rozlohu a samozřejmě nebylo ani v této věci stejnorodé. Někteří lidé dále křtili své děti a dávali jim křesťanská jména i přesto, že to bylo zakázané.

Nová jména byla často jistým způsobem spojená s ideologií. Jednalo se například o jména **symbolizující samotnou revoluci** (*Ревдит* – *революционное дитя*, zkratka, jež v překladu znamená „Dítě revoluce“; *Люция* – *революция*, část slova Revoluce), jména spojená s **rozvojem země** (*Электрофикация* – Elektrifikace; *Рэм* – *Революция*, *Электрификация*, *Механизация*, zkratka, jež v překladu znamená „Revoluce, Elektrifikace, Mechanizace“) či různými **úspěchy**, kterých země dosáhla **ve vědě či umění** (*Гений* – Génius, *Полиграф* – spojeno s polygrafickým průmyslem). K dalším typickým pojmenováním patřila jména odvozená od **názvů květin či drahých kamenů** (*Гортензия*, ženské jméno *Бриллиант*). Poslední skupinou byla **jména vyjadřující solidaritu s pracující vrstvou obyvatelstva v jiných zemích**. Tato jména byla často přejímána po vzoru západoevropských jmen na počest různých slavných osobností (*Эрнст* – *Эрнст Тельман*, *Роза* – *Роза Люксембург*). Myšlenka slovanské jednoty se postupem času změnila na spojující myšlenku světového bratrství.⁴⁵

Jak již bylo na některých příkladech zřejmé, častou formou tvorby jmen byla abreviace, tedy zkracování slov (např. *Любистина* – spojení dvou slov *люби* a *истину*). Občas docházelo k vytvoření velmi zvláštních slov, jejichž hlásky se obtížně vyslovovaly (*Восмарт* – *восьмого марта*; *Пятвчет* – *пяtilетку в четыре года*). Někdy probíhal proces naopak. Již existující jména byla dešifrována. (např. *Гертруда* – *Герой труда* – Hrdina práce, ve své době čestný titul).⁴⁶

Další možností tvorby „nových jmen“ byla modifikace již existujících jmen (*Дарина* z původního jména *Дарья*), či přejímání z jiných jazyků. Jména se přejímala nejen pod vlivem východní tradice (*Лейла*, *Карина*), ale také západní (*Нелли*, *Эдвард*).

3.5. Vliv postavení ženy ve společnosti na tvorbu jmen

Ženská jména byla často upozadována a nebyla jim věnována taková pozornost jako jménům mužským. Jedním z důvodů bylo obecné postavení žen ve společnosti

---

⁴⁵ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁴⁶ Тамtéž

v 11. – 14. století.⁴⁷ V této době ženy neměly stejná práva jako muži a vždy k někomu patřily, po narození ke svému otci, poté k manželovi. Proto také byly jen zřídka pojmenovávány přímo vlastním osobním jménem. Nejčastějším způsobem bylo pojmenování dívky podle jména otce či manžela. Tento způsob byl typický pro praslovanskou epochu, kdy se lidé pojmenovávali prostřednictvím jmen jiné osoby.

V případě přejímání jména manžela se jednalo o přivlastňovací přídavné jméno, jež bylo vytvořeno ze jména muže (*Всеволожая, Гюргевая*). Někdy se k tomuto antroponymu připojovalo ještě patronymum (*Глѣбовая Всеславича*) či osobní jméno ženy (*Мстиславля Хръстина*), anebo profese muže (*Завижая посадника*). V oficiálních dokumentech tvořilo jméno dívky přivlastňovací podstatné jméno, vytvořené od jména otce a patronymum (*Даниловна Романовича*), nicméně je pravdou, že v historických památkách se nacházela i celá čtyřčlenná jména (*Софья Ярославна Ростиславля Глѣбовича*).⁴⁸

Za vlády Petra I. získaly ženy některá práva spojená s koupí a prodejem majetku a díky tomu se počet ženských jmen v obchodních písemnostech, jež jsou hlavním zdrojem historických informací, značně zvýšil. V této době se již začínají ženská jména svou formou přibližovat jménům mužským, nicméně stále je zachováno jméno po otci, muži.

Na počátku 18. století proběhly zásadní změny. Muži měli nejčastěji jméno složené ze tří částí, nicméně u žen jsme se mohli setkat se jmény tvořenými čtyřmi či dokonce pěti částmi. Jednalo se o osobní jméno, poluotčestvo (полуотчество) neboli jméno po otci, které však nemělo koncovku *-ич* či *-на*, a dále poté dvě až tři části spojené se jménem muže (*вдова Евдокия Патракиева дочь Ивановская жена Савельева сына Хомутникова*). U poluotčestva je díky suffixu *-ов* (*-ев*), *-ин* (*-ын*) formulováno vyjádření příslušnosti k otci (*Наумова дочь*), kdežto část jména odvozená od mužova jména vyjadřuje spíše vztah mezi danými dvěma osobami (*Федоровская жена*), což je v tomto případě způsobeno suffixy *-овск* (*-евск*).⁴⁹ Až v 19. století po upevnění norem ruského pravopisu a jazyka obecně se pod vlivem jmen mužských začala také jména ženská tvořit pouze ze tří částí.⁵⁰

---

⁴⁷ ТРУБАЧЕБ, О. Н. *Русская ономастика и ономастика России. Словарь* /Под ред. О. Н. Трубачева. Москва: Школа-Пресс, 1994, с. 66. ISBN 5-88527-066-х.

⁴⁸ Тамтѣж, стр. 66 – 67

⁴⁹ Тамтѣж, стр. 68 – 69

⁵⁰ Тамтѣж, стр. 71

4. Otčestvo

Otčestvo, neboli jméno po otci, je jedním z typických znaků východoslovanské kultury a je jedním z hlavních prvků, jež odlišují ruský antroponymický systém od většiny systémů evropských. V Evropě se s ním můžeme setkat u východních Slovanů (Ukrajinci, Bělorusové), Bulharů či Srbů (*Михаило – Михаилович*). Zřídka se vyskytuje také u Angličanů (*John – Johns*)⁵¹ či Italů, u kterých však většinou chybí příjmení. U národů západní a jižní Evropy toto pojmenování vymizelo již ve středověku.

Otčestvo řadíme k patronymům. Patronymum, jak již bylo dříve v práci zmíněno, je jedna z částí osobního jména, které je odvozeno od křestního jména otce či předků z otcovy strany. Tvoří se nejen od ruských jmen, ale také od jmen cizího původu. Tato patronyma byla předchůdcem současných otčestv a patronymických příjmení.

Mělo tři funkce. Doplněovalo jméno a zároveň odlišovalo majitele stejného křestního jména. Zároveň bylo také zřejmé, kdo je otec a syn, tedy vyjasňovalo vztahy v rodině. Poslední funkcí je projev určité zdvořilosti při oslovení s otčestvem. Oslovením jméno + otčestvo se vyjadřovalo také uznání. Právě proto se otčestva začala dávat zpočátku jen knížatům či bojarům.

Pro Rusy je otčestvo však neoddělitelná součást jména, která se aktivně používá hlavně tedy na oficiální úrovni. Méně časté je využívání otčestv v běžné komunikaci mezi lidmi, zvláště tedy mezi dětmi, teenagery, v rodinném kruhu či mezi známými. Jelikož hlavní identifikační funkci osoby plní její příjmení, místo celého jména a otčestva se často používají jen iniciálové zkratky (*Л. Н. Толстой, А. П. Чехов*), a to i při oficiálních situacích. Tato různorodost v používání daných forem otčestv je nejčastěji vysvětlována dlouhou historií formování a vývoje jazyka.

4.1. Historie tvorby otčestv

Otčestva neměla vždy takovou formu, jakou známe dnes. První zmínky pocházejí z období středověku, přibližně z 11. – 12. století, tedy vznikaly mnohem dříve

---

⁵¹ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия.* [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

než příjmení.⁵² V době, kdy ještě příjmení neexistovala, sloužilo jméno a otčestvo jako hlavní identifikační prostředek člověka. Zpočátku otčestva přijímala jen vyšší vrstva obyvatelstva (*боярин князь Юрий Алексеевич Долгоруков*). Nejdříve otčestva získala knížata, později také bojaři a šlechtici. Až za dob Petra I., na přelomu 17. a 18. století, se otčestva začala dávat také kupcům a obchodníkům. Nižší vrstva obyvatelstva otčestva zpravidla neměla.

V období středověku se mimo jiné setkáváme s otčestvy, na jejichž konci se nachází tzv. **iótový sufix** (ióta je písmeno staré řecké abecedy), díky kterému dochází ke změkčení koncovky otčestva (*Вячеславль, Ярославль*). Pozůstatkem tohoto sufixu, jenž se dochoval až do současnosti, jsou některé formy otčestv. U ženských otčestv se jedná o sufix **-инична**, u mužských o sufix **-ич** (*Ильич – Ильинична*). V minulosti se sufix **-инич** vyskytoval také u mužů (*Юрьи – Олексиничь*).⁵³

Carevna **Kateřina II.** navázala na Petra I. a oficiálně zakotvila v legislativě užívání různých forem otčestv. Bylo stanoveno, která otčestva smí nosit osoby patřící do nejvyšších tříd, které společenské třídy získají tzv. **poluotčestva** či které osoby na otčestvo nemají nárok vůbec.

Poluotčestva, o kterých byla zmínka již v předchozích kapitolách, jsou předchůdci otčestv, která však nemají typické zakončení na sufix **-ич**, ale u poluotčestv je zakončení na **-ов**, **-ев** (*Иванов* místo *Иванович*, či *Григорьев* místo *Григорьевич*). Tato poluotčestva získávali jen urození lidé.⁵⁴ Později se formy otčestv se sufixy **-ов**, **-ев** využívaly už jen v oficiálních dokumentech. V neoficiální komunikaci se sice lidé oslovovali dále jménem a otčestvem, ale už s jinými sufixy, a to takovými, jaké známe dnes, tedy **-ович**, **-евич**, **-овна**, **-евна**, **-ич**, **-инична**. Někdy se tato otčestva používala také jen samostatně místo jména, a to v případě, že chtěl mluvčí vyjádřit uznání či lásku.

V 19. století se situace ve srovnání s dobou Kateřiny Veliké zásadně nezměnila. Otčestva se sufixem **-(в)ич** patřila představitelům nejvyšší vrstvy obyvatelstva. Právě tato

---

⁵² ЕРМОЛОВИЧ, Д. И. Имена собственные на стыке языков и культур: заимствование и передача имен собственных с точки зрения лингвистики и теории перевода. Москва: Р. Валент, 2001, с 54. ISBN 5-93439-046-5

⁵³ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет | Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия.* [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁵⁴ ЕРМОЛОВИЧ, Д. И. Имена собственные на стыке языков и культур: заимствование и передача имен собственных с точки зрения лингвистики и теории перевода. Москва: Р. Валент, 2001, с 54. ISBN 5-93439-046-5

otčestva vyjadřovala, že jejich nositel patří do aristokratické špičky. Lze je srovnat například s tituly francouzskými „de“ (*Charless de Gaulle*), či německými „von“ (*Otto von Bismarck*), jež vyjadřovaly, že daná osoba je z vyšší společnosti.

Za zlatý věk otčestv lze považovat **komunismus**. V dobách Sovětského svazu musel mít otčestvo každý, i lidé jiné národnosti než ruské, a proto se otčestva tvořila i od jmen cizího původu. Do oficiálních dokumentů se však tato otčestva psala pouze do částí, které byly psány azbukou. Po rozpadu SSSR přestaly otčestva používat nejen bývalé sovětské republiky, jako například Moldávie, ve které se otčestva nepiší ani u obyvatel, jejichž národnost je ruská, ale také republiky, které patří do Ruské federace.⁵⁵

V současné době je typickým sufixem otčestv **-(e)иц** (*Петрович*) u mužů a **-(e)на** (*Михаиловна*) u žen. Spojení jména s otčestvem v průběhu let ztratilo svou funkci a nyní se používá pouze v případě, že chceme vyjádřit respekt k dané osobě. Nyní je zcela normální oslovovat člověka jen jménem či ve spojení s příjmením, což bylo v minulosti nemyslitelné. Oslovení člověka jen jeho otčestvem bylo považováno za dosti nářeční a domácké.⁵⁶

4.2. Matronymum

Již z předchozích částí práce lze vidět, že je ruská společnost velice poznamenána patriarchátem. Na rozdíl od většiny evropských zemí, kde dítě v případě, že vyrůstá bez otce, získává příjmení matky, jelikož ta je vždy známá, v Rusku tomu tak není. Zde je otec vždy nejdůležitější a i v případě nemanželských dětí je tvorba jeho otčestva a příjmení poznamenána rodem otce.

Kromě otčestva se však můžeme setkat s pojmem **matčestvo** či **matronymum**, tedy jedná se o jméno po matce. Toto pojmenování získalo v ruské tradici dítě jen v ojedinělých případech. Příkladem matčestva může být *Марфин* odvozené od jména *Марфа*, či *Настасьич* odvozené od jména *Настасья*.

Nejčastěji získávaly toto matčestvo nemanželské děti, jako například *Олег Настасьич, сын Ярослава Галицкого и его любовницы Анастасии*. Byly však také

---

⁵⁵ ЕРМОЛОВИЧ, Д. И. Имена собственные на стыке языков и культур: заимствование и передача имен собственных с точки зрения лингвистики и теории перевода. Москва: Р. Валент, 2001, с. 55. ISBN 5-93439-046-5

⁵⁶ Тамtéž, str. 55

případy, kdy se jednalo o zcela zákonný manželský svazek, a i přesto dítě přijalo jméno po matce, nikoliv po otci. Matronymum se dítěti dávalo v případě, že zájmy matky a jejího rodu byly z jistých důvodů důležitější pro osud dítěte. Další možnou příčinou byla skutečnost, že matka byla jednoduše bohatší a měla ve společnosti větší vliv než otec.⁵⁷

Matčestvo není typické jen pro ruskou tradici. Prostřednictvím něj vznikaly v jiných zemích příjmení, například ukrajinská či židovská. Právě díky židovské tradici se můžeme setkat s přízvisky odvozenými od jména matky také v Bibli. Mimo to existují i v současnosti kultury, jež matčestvo stále přijímají. Jedná se zejména o národy žijící na jihu a jihovýchodě Asie, například Minangkabauové v Indonésii, či Névárci v Nepálu.⁵⁸

5. Příjmení

Příjmení, neboli rusky *фамилия*, je slovem latinského původu a v ruském jazyce původně označovalo rodinu. Až později se takto začalo nazývat dědičné oficiální pojmenování, jež poukazovalo na příslušnost člověka k danému rodu. Příjmení se dědí z generace na generaci ve většině případů po mužské linii.

Rodiny byly velké a jména každého z členů obsahovalo jméno hlavy rodiny či zakladatele rodu, například *Кузьма Максимов сын Беляев*. *Кузьма* je synem *Максима Беляева*. *Максим* je hlava rodiny a *Беляй* byl zakladatel rodu. Druhá a třetí část není ani příjmení, ani otčestvo. Otčestvo tak, jak jej známe dnes, bylo vytvořeno až na konci 17. století.⁵⁹ Tyto dvě části můžeme považovat za patronyma.

5.1. Historie vzniku příjmení

Příjmení se na Rusi objevila na rozdíl od jmen vcelku pozdě. Oficiální příjmení se začínají formovat až v 15. – 16. století. Původně byla tvořena ze jmen a přízvisek předků. V jednotlivých vrstvách obyvatelstva se příjmení začala objevovat v různou dobu.

Prvními, kteří přijali příjmení, byla knížata a bojaři přibližně na konci 14. – začátkem 15. století. Jejich příjmení se často odvozovala od oblastí, které spravovali

---

⁵⁷Когда матчество заменяет отчество • Arzamas. *Arzamas*. [online]. [cit. 2018-01-24]. Dostupné z: <http://arzamas.academy/materials/683>

⁵⁸ Тамtéž

⁵⁹ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

(*Тверской, Вяземский*). Velké množství příjmení bylo v této době cizího, často východního, původu, jelikož mnozí dvořané přijížděli do služby k carovi ze zahraničí.

Dalšími v pořadí byli kupci a duchovenstvo, a to během 18. – 19. století. U obchodníků bylo příjmení často spojeno s jejich místem narození, u duchovenstva se jednalo spíše o místo působení, tedy farnost (*Преображенский, Покровский*). Teprve až v polovině 19. století, přesněji po zrušení nevolnictví v roce 1861, se začínají formovat příjmení nižší vrstvy obyvatelstva. Celý proces formování a osvojování příjmení byl završen asi ve 30. letech 20. století.

5.2. Tvorba příjmení

Ruská příjmení se stejně jako příjmení jiných národů neodvozovala jen od jmen či otčestv předků (*Иванов, Петров*), i když tento způsob byl velice častým, ať už se jednalo o jména světská či církevní. Některá příjmení byla také odvozena od místa nebo básnického přívlastku místa, kde žil některý z předků (*Задорожный, Заречный*). S místem jsou také spojena příjmení odvozená od města či krajiny, ze které pocházel nositel příjmení (*Москвитин, Пермитин*).

Další skupinou příjmení byla ta, jež byla odvozena od profese (*Сапожников, Кузнецов*). Všechny profese byly spojeny s mužem, jelikož žena se většinou žádnému řemeslu nevěnovala. Mnohá ruská příjmení jsou odvozena od hodnosti předka (*Капитанов, Майоров*). Mohlo také záležet na pořadí narození předka (*Третьяк, Шестак*), etnickém původu (*Татаринов, Калмыков*), či jeho sociálním statusu (*Нуждин, Бездомников, Голоднов*).

Významnými byla také příjmení odvozená od mužských přízvisek. Tato přízviska často vyjadřovala jistou charakteristickou vlastnost dané osoby. Mohlo se jednat o vzhled (*Белоусов, Носов*), věk (*Бабев*), chování (*Суворов – суровый*) apod. Bývaly také často ponižující (*Рюмин – od рюма neboli плакса*). Jako přízviska byly často používány také názvy zvířat (*Журавль, Петух, Медведь*).

5.2.1. Typické koncovky příjmení

V současných příjmeních je zachována struktura příjmení, jež vznikla v době dávno minulé. Příjmení se většinou odvozovala od jmen osobních či obecných s pomocí sufixů (*Иван – Иванов, Кузьма – Кузьмин*).

Ruské příjmení je většinou zakončeno na *-ов / -ев* (*Петров, Сергеев*) či na *-ин* (*Фомин, Кошкин*). Zároveň s těmito příjmeními existují také formy se sufixem *-ский* (*Орлов – Орловский, Носачев – Носачевский*). Méně často se poté setkáváme se zakončením na *-ий / -ой* (*Рождественский, Садовской*), či *-ых* (*Петровых*). Ženská forma příjmení měla nejčastěji koncovku *-а* (*Васильев – Васильева*), zřídka se shodovala s formou mužskou (*Петр Гончар – Анна Гончар*).

Dalšími, ne tak častými koncovkami, byla například koncovka *-енко*, která je spíše typická pro Ukrajinu, a koncovky typické pro Bělorusko a Polsko *-ич / -ович*.⁶⁰ Pro ruštinu, na rozdíl od jiných východoslovanských jazyků, nejsou příliš typická příjmení s nulovou koncovkou (*Бобер, Воробей*).

U ruských příjmení se setkáváme také s formou přídavných jmen nebo participií (*Красный, Бушующий*). Často se jednalo o přídomek, spíše patronyma. Tato patronyma se poté stala základem pro příjmení zakončená na *-ово / -ого / -го* (*Василий Иванович Веселого, Борис Семенович Благово*). Také některá příjmení typu *Сухой, Мокрый* byla standardizována a jejich nová forma měla zakončení na *-ов* (*Сухов, Мокров*).⁶¹

Ruský lexikologický systém velice aktivně přejímá pojmenování z jiných jazyků a není tomu jinak ani u příjmení. Nejčastěji k přejímání příjmení dochází z jazyka ukrajinského, běloruského, polského, dále také z turkických, kavkazských či západoevropských jazyků.

Zajímavým jevem jsou v ruském jazyce tzv. **neoficiální pojmenování**. Tato pojmenování se tvořila zcela přirozeně, svobodně a nebyl zde žádný umělý zásah při tvorbě daného jména. Jednalo se často spíše o jakási přízviska či přezdívky. V minulosti se například hlavě rodiny říkalo *Бык*. Jeho první syn se také jmenoval *Бык*, neproběhla žádná změna ve jméně, nicméně jeho další synové se již jmenovali *Бычко* nebo *Бычок*, a ten nejmladší poté *Бычонок*. Manželce se říkalo *Бычиха* a dceři *Бычка*.⁶²

Stejným způsobem se tvořila neformální jména od jmen svatých, která se v jazyce objevila po přijetí křesťanství. Například hlavou rodiny byl *Степан*. Jméno jeho ženy

---

⁶⁰ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | *Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁶¹ Tamtéž

⁶² Tamtéž

se odvodilo sufixem *-иха*, tedy *Степаниха*. V případě, že muže nazývali *Степа*, ženě se říkalo *Степиха*, děti se jmenovaly *Степанко*, *Степанок*, *Степанек* či *Степик*, *Стецко* a vnuci *Степанчонок*.⁶³

Tento systém tvorby jmen byl částečně narušen procesem standardizace forem pojmenovávání, nicméně i přesto se s některými zmíněnými formami můžeme setkat i nyní v oficiálních příjmeních, či přezdívkách.

Po válce, když byla deklarována rovnoprávnost mezi muži a ženami, se začíná stále více prosazovat emancipace žen. S tímto je mimo jiné spojen také trend tzv. *dvojího příjmení*. Ženy si stále častěji chtějí nechávat po svatbě i své rodné příjmení, a tedy užívají obě dvě. Nicméně nejedná se jen o ženy. Dvojná příjmení mohou mít také muži. Například v případě známých osobností, spisovatelů, kdy se jejich pseudonym stane částí jejich osobního jména (*Михаил Евграфович Салтыков* psal pod pseudonymem *Николай Щедрин*, a proto se časem přejmenoval na *М. Е. Салтыков-Щедрин*).⁶⁴ Na začátku 21. století však tato tendence ustupuje do pozadí.

---

⁶³ АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет* | Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIKA.html

⁶⁴ ГЛАЗУНОВА, О. И. *Русский язык и культура речи*. Учебник. КноРус, 2015, с. 248. ISBN 978-5-406-03966-3

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6. Jména

V praktické části diplomové práce jsme analyzovali mužská i ženská jména z různých hledisek, dle jednotlivých kritérií, jako například jazykového původu daných jmen, zda mají více forem, či jak se od sebe jednotlivé formy liší. Jednalo se o 250 mužských a 250 ženských jmen. Seznam všech excerpovaných jmen viz Příloha č. 1 a 2., str. 94 – 97. Pro přehlednost jsme se rozhodli rozdělit a charakterizovat zvlášť ženská a zvlášť mužská jména. Liší se totiž v různých kritériích, v jazycích, ze kterých byla přejímána, v počtu a tvorbě jiných forem jmen apod.

6.1. Původ mužských jmen

Ruská jména, neboli obecně ruské lexikum, tvoří velké množství přejatých slov. I přesto lze v ruském kalendáři stále najít mnoho jmen, jež mají svůj původ v praslovanštině či staroruštině. V naší analýze jsme se zaměřili nejen na to, jaký rozdíl je mezi jmény původně slovanskými a přejatými, ale například také na to, zda mají jména své kořeny v již existujících jménech, či pocházejí od obecných pojmenování, přídavných jmen apod.

6.1.1. Původ slovanský či ruský

Jak již bylo v úvodu zmíněno, ruské lexikum tvoří z 90 % původně ruská slova. Je zajímavé, že v námi analyzovaném lexiku se jména slovanská či staroruská vyskytovala jen zřídka, v nepoměru ke jménům přejatým. Jednalo se přibližně jen o 11 % všech mužských analyzovaných jmen. K této skupině jazyků byla přiřazena jména pocházející z praslovanštiny, slovanštiny a staroruštiny. Nejpočetnější byla jména původem staroruská, kterých bylo 21, jmen slovanských bylo 5 a praslovanské byly pouze 3. Graf vystihující tento poměr viz Příloha č. 5, str. 115.

Většinu těchto jmen lze zařadit ke složeným jménům. Skládají se z několika komponentů a často obsahují například slovo „*мир*“, „*полк*“ či v upravené formě slovo „*слава*“. Jmen, jež obsahovaly komponent „*мир*“, bylo 6 (*Велемир, Казимир, Любомир*). Jména s komponentem „*полк*“ byla jen 2 (*Святополк, Ярополк*) a jmen s komponentem „*слава*“ bylo 15 (*Богуслав, Станислав, Ярослав*). Dále k těmto složeným jménům patří jména *Всеволод* a *Светозар*.

Kromě jmen složených lze k jménům původně ruským přiřadit například jméno *Ждан, Лев, Вадим, Богдан*, dále například také *Яков*, u kterého je však staroruština pouze

jako zprostředkující jazyk. Seznam všech jmen původem slovanských či ruských viz Příloha č. 4, str. 102.

6.1.2. Jména přejatá

Jak z teoretické části vyplývá, ruská osobní jména pocházejí z velké většiny z cizích jazyků a jsou tedy přejatá. Nejčastěji se přejímalo z řečtiny, latiny, hebrejštiny, ale v námi analyzovaném lexiku se vyskytovaly také přejímky z francouzštiny, arménštiny či jazyků severovýchodních zemí.

Díky přijetí křesťanství na Rusi se do ruské slovní zásoby začala dostávat slova původem z řečtiny, latiny a také hebrejštiny. Nejednalo se pouze o obecná jména, ale také o jména vlastní, osobní. Tento trend lze potvrdit i na základě naší analýzy. Právě z těchto tří jazyků pocházelo největší množství všech přejímek. Nejvíce jmen pocházelo ze starořečtiny (99 výskytů – *Антон, Зиновий, Орест*), dále poté z latiny (63 výskytů – *Герман, Виталий, Роман*) a hebrejštiny (48 výskytů – *Рафаил, Фома, Лазарь*).

Dalšími jazyky, ze kterých se přejímalo vcelku hojně, byly jazyky starogermánské (8 výskytů – *Альберт, Роберт, Карл*), skandinávské (stará severština; 5 výskytů – *Игорь, Олег*), či aramejštiny (3 výskytů – *Варфоломей*). Menší zastoupení poté měla například arabština (1 výskyt – *Алим*), staroangličtina (2 výskytů – *Альфред, Эдуард*), egyptština (3 výskytů – *Ануфрий, Онуфрий*), keltština (1 výskyt – *Артур*), turkičtina (1 výskyt – *Руслан*), mongolština (1 výskyt – *Тимур*), či staroperština (1 výskyt – *Кур*). Seznam všech přejatých jmen viz Příloha č. 4, str. 102 – 104. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými jazyky viz Příloha č. 5, str. 115.

6.1.2.1. Jazyky zprostředkující přejímání

Ne všechna jména bylo jednoduché zařadit do jednotlivých kategorií. V analyzovaném lexikumu se vyskytovalo vcelku hodně jmen přejatých s pomocí jiného jazyka. Tímto zprostředkujícím jazykem byla často starořečtina, jako například u jmen *Сава, Савва* či *Варфоломей*, které se do ruštiny dostaly prostřednictvím starořečtiny, nicméně starořecká jména mají původ v aramejštině. Kombinaci se starořečtinou lze vidět také u jména *Фома*, kde se však jedná o původně hebrejské jméno.

Dále se mezi analyzovanými mužskými jmény objevil také jako zprostředkující jazyk latina v kombinaci s hebrejštinou (*Серафим*) či starořečtinou (*Ангелин*) a také starorusština, jež se stala prostředníkem pro hebrejské jméno *Яков*. Dva zástupce měly také

jazykové kombinace starořečtina – egyptština (*Ануфрий, Онуфрий*) a etruština – latina (*Игнат, Игнатиий*), kde první jazyk je vždy jazykem zprostředkujícím a druhý jazykem původním. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými jazyky, které zprostředkovávaly přejímání viz Příloha č. 5, str. 115.

6.1.3. Odlišnosti v psaní jmen pod vlivem přejímání

Při hledání jména pro dítě se v ruském kalendáři velice často setkáváme se jmény, jež jsou si značně podobná, nicméně jsou považována za jiná jména. Rozdíly mohou být například ve změně písmene na začátku či uvnitř slova, změně koncovky, změkčení prostřednictvím měkkého znaku apod. K daným změnám docházelo v důsledku historických změn, jež byly podrobněji popsány v teoretické části.

V analyzovaném mužském lexiku jsme se setkali s následujícími změnami. Tyto změny jsou vždy názorně ukázány na jiných formách daných jmen, nicméně podobné trendy jsou pozorovatelné také u národních forem mužských i ženských jmen. Podrobněji jsou tyto formy jmen popsány v následující podkapitole.

Odlišnosti v psaní mužských jmen

<i>Záměna Б ↔ В</i>	Амбросий – Амвросий; Абакум – Авакум
<i>Záměna Е ↔ И</i>	Велемир – Велимир, Филемон – Филимон
<i>Záměna Э ↔ И</i>	Эммануил – Иммануил
<i>Záměna А ↔ О</i>	Ануфрий – Онуфрий
<i>Záměna У ↔ В</i>	Фауст – Фавст
<i>Záměna С ↔ З</i>	Исмаил – Измаил
<i>Záměna П ↔ Ф</i>	Степан – Стефан
<i>Záměna Ц ↔ Т</i>	Флоренций – Флорентий
<i>Záměna Х ↔ К</i>	Христиан – Кристиан
<i>Záměna Ю ↔ ИУ</i>	Юст – Иуст
<i>Zdvojení písmen např. Б ↔ ББ, Л ↔ ЛЛ, В ↔ ВВ</i>	Абакум – Аббакум, Калист – Каллист, Сава – Савва
<i>Změna koncovky – přidání ИЙ, ИАН</i>	Игнат – Игнатиий, Фауст – Фаустиан
<i>Přidání písmen Е, Н</i>	Эрнст – Эрнест, Адриан – Андриан
<i>Změkčení jména pomocí „ь“</i>	Вениамин – Веньямин, Косма – Козьма

6.1.4. Jiné formy mužských jmen

Důsledkem zmíněných změn nejen v ruském jazyce, ale i v jazycích, ze kterých se do ruštiny přejímalo, docházelo k tvorbě nových forem jmen. Jména si byla na první pohled podobná, ale přesto se něčím lišila. Tato jména lze rozdělit na dvě skupiny. Buďto se jedná o jinou formu jména, běžně užívanou téměř všude, anebo o národní formu, které se využívá například jen v určitých geografických oblastech a je spíše hovorová. Samozřejmě ne všechna jména mají tyto formy, většinou spíše naopak. Je potřeba říci, že národní forma neoznačuje zdobnělinu či jinak upravenou formu běžného jména.

V analyzovaném mužském lexiku bylo dohromady 78 jmen, u nichž se vyskytovala jiná forma. Jednu jinou formu mělo 25 jmen, tedy dohromady 50 (*Адриан, Андриан*), dále 8 jmen mělo dvě jiné formy, tedy dohromady 24 jmen (*Абакум, Авакум, Аввакум*) a 1 jméno mělo tři jiné formy, tedy dohromady 4 jména z analyzovaného lexika (*Исак, Исакий, Исаак, Исаакий*). Většina jmen, tedy přesněji 172, však neměla žádnou jinou formu. Seznam všech jmen, jež mají jinou formu, viz Příloha č. 4, str. 105 – 106. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými počty jiných forem viz Příloha č. 5, str. 116.

Provedli jsme také analýzu jazyka, ze kterého nejčastěji pocházela jména, jež měla zmíněnou jinou formu. Nejčastějším jazykem byla starořečtina (26 výskytů – *Евграф, Козьма, Стефан*), poté latina (24 výskytů – *Бенедикт, Игнатий, Юст*), a hebrejština (20 výskytů – *Захар, Мануил, Сампсон*). Další jazyky se vyskytovaly už jen v jednom či dvou případech. Seznam všech jmen a jazyků viz Příloha č. 4, str. 107. Graf vystihující poměr jazyků, od nichž byla odvozena jména, která měla jinou formu, viz Příloha č. 5, str. 116.

U národních forem také převládalo lexikum, jež nemělo žádnou národní formu, a to v 174 případech. Jednu národní formu mělo 30 jmen (*Макарий* – národní forma *Макар, Никита* – národní forma *Микита*), stejný počet jmen mělo dvě národní formy (*Климент* – národní formy *Клим, Климентий*), 3 národní formy mělo 12 jmen (*Георгий* – národní formy *Егорий, Егор, Юрий*) a 4 a více národních forem měla 4 jména (*Анастасий* – národní formy *Анастас, Анастасей, Настас, Настасий*). Seznam všech jmen, jež mají národní formu, viz Příloha č. 4, str. 108 – 110. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými počty národních forem viz Příloha č. 5, str. 116.

Jazyky, ze kterých pocházela jména, jež mají národní formu, byly stejné jako u předchozí skupiny jmen. Jednalo se o starořečtinu (40 výskytů – *Леонид, Тарасий*,

Фока), latinu (23 výskytů – *Мартин, Власий, Юлиан*) a hebrejštinu (10 výskytů – *Михаил, Эммануил, Иоаким*). Zbylé jazyky měly jen jedno zastoupení. Seznam všech jmen a jazyků viz Příloha č. 4, str. 110 – 111. Graf vystihující poměr jazyků, od nichž byla odvozena jména, která měla národní formu, viz Příloha č. 5, str. 117.

6.1.5. Jména odvozená od osobního jména / obecného pojmenování

Většina ruských mužských jmen v případě přejímání pocházela často z již existujícího jména v daném jazyce. Pokud jméno patřilo ke skupině původně ruského lexika, jednalo se obvykle o jména odvozená od obecného pojmenování. Toto vše vyplývá z historického vývoje vzniku prvních ruských jmen, a to například pojmenování nově narozených dětí podle názvů různých předmětů, zvířat, rostlin apod.

Jmen odvozených od obecného pojmenování bylo 98 (*Вадим, Ждан, Казимир, Сергей, Ярополк*), jmen odvozených od osobního jména cizího původu bylo více, a to přesně 149 (*Александр, Епифан, Зотик, Мокий, Фирс*). Samozřejmě si nelze nevšimnout, že součet se nerovná 250, což bylo způsobeno tím, že některá jména mají dva různé výklady původu, nicméně zároveň se liší také v tom, zda jsou odvozeny od slova či jména. Seznam všech jmen odvozených od osobního jména či obecného pojmenování viz Příloha č. 4 str. 111 – 113. Graf vystihující poměr mezi jmény odvozenými od jména osobního a jmény odvozenými od obecného pojmenování viz Příloha č. 5, str. 117.

Nelze ovšem tvrdit, že všechna přejatá jména jsou odvozená od jmen a všechna jména původně ruská jsou odvozená od obecného pojmenování. V případě přejatých jmen se můžeme setkat s přejímáním jmen odvozených od slov, a to hlavně ve spojitosti s latinou a tzv. římskými spolujména, což odpovídá našemu příjmení, či rodovými jmény. Tato spolujména byla často tvořena od běžně užívaných pojmenování, přídavných jmen apod. Jako příklad můžeme uvést jméno *Виктор*. Toto jméno bylo odvozeno od římského spolujména (osobního či rodového přízviska) *Victor*, které však pochází z latinského slova *victor*, v překladu znamenající vítěz. Jmen s tímto původem bylo v analyzovaném lexiku 53. Téměř všechna pocházela z latiny, až na dva případy, jméno *Антонин* a *Антон*, jež pocházejí ze starořečtiny. Seznam všech jmen, jež mají spojitost s Římskou říší, viz Příloha č. 4 str. 113 – 114.

6.1.6. Původ v závislosti na písmenu abecedy

Při podrobnější analýze lze vysledovat, které jazyky se vyskytují nejčastěji u jednotlivých písmen abecedy. Jmen původně ruských či slovanských bylo nejvíce

u písmen **Б, В, С, Я** (*Борислав, Богуслав, Владимир, Велимир, Станислав, Святополк, Ярослав, Ярополк*). Více než 70 % veškerého původně ruského lexika lze přiřadit k těmto čtyřem písmenům abecedy.

Tyto trendy lze také určit u jazyků, ze kterých se do ruštiny přejímalo nejčastěji, tedy v případě našeho lexika ze starořečtiny, hebrejštiny a latiny. S hebrejštinou jsme se mohli často setkat u písmen **И, С** (*Иоаким, Исаакий, Самсон, Серафим*). Největší počet jmen pocházejících ze starořečtiny se nacházelo u písmen **А, Е, П** a **Ф** (*Арсений, Амвросий, Евграфий, Епифан, Петр, Проконий, Феофан, Филемон*). Písmeno **Ф** bylo však často zastoupeno i u jiných jazyků, například u latiny (*Феликс, Флоренций*).

6.1.7. Jména pocházející z období komunismu

Velice typickou skupinou jmen byla jména, jež vznikla v období komunismu. Tato jména měla často spojitost s revolucí, významnými osobnostmi dané éry či například komunistickými hesly apod. Blíže je tento způsob tvorby jmen popsán v teoretické části diplomové práce.

U mužských jmen jsme se setkali se třemi takovými jmény, **Ким, Марлен** a **Рэм**. Jméno *Ким* a *Рэм* jsou odvozená od jistého spojení slov, názvu či hesla. V případě jména **Рэм** se jednalo o heslo „*Революция, Электрификация, Механизация*“ a základem pro toto jméno se stala první písmena daných slov. U jména **Ким** se jednalo také o první písmena spojení slov, nicméně zde byl základem název komunistické mládežnické organizace „*Коммунистический Интернационал молодежи*“.

Třetí jméno, jméno **Марлен**, je spojeno s příjmeními dvou velkých osobností daného období. Jednalo se o Karla Marxe a V. I. Lenina. Jméno vzniklo spojením několika počátečních písmen daných příjmení, či přesněji řečeno první části příjmení.

6.1.8. Nejasný původ jmen

Je potřeba říci, že do výše uvedených jazykových kategorií byla některá jména zařazena vícekrát. Je tomu tak proto, že ne všechna měla jasný původ. Takovýchto jmen bylo u mužského lexika 9. Vyskytovaly se zde různé kombinace jazyků, téměř všechna však jen u jednoho či dvou případů. Latina v kombinaci s hebrejštinou se nacházela u jména *Мариан*, latina v kombinaci se starořečtinou také v jednom případě, u jména *Юлий*, starořečtina se staroperštinou jen u jména *Кур*, hebrejščina s méně častým jazykem,

egyptštinou, u jména *Моисей*, a staroruština s vcelku pro ruský jazyk významnou starou severštinou u oblíbeného jména *Владимир*.

V případě jmen *Рюрик* a *Глеб* jsme našli dva významy daných jmen, dle první teorie pocházejí ze staré severštiny, nicméně jiní odborníci zastávají názor, že tato jména pocházejí ze starogermánštiny. Podobný rozpor nastal také u jmen *Сава* a *Савва*, tedy jiné formy jednoho jména, kde je však předpokládán původ buďto z hebrejštiny, anebo aramejštiny.

6.1.9. Výklad původu slov

V poslední části kapitoly o mužských jménech se zaměříme na význam některých slov, z nichž pocházejí daná mužská jména. Při podrobnější analýze mužských jmen bylo snadné vysledovat, že spousta jmen je odvozena od pojmenování, jejichž význam často obsahoval podobná či stejná slova. Jako příklad lze uvést slovo **Бог**, či hebrejsky **Яхве**. Rodiče, jež takto pojmenovali své dítě, chtěli, aby při něm stál celý život Bůh a ve všem mu pomáhal. Těchto jmen bylo nejvíce, a to 31. Ke jménům, v jejichž objasnění významu se vyskytovalo dané slovo, patří například *Измаил* (z hebrejského jména *Йишмаэль* – "Бог услышит"), *Лазарь* (z hebrejštiny: *Элеазар* – "Бог помог"), *Матвей* (z hebrejského jména *Маттияху* – "дар Яхве"), a *Эммануил* (z hebrejského jména *Иммануэль* – "с нами Бог").

V případě slova *Бог* je třeba také zmínit fakt, že některá jména byla odvozená přímo od **jmen Bohů**. V analyzovaném mužském lexiku bylo těchto jmen 5, a to *Артем*, *Артемий*, *Денис*, *Дмитрий*, *Мартин*. U prvních dvou jmen se jedná o jméno bohyně Artemidy, jméno *Денис* bylo odvozeno od jména boha Dionýsia, jméno *Дмитрий* znamená "посвященный Деметре (богине плодородия)", tedy je zde spojitost s bohyní Démétér a poslední jméno *Мартин* odkazuje na boha Marta (Mars).

Kromě slova *Бог*, jsme se několikrát setkali s pojmenováním **цветок** či **цветущий**. Dané slovo se vyskytovalo u 5 případů, a to například *Антон* (z řeckého slova *ανταο* – "встречаться, сталкиваться" либо *ἄνθος* (*антос*) – "цветок") či *Флорент* (z římského spolujména *Florentius*, происх. от лат. *florens* – "цветущий, процветающий").

Dalším slovem bylo **победа**, či slova, odvozená od tohoto podstatného jména, **победитель**, **победоспособный**, **побеждать**. Jméno s tímto významem dávali rodiče

svému dítěti, aby se mu v životě stále dařilo a nad vším „zvítězilo“. Jmen s daným významem bylo 7, a to například *Виктор* (z římského spolujména *Victor*, происх. от лат. *victor* – „победитель“), *Никита* (ze starořeckého jména *Никетас*, происх. от *νικητής* (*никетес*) – „победитель“), *Никон* (ze starořeckého jména *Никон*, происх. от *νικάω* (*никао*) – „побеждать“).

Jednou ze skupin jmen, u kterých je vhodné zmínit výklad původu, jsou jména, jejichž význam obsahuje slovo *житель*. Samozřejmě se jedná často o jméno, které dostal předek díky tomu, v jakém místě žil. Jména odvozená od místa bydliště byla 4, a to *Аркадий*, což byl obyvatel Arkádie, oblasti na Peloponésském poloostrově, *Родион*, obyvatel řeckého ostrova Rhodos a jména *Адриан* a *Анδριαν* se váží buďto k italskému městu Adria, anebo k názvu Jaderského moře, které se italsky řekne Mare Adriatico.

Poslední skupinou jmen, na kterou bychom chtěli poukázat, jsou jména odvozená od názvů *zvířat*. Spojitost jmen se zvířaty není tak výrazná, jako například u příjmení, nicméně několik příkladů jsme mezi analyzovaným lexikem našli. Jmen, jež mají spojitost se zvířaty, je mezi analyzovanými mužskými jmény 8, a to *Артур*, *Архипп*, *Ипполит*, *Лев*, *Леонид*, *Руслан*, *Филипп*, *Фока*. Jména *Лев*, *Леонид*, *Руслан* se pojí se lvem, *Архипп*, *Ипполит* a *Филипп* mají vztah ke koňům, *Артур* znamená v protokeltštině „medvěd“ a jméno *Фока* je odvozeno od starořeckého jména *Фокас*, které pochází od slova *φοке* a znamená „tuleň“. Zvířata jsou to sice různá, nicméně v případě medvěda i lva lze logicky odvodit vzhledem k historickému vývoji tvorby jmen a smýšlení minulých generací, že zřejmě rodiče takto pojmenovaného dítěte chtěli, aby bylo dítě silné jako dané zvíře, nebo aby ho toto zvíře chránilo.

6.2. Ženská jména

Analýza ženských jmen byla oproti jménům mužským komplikovanější, vyskytovalo se zde více jazyků, jména měla více možností významů apod. Jmen bylo také 250. Pro analýzu jsme volili stejná kritéria, navíc jsme přidali ještě podkapitolu o mužských formách ženských jmen, jelikož se velice často ženská jména odvozovala právě od jmen mužských, neboli přechylovala.

6.2.1. Mužské formy ženských jmen

Velké množství ženských jmen bylo odvozeno od jmen mužských. Mezi analyzovaným lexikem jsme našli 79 takovýchto případů, 171 jmen žádnou mužskou

formu nemělo. Více než třetina jmen pocházela ze starořečtiny, a to například *Георгина* (*Георгий*), *Каллиста* (*Каллист*), *Феодота* (*Феодот*) či *Зиновия* (*Зиновий*). Téměř stejné zastoupení měla mezi analyzovaným lexikem skupina jmen, jež měla mužskou formu odvozenou od mužského jména latinského původu, a to například *Викторина* (*Викторин*), *Павла* (*Павел*), *Фауста* (*Фауст*) či *Эмилия* (*Эмилий*). Svě zastoupení zde měla také hebrejšтина (*Яна – Ян*, *Серафима – Серафим*), praslovanština či staroruština (*Владислава – Владислав*, *Братислава – Братислав*, *Станислава – Станислав*, *Ярослава – Ярослав*) a další. Seznam všech jmen, jež mají mužskou formu, viz Příloha č. 6, str. 118. Graf vystihující poměr mezi ženskými jmény, jež mají mužskou formu, a těmi, které nemají, viz Příloha č. 7, str. 132.

Ne vždy byla ženská forma jména odvozena od jména mužského, mohlo tomu být také naopak. Existují jména, jež jsou na první pohled spíše ženská. To lze velice hezky vidět na tabulce matričního úřadu města Moskvy, která je umístěna v Příloze č. 8, str. 138. V dané tabulce jsou sepsány ženské i mužské formy jednotlivých jmen a je zde uveden přesný počet výskytu v daném časovém období. Samozřejmě nelze tvrdit, že v případě, že se ženská forma častěji používá, je mužské jméno odvozeno od jména ženského, nicméně je zde větší pravděpodobnost než v případě, že je tomu naopak. U některých jmen je u výkladu významu jména přímo napsáno, že pocházejí z ženského jména, jako tomu bylo například u mužského jména *Натали*.

6.2.2. Původ jmen

Původ ženských jmen byl rozmanitější než u jmen mužských. Vyskytovalo se zde více jazyků, větší počet jmen, u kterých byl nejasný původ, respektive více možností původu apod. Stejně jako u mužských jmen jsme jména rozdělili podle toho, zda jsou odvozena od jmen nebo slov slovanského či ruského původu, anebo byla přejata z cizích jazyků. Zaměřili jsme se na jazyky, jež zprostředkovávaly přejímání, dále také na odlišnosti při psaní jmen, které vznikaly v důsledku historických událostí apod. Dalším kritériem bylo, zda jsou jména odvozena od osobních jmen či obecných pojmenování či vliv počátečního písmene ve jméně na původ daného jména.

6.2.2.1. Původ slovanský či ruský

Ženských jmen, jež mají praslovanský, slovanský či staroruský původ, se v analyzovaném lexiku objevilo 22. Oproti jménům přejatým se může zdát, že se jedná

o zanedbatelné číslo, nicméně jména původně ruská jsou velmi významnou součástí ruského lexika.

Jmen praslovanských a slovanských bylo dohromady 14. Zastoupení měla téměř totožné. Jako příklad praslovanských jmen můžeme uvést ženská jména *Рада*, *Людмила*, *Радмила*. U skupiny jmen slovanského původu se vyskytovala například jména *Ждана*, *Милена*, *Милица*, *Снежана*. Představitelů staroruského lexika bylo 8. Jednalo se například o jména *Горислава*, *Лада*, *Любава*. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými jazyky viz Příloha č. 7, str. 132.

U tohoto původně ruského lexika se setkáváme s velkou většinou jmen, jež obsahují určitý komponent, který je typický pro ruská jména. Jedná se o komponent „*мир*“ a „*слава*“. Jména obsahující komponent „*мир*“ byla v analyzovaném lexiku 3, a to *Владимира*, *Казимира* a *Мирослава*. Na příkladu jmen lze vidět, že tento komponent může být jak na začátku jména, tak také na jeho konci, nicméně častější je na konci jména. U jména *Владимира* je stejně jako u mužské formy *Владимир* spor týkající se původu jména. Jméno je buďto považováno za jméno staroruské, anebo podle druhé verze se jedná o jméno pocházející ze staré severštiny.

Komponent „*слава*“ obsahovalo 9 jmen. Mezi nimi bylo mimo jiné také jméno *Мирослава*, jež obsahovalo také předchozí komponent „*мир*“. Kromě něj se jedná o jména *Братислава*, *Бронислава*, *Борислава*, *Мстислава*, *Станислава*, *Владислава*, *Горислава* a *Ярослава*.

Kromě jmen složených se mezi analyzovaným lexikem objevovala také jména jako například *Милана*, *Радмила* či již zmíněná *Людмила*, *Светлана*. Seznam všech jmen původem slovanských či ruských viz Příloha č. 6, str. 119.

6.2.2.2. Jména přejatá

Jak bylo již dříve zmíněno, většina ruského lexika je přejatá a pochází z různých cizích jazyků. U ženských jmen je větší rozmanitost jazyků než u jmen mužských. Je zde také větší množství jazyků, u kterých jsou různé výklady původu. Proto zde dochází k tomu, že se jména opakují a díky tomu také součet všech přejatých jmen přesahuje dokonce 250.

Nejčastějším jazykem, ze kterého se do ruštiny přejímalo, byla starořečtina či řečtina. Jmen s tímto možným původem jsme napočítali 95. Jako příklad můžeme uvést

jména *Агата, Исидора, Надежда, Поликсения* či *Хариса*. Hned za starořečtinou následuje s 89 výskyty latina. Ke jménům pocházejícím z latiny patří *Альбина, Беатриса, Каролина, Прискилла* a další.

Již s menším počtem zástupců, a to přesně 29, se mezi cizími jazyky objevila hebrejšтина. K hebrejským jménům patří například *Дина, Рахиль, Руфь* či *Юдифь*. S nižším počtem výskytů se setkáváme u starogermánštiny či němčiny, a to s 21 jmény, z nichž můžeme jmenovat například jména *Аделаида, Амалия, Роберта* a *Эмма*. Podobně častým byla také francouzština. Jmen s tímto původem bylo 18 a patří k nim například jména *Жанна, Лора, Шарлотта* a *Эвелина*.

U dalších jazyků se vyskytuje už jen s 1 – 5 zástupců. S 5 jmény se setkáváme u staré severštiny (*Инга, Ольга*) a staroperštiny (*Дарья, Эсфирь*). Čtyři zástupci se nacházeli u dvou jazyků, a to španělštiny a italštiny. Tyto skupiny jmen však byly často sporné, buďto měly více významů, či byl daný jazyk považován spíše za prostředníka, o čemž bude podrobněji napsáno v dalších kapitolách. Jediným jménem s čistě italským původem bylo jméno *Виолетта*, odvozená od jména květiny, violky.

Tři ženská jména byla odvozena z arabštiny, a to *Раиса, Элеонора* a možná také *Карина*, u které jsou však uváděny ještě další dva možné významy, a to původ z latiny či starořeckého jména. Angličtina a aramejšтина měla pouze 2 jména pocházející z daného jazyka (angličtina – *Хелли*, aramejšтина – *Марта*). Nejmenší zastoupení měly jazyky s 1 výskytem, a to turkičtina (*Руслана*), sumeršтина (*Хина*), maďaršтина (*Илона*) a keltšтина (*Изольда*). Seznam všech přejatých jmen viz Příloha č. 6, str. 119 – 122. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými jazyky viz Příloha č. 7, str. 133.

6.2.2.2.1. Jazyky zprostředkující přejímání

U ženských jmen se s tímto jevem setkáváme vícekrát než u jmen mužských. Jedná se o to, že spousta jmen byla odvozena od jména původně pocházejícího z jiného jazyka. K těmto zprostředkujícím jazykům patřila ve 13 případech latina (*Маргарита, Неонилла, Серафима*), s 8 příklady patřila k druhému nejčastějšímu zprostředkujícímu jazyku francouzština (*Адель, Алиса, Жозефина*).

Další jazyky se již vyskytovaly jen v malém zastoupení. Čtyři jména jsme našli u starořečtinu (*Дарья, Саломея, Саломия, Соломония*), tři u srbštiny (*Милана, Милена, Милица*) a hebrejšтину (*Есфирь, Эсфира, Эсфирь*). Zprostředkujícím jazykem u jmen *Анджела* a *Анжела* byla italšтина a ostatní jazyky se vyskytovaly už jen u jednoho případu

(bulharština – *Снежана*; gruzínština – *Нина*; polština – *Ванда*; španělština – *Инесса*). Seznam všech jazyků, jež zprostředkovávají přejímání se jmény, na které měly vliv, viz Příloha č. 6, str. 122 – 123. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými jazyky, které zprostředkovaly přejímání viz Příloha č. 7, str. 133.

6.2.2.3. Odlišnosti v psaní jmen pod vlivem přejímání

Jak již bylo vysvětleno v předchozích kapitolách, u některých jmen se pod vlivem přejímání z cizích jazyků a hlavně tedy díky historickému vývoji samotného jazyka, začaly formovat jiné formy jmen. Tato jména jsou na první pohled velice podobná, nicméně liší se třeba jen jedním písmenem, koncovkou či použitím měkkého znaku. V následující tabulce jsou zachyceny všechny změny, které byly zaznamenány u ženských jmen. Těchto změn je méně než u mužského lexika. Některé změny se shodují s mužským lexikem a je zde uveden případ ženské formy stejného jména.

Odlišnosti v psaní ženských jmen

<i>Záměna Б ↔ В</i>	Сабина – Савина
<i>Záměna У ↔ В</i>	Фауста – Фавста
<i>Záměna П ↔ Ф</i>	Степанида – Стефанида
<i>Záměna Х ↔ К</i>	Христина – Кристина
<i>Záměna Г ↔ Ж, ДЖ</i>	Ангелина – Анжелина, Анджелина
<i>Záměna Е ↔ О</i>	Анджелина – Анджолина
<i>Zdvojení písmen např. Л ↔ ЛЛ, Н ↔ НН</i>	Калиста – Каллиста, Мариана – Марианна
<i>Změna koncovky А ↔ ИЯ</i>	Арсена – Арсения, Иустина – Иустиния
<i>Přidání písmen Н, О</i>	Адриана – Андриана, Федора – Феодора
<i>Změkčení jména pomocí „ь“</i>	Гликерия – Гликерья, Севастиана – Севастьяна

6.2.2.3.1. Jiné formy ženských jmen

Stejně jako u mužských jmen, také ženská jména mají jak jinou formu, tak také národní formu. Jmen s jinou formou byl téměř stejný počet. Jednu formu mělo 28 jmen, tedy dohromady 56 (*Неонила, Розалинда, Харита*), dvě jiné formy mělo 5 jmen, tedy dohromady 15 (*Сосанна, Есфирь, Агата*), a 3 jiné formy mělo jedno jméno (*Ангелина, Анджелина, Анджолина, Анжелина*). K poslední skupině patří ještě jméno *Гликерия*, jehož jiné formy (*Лукерья, Гликерья, Гликера*) nebyly dále analyzovány. Seznam všech

jmen, jež mají jinou formu, viz Příloha č. 6, str. 123 – 125. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými počty jiných forem viz Příloha č. 7, str. 134.

Analyzované lexikum, jež mělo jinou formu, pocházelo nejčastěji ze starořečtiny (30 výskytů – *Каллиста, Поликсена, Степанида*), latiny (26 výskytů – *Альбина, Прискилла, Цецилия*) a hebrejštiny (9 výskytů – *Сара, Мария, Соломония*). Ostatní jazyky se vyskytovaly u 2 – 3 případů. Seznam všech jmen a jazyků viz Příloha č. 6, str. 125. Graf vystihující poměr jazyků, od nichž byla odvozena jména, která měla jinou formu, viz Příloha č. 7, str. 134.

Národní formy se u ženských jmen vyskytovaly méně často. Jednu národní formu mělo 11 ženských jmen (*Екатерина* – národní forma *Катерина*; *Флор* – národní forma *Фрол*), dvě národní formy mělo 5 jmen (*Ирина* – národní formy *Арина, Орина*) a tři a více národních forem mělo 9 ženských jmen (*Анастасия* – národní formy *Настасия, Настасья, Анастасея, Настасея*). Nejvíce národních forem mělo jméno Елизавета, a to 6: *Лизавета, Лисавета, Алисава, Олисава, Олисавья, Елисава*. Seznam všech jmen, jež mají národní formu, viz Příloha č. 6, str. 126 – 128. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými počty národních forem viz Příloha č. 7, str. 135.

Národní formy jmen pocházely nejčastěji starořečtiny (16 výskytů – *Елена, Надежда, Феофила*) a latiny (5 výskytů – *Матрона, Флор, Иулитта*). Další jazyky měly zastoupení jen u 1 – 2 jmen. Seznam všech jmen a jazyků viz Příloha č. 6, str. 128. Graf vystihující poměr jazyků, od nichž byla odvozena jména, která měla národní formu, viz Příloha č. 7, str. 135.

6.2.2.4. Jména odvozená od osobního jména / obecného pojmenování

Na rozdíl od mužských jmen, kde bylo jednoznačně vidět, že bylo více jmen odvozeno od již existujícího jména, u jmen ženských je to zcela jinak. V tomto případě je poměr jmen odvozených od obecného pojmenování a jmen odvozených od osobního jména téměř 1:1. V analyzovaném lexiku se nacházelo 119 jmen odvozených od osobního jména (*Агния, Галина, Ева, Мирра, Эмма*) a 117 jmen odvozených od obecného pojmenování (*Азалия, Берта, Милена, Светлана, Эмилия*). U 11 případů se vzhledem k tomu, že je u spousty jmen nejasný původ a tedy více možností výkladu, vyskytovaly obě možnosti (*Васса, Лициана, Рогнеда, Розалинда*). Seznam všech jmen odvozených od osobního jména či obecného pojmenování viz Příloha č. 6 str. 128 – 130.

Graf vystihující poměr mezi jmény odvozenými od jména osobního a jmény odvozenými od obecného pojmenování viz Příloha č. 7, str. 135.

Stejně jako u mužských jmen lze tvrdit, že jména původně ruská byla často odvozená od obecného pojmenování a naopak jména přejatá byla spíše odvozená od již existujícího osobního jména. Nicméně i zde máme velký podíl jmen odvozených od římských spolujmen či rodových jmen. Princip byl stejný jako u jmen mužského původu. Jako příklad můžeme uvést jméno *Сабина*. Toto jméno je odvozeno od římského spolujména *Sabinus*, což v překladu z latiny znamená „сабинянин“ a má spojitost s kmenem Sabinů, žijícím v minulosti na území dnešní Itálie. Jmen s tímto původem bylo v analyzovaném lexiku 47, což je o něco méně než u jmen mužských.

Většina jmen pocházela z latiny, a to přesně 38. Patřila k nim například jména *Капитолина*, *Руфина* či *Цецилия*. Dvě jména pocházela ze starořečtiny, a to *Антония* a *Антонина* a dále se již vyskytovaly kombinace jazyků, tedy původ daného jména nebyl jednoznačný. Kombinace starořečtina – latina byla zaznamenána u 4 případů, a to *Леонтина*, *Макрина*, *Татьяна* a *Юлия*. Kombinace hebrejštiny – latina se vyskytovala u jmen *Мариана* a *Марианна*. V jednom případě se také setkáváme s kombinací tří jazyků, a to latiny, starořečtiny a arabštiny, a to v případě jména *Карина*. Seznam všech jmen, jež mají spojitost s Římskou říší, viz Příloha č. 6, str. 130 – 131.

6.2.2.5. Původ v závislosti na písmenu abecedy

U ženských jmen nebylo tak zřejmé, která počáteční písmena jsou typická pro ten či jiný jazyk. Pokud se podíváme na původně ruské lexikum, nejčastějším počátečním písmenem ženských jmen bylo **М** a **Б** (*Милана*, *Милена*, *Милица*, *Мирослава*, *Мстислава*, *Братислава*, *Бронислава*, *Борислава*).

U jmen přejatých lze jistý trend v užívání určitých počátečních písmen vidět pouze u latiny, starořečtiny a hebrejštiny. U latiny se jedná o písmena **К**, **М** a **С** (*Кикилия*, *Клара*, *Марина*, *Мартина*, *Севастьяна*, *Стелла*). Starořečtina naopak ráda tvoří jména začínající na **Α**, **Ε** a **Φ** (*Αγατα*, *Ανισια*, *Εβδοκια*, *Εβπρακсия*, *Φαινα*, *Φεοφιλα*). U hebrejštiny jsme zaznamenali pouze zvýšený počet jmen začínajících na **С** (*Сапа*, *Сосанна*, *Сюзанна*).

6.2.2.6. Jména pocházející z období komunismu

Komunistická ideologie měla vliv také na ženská jména. Mezi analyzovaným lexikem jich sice nebylo moc, ale alespoň 4 zástupci se zde vyskytovali. Jednalo se o jména *Гертруда*, *Марлена*, *Нинель*, *Октябрина*. Na první pohled zajímavé jméno *Октябрина* vzniklo na počest říjnové revoluce neboli *Октябрьской революции*. Jména *Марлена* a *Нинель* se naopak vázala ke jménům významných osobností revoluce. U jména *Марлена* jde o spojení příjmení K. Marxe a V. I. Lenina, stejně jako v případě mužského jména *Марлен*. Jméno *Нинель* má také spojitost s příjmením V. I. Lenina, jelikož se jedná o přesmyčku. *Нинель* je v opačném pořadí písmen napsáno příjmení Lenin.

Posledním případem je starogermánské jméno *Гертруда*. Jméno *Гертруда* bylo zařazeno do této skupiny proto, že i když má původ v cizím jazyce, v období komunismu mu byl přidělen jiný význam. Toto jméno se stalo velice populárním, jelikož představitelé komunistické ideologie jej považovali za zkrácenou formu fráze „*Героиня труда*“ neboli „Hrdinka práce“. Titul Hrdina sociální práce byl čestným titulem, který byl udělován prezidentem ČSSR až do konce 60. let 20. století.

6.2.2.7. Nejasný původ jmen

Jak již bylo několikrát zmíněno, spousta jmen se v analyzovaném lexiku objevovala několikrát. Je tomu tak proto, že ne všechna jména mají jednoznačný původ, a naopak vyskytují se u nich dvě a více možností výkladů daného jména. U ženských jmen bylo takových jmen více než u jmen mužských. Nejpočetnější kombinací jazyků byla latina se starořečtinou, která se vyskytovala u 6 případů (*Васса*, *Лариса*, *Леонтина*, *Макрина*, *Татьяна*, *Юлия*), dále následovaly dva případy, s nimiž jsme se mohli setkat u kombinace latiny a hebrejštiny (*Мариана*, *Марианна*) či starogermánštiny a španělštiny (*Розалина*, *Розалинда*).

Další kombinace jazyků se vyskytovaly vždy jen u jednoho jména. Kombinace hebrejštiny s francouzštinou se nacházela u jména *Авелина*, latiny s francouzštinou u jména *Лиλιана*, latiny se starogermánštinou u jména *Роза*, dále starořečtiny se staroperštinou u jména *Кира*, jež má mužskou formu *Кир*. Také u již dříve zmiňovaného jména *Владимир* jsou dva možné významy, a to původ ze staroruštiny, ale je možná také spojitost se starou severštinou. Kombinaci staré severštiny můžeme najít také u jména *Рогнеда*, která však může mít svůj původ také v pragermánštině.

Na rozdíl od mužských jmen jsme se u jmen ženských setkali také se jmény, jež měly 3 či dokonce 4 možné významy. Jednalo se o kombinaci latiny, starořečtiny a arabštiny u jména *Карина* a starogermánštiny, staroangličtiny a keltštiny u jména *Изольда*. Jméno, u něhož se vyskytovaly 4 možné jazyky, ze kterých mohlo být jméno odvozeno, bylo jméno *Майя* a jazyky, jež se u něj vyskytovaly, byly následující: latina, starořečtina, němčina a severština.

6.2.2.8. Výklad původu slov

Výklady původu slov se vzhledem k tomu, že spousta analyzovaných jmen měla mužskou i ženskou formu, moc neliší. Jelikož se nyní jedná o ženská jména, nesetkáme se zde se spojitostí se slovem *победа*, nicméně ostatní výklady jmen se shodují. Jména, jejichž význam se jistým způsobem váže *k Bohu*, byla vcelku častými a vyskytovala se 13krát. Kromě jmen, která byla zmíněna již u mužských jmen, můžeme jako příklad uvést jména *Иванна* (z hebrejského jména *Йоханан* – "*Яхве милостив; Яхве милует (награждает)*"), *Елизавета* (z hebrejského jména *Элишеба* – "*мой Бог – клятва*" либо "*мой Бог дал клятву*"), *Феофила* (ze starořeckého jména *Теофиλος* – *θεός (теос)*, "*бог, божество*" + *φιλέω (филео)*, "*любить*"). Většina jmen s tímto významem pocházela z hebrejštiny (*Жозефина, Яна*), dále také starořečtiny (*Феодора, Феофана*), jedno jméno pocházelo z latiny (*Диана*) a jedno ze staré severštiny (*Рогнеда*).

Stejně jako u mužských jmen, také některá ženská jména jsou odvozena přímo od *jmen Bohů*. Jednalo se o 4 jména, a to *Веста, Инга, Исидора* a *Мартина*. U jména *Мартина* lze najít původ stejně jako u mužského jména *Мартин* u boha Marta. Jméno *Исидора* je odvozeno od jména staroegyptské bohyně Eset neboli Isis. *Vesta (Веста)* byla římskou bohyní rodinného krbu a bůh *Ing*, od jehož jména bylo odvozeno jméno *Инга*, byl severským bohem plodnosti.

Kromě božstev se u výkladu původu ženských jmen vyskytovala spojitost s květinami. Nejen že se u 5 jmen, a to *Антонина, Антония, Анфуса, Анфуса, Флор*, vyskytovalo v objasnění významu slovo *цветок, цветущий*, ale stejně jako u božských jmen se zde setkáváme se jmény, pocházejícími přímo od *názvů květin*. Tato jména byla 4 a jednalo se o jméno *Азалия, Виола, Лилия, Розалия*. Jméno *Азалия* se pojí s azalkou či jinak řečeno rododendronem a toto pojmenování pochází ze starořečtiny. Jména *Виола, Лилия* a *Розалия* pocházejí z latiny a jedná se o květiny violku a lilii a růži.

Na rozdíl od jmen mužských, spojitost se *zvířaty* se vyskytovala pouze u jednoho případu, a to jména *Руслана*, mužské formy jména *Руслан*, jež má spojitost se lvem.

Poslední skupinou jmen jsou ta, jež mají svůj původ v *místě působení předka*, který byl nositelem daného jména. Tato jména byla pouze 3 a shodovala se s mužskými jmény. Jednalo se o jména *Адриана*, *Андреяна*, *Аркадия*. První dvě jména se pojí buďto s italským městem Adria, anebo názvem Jaderského moře, které se italsky řekne Mare Adriatico. Jméno *Аркадия* má spojitost s oblastí na Peloponésském ostrově, řeckou Arkádií.

6.3. Popularita ruských jmen

Jména jako například *Александр*, *Михаил*, *Анастасия* či *Мария*, jsou jedny z nejoblíbenějších ruských jmen. V roce 2017 vytvořil matriční úřad města Moskvy seznam nejpopulárnějších jmen, která za posledních 26 let dávali nejčastěji rodiče svým nově narozeným dětem. Přesněji se jednalo o období od roku 1991 do července roku 2017. Daná studie a výsledky z ní se staly základem pro tuto podkapitolu. Všechny výsledky výzkumu jsou uvedeny v tabulkách a grafech v Příloze č. 8, str. 136 – 138.

Nejčastějším chlapeckým jménem bylo jméno *Александр*, které za dané období získalo 76 797 dětí. Podle vedoucí správy matričního úřadu se v 90. letech minulého století téměř každý dvanáctý chlapec jmenoval *Александр*, nicméně s příchodem nového tisíciletí se tento trend začal měnit a jeho popularita se značně snížila.⁶⁵ Nejčastějším dívčím jménem bylo jméno *Анастасия*, které získalo dokonce 86 117 dětí.

6.3.1. Nejpopulárnější mužská jména

Kromě jména *Александр* jsme se v daném období mohli velice často setkat s těmito jmény: *Дмитрий* (55 157 chlapců), *Максим* (53 761 chlapců), *Иван* (52 593 chlapců) či *Артём* (50 120 chlapců). Méně častými byly poté jména *Даниил/Данила/Данил* (49 363 chlapců), *Никита* (45 386 chlapců), *Михаил* (44 677 chlapců), *Андрей* (43 104 chlapců) a *Алексей* (42 424 chlapců).

K vzácnějším jménům, jimiž byly pojmenovány děti v daném období, patřila například mužská jména *Леонид*, *Станислав*, *Виталий*, *Борис*, *Валерий*, *Анатолий*,

---

⁶⁵ Анастасия и Александр стали самыми популярными именами в Москве. *Сайт Москвы* [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.mos.ru/news/item/28618073/>

Валентин, Аркадий и Геннадий. Tato jména se vyskytovala přibližně u 0,5 % všech narozených dětí.⁶⁶

Nicméně takto tomu nebylo celých 26 let. Popularita jednotlivých jmen se vyvíjela a měnila. Některá jména postupem času ztrácela svou popularitu a do seznamu 10 nejoblíbenějších jmen se dostala například jen v prvním období (1991 – 2000), či v prvních dvou obdobích (1991 – 2000; 2001 – 2010). K takovým patří například jména *Сергей, Никита* či *Алексей*, který se ze seznamu úplně vytratil, a to i přesto, že do konce 20. století zaujímal třetí místo. Kromě těchto jmen klesla popularita také jmen *Дмитрий* a *Андрей*. Tabulka a graf s nejoblíbenějšími mužskými jmény viz Příloha č. 8, str. 136 – 137.

Docházelo však také k tomu, že se jména stávala oblíbenějšími. Na žebříčku si od začátku nového tisíciletí polepšilo například jméno *Иван, Михаил*, či *Максим* a *Артём*. Poslední dva se ze spodních příček dostali do první pětičky nejoblíbenějších mužských jmen. Některá jména se v žebříčku objevila až po roce 2000, a to například *Кирилл, Егор, Даниил/Данила/Данил*.

6.3.2. Nejoblíbenější ženská jména

Dívky, kromě jména *Анастасия*, dostávaly často jména jako například *Мария* (72 894 dívek), *Анна* (62 960 dívek), *София/Софья* (52 911 dívek), *Дарья* (56 430 dívek), *Екатерина* (54 090 dívek). Méně častými byla jména *Елизавета* (42 976 dívek), *Виктория* (41 030 dívek), *Полина* (38 976 dívek) či *Александра* (38 651 dívek).

I u ženských jmen můžeme uvést jména, která nebyla tak častá a jimiž bylo pojmenováno přibližně 0,5 % všech narozených dětí. K těmto ženským jménům můžeme řadit jména *Любовь, Валентина, Нина, Людмила, Оксана, Лидия, Галина, Антонина, Алла, Зоя, Инна*.⁶⁷

Stejně jako u jmen mužských se i u jmen ženských popularita jednotlivých jmen postupem času vyvíjela. U ženských jmen lze pozorovat větší rozdíly a změny v oblíbenosti daných jmen. Některá jména ztrácela svou popularitu a do seznamu se dostala například jen v prvním či v prvních dvou obdobích. K takovým patří například

---

⁶⁶ Тамтёж

⁶⁷ Анастасия и Александр стали самыми популярными именами в Москве. *Сайт Москвы* [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.mos.ru/news/item/28618073/>

jména *Юлия, Ольга, Наталия/Наталья, Александра*, či *Екатерина*, které se z pátého místa, na kterém se nacházelo na počátku století, vytratilo úplně. Mimo to na žebříčku klesla také jména *Анастасия* či *Дарья*. Tabulka a graf s nejpopulárnějšími ženskými jmény viz Příloha č. 8, str. 136 – 137.

Některá jména se však naopak stala populárnějšími, *София/Софья, Виктория*, či se objevila až například na počátku nového tisíciletí. K těmto jménům patří *Полина, Елизавета, Варвара*, či *Алиса*.

6.3.3. Srovnání mužské a ženské formy jmen

Není vždy pravdou, že převládají mužské formy jmen. Pokud se podíváme na výsledky studie matričního úřadu z let 2007 – 2016, můžeme vidět, že je zde dohromady 15 dvojic jmen. U 8 z nich převládá ženská forma, u 7 mužská. U některých dvojic jsou velké rozdíly, například jméno *Валерия* a *Валерий*. Dívek s tímto jménem bylo 10 613, nicméně chlapců téměř 10krát méně, 1 242. Totéž lze vidět u dvojic *Виктория – Виктор, Яна – Ян, Валентина – Валентин* či *Юлия – Юлий, Клавдия – Клавдий, Кира – Кир, Дарья – Дарий*. U posledních čtyř dvojic je rozdíl opravdu značný, například jméno *Дарья* se vyskytovalo více než 300krát častěji než jméno *Дарий*.

V případě, že převládala mužská forma, nebyly rozdíly tak markantní. Největší rozdíl byl mezi ženskou formou *Руслана* (176 výskytů) a mužskou formou *Руслан* (3 905 výskytů), které bylo 22krát častější. U ostatních dvojic se rozdíl pohyboval pod hranicí desetinásobku: *Александр – Александра, Антон – Антонина, Владислав – Владислава, Евгений – Евгения, Станислав – Станислава* a *Ярослав – Ярослава*. Srovnání některých dvojic jmen viz Příloha č. 8, str. 138.

6.4. Shrnutí výsledků analýzy mužských a ženských jmen

Ženská a mužská jména jsou si v jistých ohledech velice podobná, ale zároveň jsou hodně rozdílná. Často ženské ekvivalenty velice populárních mužských jmen nepatří u skupiny jmen ženských k tolik oblíbeným (*Казимир – Казимира*). Tato zákonitost však funguje také opačně. V minulosti bylo mimo jiné vcelku populární tvořit opačné ekvivalenty jmen, a nejedná se pouze o případ tvorby ženského jména odvozeného od jména mužského, ale v jistých případech také naopak (*Клавдий – Клавдия*).

Stejně jako mužská, tak také ženská jména jsou z větší části tvořena jmény přejatými z cizích jazyků. U obou skupin jmen je tedy určitým způsobem vyvrácena teorie

N. Šanského, podle níž tvoří přejatá slova jen 10 % celkového současného ruského lexika. Poměr původně ruského lexika k tomu přejatému se opravdu v obou případech přibližně pohybuje kolem 10 %, avšak naopak, v našem případě převládá lexikum přejaté. U jmen původně ruských se setkáváme často se složenými jmény, jako například *Владимир, Станислава*.

Je pravdou, že analyzovat ženská jména bylo složitější, jelikož se u nich mnohem častěji vyskytovalo větší množství výkladů, mnohem více jazykových kombinací a tedy také obecně mnohem více druhů jazyků, ze kterých se přejímalo. V případě přejímání se samozřejmě pod vlivem přijetí křesťanství na Rusi jedná nejčastěji o přejímky z latiny, řečtiny a hebrejštiny, která jak u jmen ženských, tak také jmen mužských tvoří více než 80 % celkového analyzovaného lexika. K dalším jazykům, ze kterých se přejímalo, patřila starogermánština, stará severština, francouzština, staroangličtina, aramejštiny, arabština či turkičtina, nicméně jednalo se vždy pouze o pár zástupců ve srovnání se zmíněnými jazyky církevními.

Velice častým způsobem přejímání bylo v obou případech přejímání přes určitý zprostředkující jazyk. Jednalo se hlavně o vliv Římské říše, tedy latinu, starořečtinu a také hebrejštinu. Díky tomuto přejímání docházelo ke změnám některých jmen, a proto často existují různé varianty podobného jména. U jmen mužských jsme těchto změn našli více, nicméně to neznamena, že se nevyskytují také u jmen ženských, jelikož stále hovoříme pouze o námi analyzovaných jménech.

Jak jsme mohli zjistit v jedné z kapitol, příjmení mohla být odvozena od obecného pojmenování či osobního jména cizího původu. U ženských jmen je poměr mezi těmito dvěma variantami téměř vyrovnán, u jmen mužských převládá dosti podstatně tvorba jmen prostřednictvím odvození od jména cizího původu.

V případě poslední podkapitoly o výkladu daných jmen lze konstatovat, že se ženská a mužská jména v mnohém shodují, jako například ve spojitost s Bohem, přímo určitými jmény Bohů, předky žijícími v určité oblasti, tedy místem jejich působení, či se zvířaty. Odlišným prvkem byl však význam slova „vítězství“, jež u mužských jmen symbolizoval sílu a vytrvalost, a na druhé straně stála ženská něžnost a krása, již symbolizovala jména spojená s květinami.

7. Příjmení

7.1. Výzkumy nejpobulárnějších ruských příjmení

Bádáním a výzkumy, jež se týkaly nejčastějších ruských příjmení, se v posledních letech zabývalo mnoho ruských lingvistů. Nejvýznamnějšími byli A. F. Žuravljov, A. I. Nazarov, V. A. Nikonov a E. V. Balanovská. Každý z nich se pokusil vytvořit seznam nejrozšířenějších příjmení, nicméně vybrali si různé materiály, různý vzorek obyvatel a také různé časové období.

A. I. Nazarov a V. A. Nikonov se rozhodli pro analýzu příjmení v určitém městě. U A. I. Nazarova se jednalo o Petrohrad, u V. A. Nikonova o Moskvu. V. A. Nikonov analyzoval telefonní seznam města Moskvy přibližně z 80. let minulého století. Materiál, na němž založil svou analýzu, obsahoval cca 3 miliony osobních jmen. Dle jeho závěrů byla nejčastější příjmení *Смирнов, Иванов, Попов* a *Кузнецов*. Kromě seznamu vytvořil také mapu nejrozšířenějších příjmení v tom či jiném regionu. A. I. Nazarov sestavil na konci 20. století seznam 100 nejčastějších příjmení obyvatel Petrohradu, ve kterém se vyskytovalo 17 zcela nových příjmení ve srovnání s předchozím seznamem, zřejmě z počátku 20. století. Také se zde mnohá příjmení nacházela na úplně jiném místě. Dle A. I. Nazarova byla nejpobulárnější příjmení *Иванов, Васильев, Смирнов, Петров, Михайлов*.⁶⁸

Velice významným byl jeden z nejnovějších výzkumů takového rozsahu, a to výzkum E. V. Balanovské, jež byl uveřejněn v roce 2005 v časopise „*Медицинская генетика*“. E. V. Balanovská rozdělila příjmení podle regionů a pro každý region vytvořila vlastní seznam. Regiony byly následující: severní, střední, středozápadní, středovýchodní a jižní. Po vytvoření všech regionálních seznamů byl také sestaven seznam 257 nejrozšířenějších příjmení obecně. Tento seznam ve srovnání se seznamem A. F. Žuravljova lze najít v Přílohách na str. 165 – 166. Hlavním kritériem pro zařazení příjmení do seznamu bylo, že během posledních 3 pokolení žilo v určitém regionu alespoň 5 nositelů daného příjmení.⁶⁹

---

⁶⁸ САМЫЕ РАСПРОСТРАНЕННЫЕ ФАМИЛИИ В РОССИИ. *Журнал о России • MOIARUSSIA*. [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://moiarussia.ru/samy-rasprostranennye-familii-v-rossii/>

⁶⁹ Tamtéž

Posledním významným lingvistou, na základě jehož analýzy byl vybrán téměř celý vzorek analyzovaného lexika této diplomové práce, byl A. F. Žuravljov. Sestavil seznam 500 nejpobulárnějších příjmení, jehož část lze najít v Příloze č. 3, str. 98 – 101. Seznam byl zveřejněn na počátku 21. století, nicméně byly v něm zpracovány data přibližně z let 1970 – 2000 (hlavně tedy 1980 – 2000). Tento seznam nevytvořil sám, ale jeho autorem byl kolektiv pracovníků oddělení etymologie a onomastiky Institutu ruského jazyka Ruské akademie věd pod vedením A. F. Žuravljova.

Hlavním materiálem pro analýzu příjmení byly telefonní seznamy z různých měst Ruska, a to například Moskva, Rjazaň, Vladimir, Krasnojarsk a další, ale také měst jiných států bývalého Sovětského svazu, např. městský obvod Bolšaja Jalta (*Большая Ялта*) na Ukrajině apod. Dále byly použity seznamy pracovníků různých zařízení, studentů či absolventů některých moskevských vysokých škol apod.⁷⁰

Ze statistiky A. F. Žuravljova bylo možné vyčíst alespoň pár dat, jež se týkala počtu abonentů telefonních služeb, tedy analyzovaného vzorku ruských příjmení. Příjmení *Иванов* mělo v telefonním seznamu 21 956 abonentů, dále následoval *Кузнецов* se 17 528 abonenty, poté *Смирнов* s 16 489 abonenty. Tato data údajně pocházela přímo z Moskvy, nicméně například již zmíněný V. A. Nikonov uváděl mnohem vyšší čísla.

7.1.1. Nejpobulárnější ruská příjmení

V této podkapitole se zaměříme na srovnání dvou seznamů nejpobulárnějších ruských příjmení, a to A. F. Žuravljova a E. V. Balanovské. V Příloze č. 11, str. 165 – 166 lze najít srovnání prvních 100 příjmení daných seznamů.

Seznam A. F. Žuravljova a E. V. Balanovské se v jistých ohledech dosti liší. Příjmení, která se vyskytovala na prvních 100 místech, si téměř vždy odpovídala, nicméně často se vyskytovala na jiných místech. Pouze u třech příjmení z 250 jsme shledali schodu také v umístění na žebříčku popularity, a to u příjmení *Кузнецов* (3. místo), *Мухеев* (133. místo) a *Елизеев* (155. místo). U ostatních jsme sestavili tabulky, kde jsme zaznamenali, zdali je příjmení pobulárnější u A. F. Žuravljova či E. V. Balanovské. Tabulky obsahující srovnání prvních 50 příjmení viz Příloha č. 11, str. 166 – 167.

Příjmení jsme rozdělili do dvou tabulek. V jedné jsou příjmení, která se vyskytují na žebříčku popularity A. F. Žuravljova výše ve srovnání se seznamem E. V. Balanovské.

---

⁷⁰ ЖУРАВЛЈЕВ, А. Ф. К статистике русских фамилий. I. *Вопросы ономастики*. №2, 2005, с. 126–146

Druhá tabulka je vytvořena přesně naopak. U první tabulky, tedy té, kde jsou příjmení, jež jsou dle názoru A. F. Žuravljova populárnější než u E. V. Balanovské, jsme se setkali s 30 takovými příjmeními. U 12 z nich byl rozdíl nepatrný, pohybující se do 10 míst (*Иванов, Попов, Васильев, Петров, Семенов, Орлов*). U 8 příjmení byl tento rozdíl v popularitě už od 11 do 20 míst na žebříčku popularity (*Михайлов, Федоров, Захаров, Борисов, Яковлев*). Dalších 8 příjmení již mělo mezi sebou mnohem větší odstup, a to od 21 do 30 míst (*Алексеев, Егоров, Степанов, Николаев, Никитин*) a poslední skupinou byla příjmení, jež měla rozdíl 31 a více míst, a ta byla v případě této tabulky jen 2 (*Александров, Дмитриев*). Seznam všech příjmení viz Příloha č. 11, str 165 – 166.

Ve druhé tabulce lze vidět příjmení, jež se v seznamu E. V. Balanovské nacházela na žebříčku popularity výše, než tomu bylo u A. F. Žuravljova. Stejně jako u předchozí tabulky, také zde bylo 30 případů. Výsledky byly také velice podobné. U 12 příjmení byl rozestup mezi místy v žebříčku minimální, maximálně 10 (*Смирнов, Соколов, Лебедев, Новиков, Морозов*). U 7 jmen se rozdíl pohyboval mezi 11 – 20 místy (*Козлов, Соловьев, Зайцев, Воробьев, Киселев*). Šest příjmení bylo vcelku dosti rozdílných, a byl mezi nimi rozestup 21 – 30 míst (*Виноградов, Тарасов, Белов, Комаров, Титов, Куликов*) a poslední skupinou, oproti předchozí tabulce početnější, byla příjmení, která se lišila o 31 a více míst (*Голубев, Богданов, Беляев, Кудрявцев, Пономарев*). Těchto příjmení bylo 5.

Zajímavé také je, že u E. V. Balanovské se v seznamu na prvních 20 místech objevuje dokonce 8 příjmení zoonymického původu, což je 40 % celkového počtu (*Соколов, Лебедев, Козлов, Волков, Соловьев, Зайцев, Голубев, Воробьев*), na rozdíl od A. F. Žuravljova, u které jsou takováto příjmení jen první 4.

Lze říci, že odlišnosti v seznamech byly občas dosti výrazné, nicméně téměř všechna jména se objevovala v obou seznamech, jak jsme předpokládali.

7.2. Jméno církevní / Jméno necírkevní / Přízvisko

Ruská příjmení mohou být různého původu. Bývají odvozená od jmen církevních, v tom případě jsou většinou přejatá z řečtiny, hebrejštiny či latiny, či mohou být původně ruská. Pokud příjmení přiřadíme do skupiny původně ruského lexika, často se bude jednat o odvozeninu buďto od jména necírkevního, světského, anebo od přízviska. Podrobněji

byla tato problematika spojená s přijetím křesťanství či tvorbou jmen světských, ochranných, popsána v teoretické části.

V úvodu této kapitoly je potřeba zmínit a objasnit, jaký vztah mají jména necírkevní a přízviska. Velice často jsme se s příjmeními tohoto druhu setkávali, nicméně bylo obtížné rozeznat, zda se jedná o přízvisko či jméno necírkevní, jelikož vztah mezi nimi je velice blízký. Často se z přízviska postupem času stávalo jméno necírkevní. V samotných výkladech původu u jednotlivých příjmení bylo u spousty případů napsáno, že je odvozeno buďto od necírkevního jména či přízviska. Ani autoři slovníku nebyli schopni určit, od čeho je dané příjmení odvozeno.

Rozhodli jsme se vycházet tedy pouze z internetových zdrojů a nic si nedomyšlet, a proto i v případě, kde je zřejmé, že se jedná o podobný případ, kde by mohly být obě varianty, ale v popisu je uvedena jen jedna, považovali jsme to jako správné a zařadili tedy toto jméno jen k jedné skupině. Proto daná čísla nemusejí být zcela odpovídající realitě, nicméně vše je založeno na analýze vybraného písemného materiálu, bez jakéhokoliv odvozování dalších souvislostí.

7.2.1. Jméno církevní

Příjmení byla často odvozena od jmen. Jména církevní byla velkým zdrojem pro tvorbu ruských příjmení. Tato jména se dostala na Rus s přijetím křesťanství a velice výrazně tak ovlivnila nejen tvorbu příjmení. V analyzovaném lexikumu se nacházelo 183 příjmení, jež měly své kořeny ve jménech církevních, a to například *Власенков, Ильин, Корнилов, Нестеров, Фролов*. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních viz Příloha č. 9, str. 139 – 140.

Jednoznačný význam mělo jen malé množství příjmení. Většinou se jednalo o jména církevní, nicméně s jednoznačným výkladem jsme se mohli setkat také u přízvisek či jmen necírkevních. Obvykle se však jednalo o různé kombinace jmen s přízvisky apod. Často spolu dané výklady významů nijak nesouvisely a jednalo se pouze o jiný pohled na dané příjmení. Kombinace všech tří variant, tedy jména církevního, necírkevního a přízviska se nacházela pouze u jednoho případu, a to příjmení *Ланин*.

Zajímavým případem byly kombinace jména církevního s přízviskem. Samozřejmě v tomto případě to byly dva nezávislé pohledy na výklad daného příjmení, která spolu však nijak nesouvisela. Těchto případů bylo 20, a to například *Галкин, Окулов, Панов, Силин*,

Якушев. Poslední možností byla kombinace jména církevního se jménem necírkevním, u kterých je také spojitost těchto dvou výkladů významu daného příjmení téměř minimální, a těchto případů bylo jen 5 (*Карпов, Маркин, Марков, Мартынов, Орехов*). Seznam všech kombinací se jménem církevním viz Příloha č. 9, str. 140.

7.2.2. Jméno necírkevní a přízvisko

Příjmení odvozených od jmen necírkevních bylo v analyzovaném lexiku pouze 44 (*Балашиов, Дроздов, Капустин, Смирнов, Чесноков*). Seznam všech příjmení odvozených od jmen necírkevních viz Příloha č. 9, str. 140 – 141. Častěji se jména necírkevní vyskytovala v kombinaci buďto s přízviskem či zřídka se jménem církevním. O jménech církevních již řeč byla, a proto se zaměříme jen na přízvisko. O této kombinaci jsme se již dříve zmiňovali jako o velice časté. Jméno necírkevní s přízviskem se vyskytovalo v 50 případech, a to například u příjmení *Жук, Лобанов, Хромов, Шилов, Щукин*. Podrobnější analýza motivace vzniku daných příjmení bude dána v následující kapitole. Seznam všech kombinací se jménem necírkevním viz Příloha č. 9, str. 140 – 141.

Kombinacemi přízviska se jmény církevními i necírkevními jsme se již zabývali, a proto zde uvedeme pouze případ, kdy se přízvisko vyskytovalo samostatně. Tyto případy se vyskytovaly také velice hojně, a to přesně u 170 příjmení. K příjmením odvozeným od přízviska patří například *Гончаров, Дубинин, Краснов, Рожков* a *Туров*. Seznam všech kombinací s přízviskem viz Příloha č. 9, str. 140 – 142. Jen jako doplnění ke zmíněným kombinacím lze uvést, že kombinací přízviska s čímkoliv jiným se vyskytovalo v analyzovaném lexiku 241.

7.2.3. Příjmení odvozená od jmen obecných

V analyzovaném lexiku jsme se setkali také s příjmeními, která nebyla odvozena ani od přízviska, ani od jména církevního či necírkevního. Tato příjmení byla často přímo odvozena od určitého obecného pojmenování. V analyzovaném lexiku bylo takových příjmení 27. Může se samozřejmě také jednat o chybu autora slovníku, který neuvedl, že se jedná o odvozená příjmení například od přízviska spojeného se zvířetem, jelikož podobné příjmení je tak určeno, nicméně vycházeli jsme s již zmíněných zdrojů, kde u těchto jmen nic podobného uvedeno nebylo. Graf vystihující poměr všech zmíněných možností původu viz Příloha č. 10, str. 162.

Jednalo se například o příjmení odvozená od názvu místa (*Белогорцев, Белозеров, Островский*), rostliny (*Березин, Розанов, Цветков*), profese (*Комиссаров*,

Пономарев), barvy (*Буров, Румянцев*), zvířete (*Касаткин, Сычев, Шмелев*), jídla (*Гущин, Кулешов*) apod. Seznam všech příjmení odvozených od jména obecného viz Příloha č. 9, str. 142 – 143.

7.3. Motivace vzniku příjmení

Vznik každého příjmení byl nějak motivován. Na vznik takového příjmení mělo vliv velké množství faktorů, historická situace, víra, smýšlení dané společnosti a vždy tedy hlavní roli sehrál lidský faktor. V této kapitole se zaměříme na všechny druhy motivace, které se vyskytovaly u analyzovaných příjmení. Jednalo se například o název místa, zvířete, rostliny, profese, vnitřní či vnější charakteristiky, části těla, barvy apod. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými motivacemi vzniku příjmení viz Příloha č. 10, str. 162.

Při rozdělování příjmení do daných skupin jsme se občas potýkali s určitými problémy. U některých příjmení se totiž vyskytovalo větší množství výkladů, a proto bylo mnoho příjmení zařazeno do více skupin a tedy počet příjmení neodpovídá součtu příjmení v daných skupinách. Tyto výklady spolu mohly souviset, ale také nemusely. Často v případě církevních jmen v kombinaci například s přízviskem se jednalo o zcela odlišné pohledy na stejné příjmení. Graf a tabulka vystihující kombinace různých motivací vzniku viz Příloha č. 10, str. 163.

U některých příjmení by se také mohlo zdát, že jsou odvozena například od zvířete, či určité charakteristiky člověka, nicméně autoři slovníku nám hned v úvodu píší, že tato podobnost je zcela náhodná a příjmení má původ v úplně jiném slovu. Jednalo se často o přízviska. Proto jsme vždy vycházeli pouze z daného materiálu a nedali jsme na vlastní domněnky.

Analyzované lexikum tvořilo 500 ruských příjmení, jež jsme vybrali na základě statistik nejpopulárnějších příjmení, o kterých byla zmínka v předchozích kapitolách. Seznam všech excerpovaných příjmení viz Příloha č. 3, str. 98 – 101.

7.3.1. Název profese

Profesní příjmení patřila k jedněm z nejčastějších. Mezi všemi analyzovanými příjmeními se jich vyskytovalo 91. Seznam všech příjmení odvozených od názvu profese viz Příloha č. 9, str. 143. Zastoupení měla příjmení odvozená jak od přízvisek, tak také od jmen církevních i necírkevních, i když v malém množství a hlavně tedy téměř vždy

v kombinaci s přízviskem. Příjmení pocházející od jména necírkevního byla pouze 2 (*Попов, Шилов*). U jmen církevních bylo výskytů 5 (*Касьянов, Никулин, Пименов, Терехов, Якушев*), přičemž ve všech případech kromě příjmení *Терехов* se jednalo vždy o kombinaci s přízviskem. Příjmení pocházejících jen od přízviska bylo 67, a to například *Гончаров, Ковалев, Мясников, Серебряков, Ткачев*. U příjmení *Кожевников, Комиссаров, Копылов, Кулешов* a *Пономарев* nebyl uveden původ ani od přízviska, ani od jména necírkevního. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 143 – 144.

Stejně jako předchozí skupiny, tak také skupina profesních příjmení je tvořena pouze z 33 % příjmeními s jednoznačným významem, tedy byla odvozena jen od profese a nevyskytuje se u nich žádná kombinace. U zbylých 67 % je mimo výkladu příjmení z profesního hlediska také možnost spojitosti s jinou charakteristikou, věcí, zvířetem apod. K příjmením, jež měla jednoznačný význam, patří například *Бондарев, Кузнецов, Пастухов, Плотников, Столяров*.

Vzhledem k tomu, jak je tato skupina příjmení početná, tak také kombinací s jinými druhy výkladu daného příjmení je mnoho. Velice významnou je kombinace příjmení profesního se *zvířecím*. Sice se nejedná o nejpočetnější skupinu, v analyzovaném lexiku se jich vyskytovalo 16, nicméně je zde zřejmě největší spojitost mezi danými výklady určitého příjmení. V tomto případě jde totiž často o profesi, jež je nějakým způsobem spojená s daným zvířetem. Mohlo se jednat o pojmenování člověka, který určité zvíře lovil (*Рыбаков, Щукин*), prodával (*Гусев*), či z něj zpracovával výrobky (*Бычатын, Овчинников*).

Další vcelku významnou kombinací je profesní příjmení zároveň odvozené od názvu *jídla*. Podobně jako v případě zvířecích příjmení se jedná o příjmení osob, jež vyrábějí dané jídlo, či jej prodávají. Patří zde například příjmení *Калашиников, Круглов, Лапшин, Пирогов, Тетерин*. K této skupině příjmení lze zařadit také příjmení odvozená od názvů osob, které dané jídlo například mají v oblibě. Jedná se například o příjmení *Колобов, Кулага, Кулешов, Пирогов, Ситник*. Je samozřejmě pravdou, že téměř všechna příjmení spojená s jídlem mohou být odvozená od zmíněné lásky k danému jídlu, nicméně jen u 8 případů ze 13 to bylo takto uvedeno.

Mimo to ve 2 případech byla také příjmení spojená pouze s názvem určitého druhu *pítí*, a to alkoholického nápoje *брага*, od kterého je odvozeno příjmení *Брагин* a příjmení

Суслов je zase odvozeno od názvu piva, dříve označovaného jako *сусло*. Kromě toho zde byly také 3 případy odvození příjmení od názvu **potravin**, v případě našeho lexika se jednalo pouze o olej, a to u příjmení *Масленников*, *Маслов*, *Олейников*.

Dalšími, sice méně početnými, ale důležitými kombinacemi, jsou profesní příjmení spojená s výkladem odvozeným od názvů rostliny, věci či oblečení. U názvů **rostlin** se jedná o spojitost s plodinou, kterou určitý člověk pěstoval či prodával (*Винокуров*, *Вишнеvesкий*, *Вишняков*, *Овсянников*). S věcí a oblečením je tomu podobně, tedy náplní profese člověka s daným příjmením byla většinou výroba daného **oblečení** či **předmětu**, či práce s ním. Zástupcem příjmení spojených s oblečením je pouze *Колпаков*, *Котов*, *Лантев* a *Шубин*, u věci bylo zástupců 10, a to například *Горшков*, *Колесов*, *Косарев*, *Крючков*, *Мешков*. U kategorie oblečení je potřeba zmínit, že se vždy pojí s příjmením odvozeným od profese. Pouze příjmení *Котов* lze zařadit také ke skupině příjmení odvozených od určité vnitřní charakteristiky člověka.

Vcelku hojně zastoupenou skupinou příjmení byla ta, u nichž se vyskytovala jako jeden z možných výkladů daného příjmení spojitost ať už s vnější či vnitřní charakteristikou. Tyto dvě skupiny sice měly velké zastoupení, vnější charakteristika se vyskytovala ve 22 případech, vnitřní potom v 18, nicméně téměř vůbec se žádným způsobem nepojily s danou profesí. Příjmení, která měla údajně svůj původ ve **vnější charakteristice**, byla následující: *Голубев*, *Круглов*, *Муравьев*, *Шаров*, *Шишкин*. Příjmení ovlivněná **vnitřní charakteristikou** člověka byla například tato: *Золотов*, *Казиков*, *Лантев*, *Панин*, *Стрелков*. V 8 případech se tyto dvě charakteristiky vyskytují u jednoho příjmení zároveň, a to například u příjmení *Зверев*, *Крючков*, *Щерба*, *Щукин*.

U profesních příjmení se vyskytovaly také kombinace výkladu s případy, které nijak nesouvisely s profesí, a jednalo se pouze o jiný, často zcela odlišný názor na výklad daného příjmení. Většinou se však vyskytovala ve velmi malém množství, 1 – 3 případy. Jednalo se o příjmení související s názvem **části těla** (*Лопатин*, *Рудаков*, *Шаров*), **místa** (*Вишнеvesкий*), **barvy** (*Рудаков*), dále také **národností** či **etnikem** (*Галкин*, *Кожевников*, *Панин*), anebo třeba **vírou** (*Зверев*, *Пономарев*, *Попов*) či **ročním obdobím** (*Вишняков* – *весна*). Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 144 – 146.

7.3.2. Název zvířete

S 80 případy výskytu se na přední místa v četnosti dostávají *zvířecí příjmení*. Jména odvozená od názvů zvířat byla v minulosti velice populární. Od těchto jmen byla následně odvozena jména po otci a také příjmení. Důvodem pro pojmenování člověka podle názvů určitého zvířete byly jeho pohanské představy o světě. Starověký ruský člověk, který žil podle zákonů přírody, se cítil být jeho součástí. Když dávali lidé svým dětem jména odvozená od pojmenování zvířat, chtěli, aby na dítě díky tomu přešly všechny dobré vlastnosti, jež má dané zvíře, aby jej ochraňovalo, a také aby jej příroda přijala za vlastní. Seznam všech příjmení odvozených od názvu zvířete viz Příloha č. 9, str. 146 – 147.

Mezi analyzovanými příjmeními se nacházely 4 skupiny zvířat, ptáci, ryby, hmyz a samozřejmě také savci. Přízviska odvozená od názvů *hmyzu* nepatří k hojně zastoupeným druhům, nicméně i přesto v případě našeho vzorku analyzovaného lexika se vyskytovalo u více příjmení, než většinou častější názvy *ryb*. Příjmení odvozených od názvů hmyzu bylo tedy 8 (*Блохин, Жук, Жуков, Клопов, Комаров, Муравьев, Мухин, Шмелев*). Spojitost s rybami lze poté nalézt u 6 následujících příjmení: *Ершов, Карасев, Карпов, Рыбаков, Сазонов* a *Щукин*.

Již větší zastoupení měla skupina *savců*, a to přesně 28 příjmení s tímto druhem výkladu. Jednalo se o domácí zvířata, jako například ovce (*Овчинников, Баран*), koza (*Козин, Козлов*), býk (*Быков, Бычатин, Бычков*), kráva (*Коровин*), kočka (*Котов*) či o jiné druhy, jako například bobr (*Бобров*), vlk (*Бирюк, Волков*), los (*Лосев*), lev (*Леонов, Леонтьев, Львов*), křeček (*Хомяк*) a další.

Poslední a nejpočetnější skupinou byla příjmení odvozená od názvů zvířat, jež mají svůj původ v *ptačí* říši. Z námi analyzovaného lexika mělo tento původ 38 příjmení, a to například *Куликов, Орлов, Пугачев, Скворцов, Сычев* a *Уткин*. Některá příjmení dostávali lidé proto, že měli určité charakterové vlastnosti, jež jsou přisuzovány jistému druhu ptáka, či vypadali jako daný pták, například měli černé vlasy jako havran apod. Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 147. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými skupinami příjmení viz Příloha č. 10, str. 164.

Často se stávalo, že lidé dávali úmyslně svému dítěti jméno odvozené od zvířete, jež mělo třeba špatnou pověst, či bylo například černé barvy, která byla pro Rusy symbolem ďábla. Jak bylo také již v teoretické části popsáno, bylo tomu tak proto, že lidé

věřili, že právě díky tomu, že bude mít dítě takové negativní jméno, bude se mu již vše špatné vyhýbat. Jméno tedy vybírali s přesně opačným významem, než chtěli, aby mělo jejich dítě vlastnosti. Jednalo se o tzv. *ochranné jméno*, které bude podrobněji popsáno v další kapitole.

Někteří vědci se zabývali tím, proč jsou ptačí jména, potažmo příjmení, tak častá, a došli k názoru, že vše je spojeno hlavně s velice významnou rolí ptáků v životě středověkých obyvatel Ruska. Ptáci byli loveni, bylo zpracováváno jejich maso, peří, můžeme vzpomenout také chov drůbeže apod. Ptáci byli pro mnohé lidi zdrojem obživy.

Většina ptačích příjmení byla odvozena od jména necírkevního či v kombinaci s přízviskem. Příjmení odvozených jen od jmen necírkevních bylo 15 (*Воробьев, Дроздов, Зуев, Медведев, Сорокин*), dále v kombinaci s přízvisky je již součet poměrně vyšší, a to 40 (*Белкин, Грачев, Зайцев, Мухин, Соколов*). Příjmení odvozená od jmen církevních byla pouze 3, v kombinaci s přízviskem 4 (*Галкин, Гурьев, Сазонов, Серов*) a se jménem necírkevním 2 (*Карпов, Мартынов*). Samostatné přízvisko se vyskytovalo pouze ve 3 případech (*Быков, Бычков, Туров*), jinak vždy v kombinaci se jménem necírkevním. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 147 – 148.

U všech druhů příjmení jsme se setkali s kombinací různých výkladů daného příjmení a ta zvířecí nejsou výjimkou. Významnou je spojitost příjmení s názvem zvířete a zároveň *profese*. V případě námi analyzovaného lexika se jednalo o 16 případů, které byly blíže popsány v kapitole 7.3.1 Název profese.

U příjmení se zvířecím tématem se zároveň často vyskytovalo taktéž kritérium *vnitřní* a *vnější charakteristiky*. Vše samozřejmě souviselo buďto s tím, jak dané zvíře vypadalo, či jaká byla jeho charakteristická vlastnost. Příjmení, jež se pojí jistým způsobem s vnější charakteristikou, bylo v analyzovaném lexiku 23 (*Воронков, Муравьев, Сеницын, Чижов*), příjmení pojících se s vnitřní charakteristikou bylo více, a to přesněji 25 (*Бирюков, Кабанов, Котов, Орлов, Сазонов*). Tato čísla se překrývají v 8 případech (*Блохин, Клопов, Скворцов, Щукин*), u kterých se vyskytují obě charakteristiky současně. Ve 14 případech z 25 se vyskytovala kombinace pouze názvu zvířete a vnitřní charakteristiky (*Баранов, Бирюков, Кабанов, Курочкин, Медведев*), u ostatních se prolínaly ještě další kritéria.

U podstatné části příjmení spojených s vnější charakteristikou se vyskytuje také kritérium *barvy*. Příjmení, u nichž se v určitém smyslu objevovaly barvy, bylo v analyzovaném lexiku 11 (*Белкин, Белобров, Бобров, Воронин, Грачев*).

Mimo již zmíněné kombinace zvířecích příjmení s jinými kategoriemi existují také kombinace, jež se sice u zvířecích příjmení vyskytovaly, avšak nijak se neváží k výkladu spojenému s daným zvířetem. Jednalo se o kombinaci s názvem *oblečení* (*Котов*), *věci* (*Селезнев, Чижов*), *jídla* (*Селезнев*), *místa* (*Козловский, Поляк, Поляков*), *části těla* (*Белобров, Бобров, Жук, Жуков*), či také o příjmení spojená s *vírou* (*Львов*) či názvem *národnosti* či *etnika* (*Галкин, Поляк, Поляков*). Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 148 – 149.

7.3.3. Název místa

Ruská příjmení byla nejrůznějších druhů. Jedním z nich byla skupina příjmení odvozených od pojmenování daného místa, tedy tzv. *toponymická příjmení*. Příjmení, u kterých se vyskytovalo místo, bylo 32. Seznam všech příjmení odvozených od názvu místa viz Příloha č. 9, str. 149 – 150. Kupodivu jen 10 z nich bylo odvozeno od přízviska, a to například ve spojitosti se zemí, ze které daný člověk pocházel (*Литвинов – житель Литвы*), městem (*Новак – село Новаково, Одинцов – село Одинцово*), či jen místem, kde žil (*Озеров – человек, живущий на озере, Поляков – ребенок, родившийся в поле*). Od jména necírkevního byla odvozena jen 2 příjmení, a to *Беляев* a *Козловский*, u kterých však byl také uveden původ v přízvisku. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 150.

K příjmením odvozeným od jmen církevních patřilo 13 případů. Jednalo se většinou o obyvatele určitého města, například příjmení *Родион* je odvozeno od ostrova Rhodos, *Киприянов* je obyvateľ ostrova Kypr, *Лаврентий* pochází z města *Лаврентия* a *Кириллов* je obyvateľem města se shodným názvem. Kromě uvedených zde patří příjmení *Вавилов, Ильинский, Макеев, Петровский* a další.

Poslední skupinou příjmení byla ta, u nichž nebylo uvedeno žádné ze zmíněných druhů jmen či přízvisko. Takových případů se v analyzovaném lexiku vyskytovalo pouze 9, a to například příjmení *Белогорцев, Бысоцкий, Гуцин, Покровский, Троицкий*.

Příjmení spojená s geografickým názvem patří k nejstarším příjmením vůbec. Tato příjmení se tvořila na základě místa, kde žil některý z předků, nebo danou oblast

spravoval či jinak se vázal k danému místu. K nejpočetnějším skupinám však nepatří. Příjmení s jednoznačným významem původu bylo možné hledat jen v určitém geografickém názvu, bylo mezi analyzovanými ruskými příjmeními 14, což je více než 40 % všech toponymických příjmení. Patří k nim například příjmení *Алешин, Лаврентьев, Макеев, Островский, Сафонцев*. Dále již následují jen kombinace s jinými významy, často nijak se nevztahující k místu.

U příjmení s toponymickým významem se dále objevovaly případy spojení s názvem *zvířete* (*Козловский, Поляк, Поляков*), *rostliny* (*Дубровин, Лаврентьев, Лавров*), *barvy* (*Белогорцев, Белозеров, Белоцерковский*), *národnosti* (*Поляк, Поляков*), *vnější a vnitřní charakteristiky* (*Беляев, Высоцкий*) či *jídla* (*Гуцин*). Často se tyto kombinace různě prolínaly a příjmení, jež bylo odvozeno od místa, mělo zároveň další možnost výkladu pocházející od názvu profese a zároveň také rostliny, jak tomu bylo u příjmení *Вишневский*.

Poslední skupinou příjmení, která se pojila s místem a zároveň jinou charakteristikou, byla příjmení spojená s určitým *názvem člověka*. Příjmení tohoto typu většinou nebylo možné zařadit do žádné ze skupin, jelikož byly něčím typické. U případu spojení místa s tímto názvem osoby se jednalo například o spojení s osudem člověka (*Горюнов – горькая судьба*), stylem života (*Одинцов – живущий на одине*), dále také sociálním postavením (*Беляев – свободный от подателей; Павловский – крепостной крестьянин помещика Павлова; Поляк, Поляков, Литвинов – подданные Польско-Литовского государства*) či určitým způsobem s vírou (*Павловский – название церкви, Покровский – название церкви, Троицкий – название церковного праздника Троицы*). Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 150 – 151.

7.3.4. Název rostliny

Vznik příjmení, jak jsme již mohli zjistit, byl motivován různým způsobem. Jedním z nich, i když ne moc častým, je motivace vzniku příjmení s pomocí jeho odvození od pojmenování *rostliny*. Těchto příjmení bylo mezi analyzovanými příjmeními 23. Seznam všech příjmení odvozených od názvu rostliny viz Příloha č. 9, str. 151. Příjmení byla nejčastěji odvozena od přízvisek, a to v 8 případech (*Винокуров, Вишняков, Малинин, Овсянников*), od jmen necírkevních ve 4 případech (*Виноградов, Горохов, Капустин, Чесноков*) a od jmen církevních jen ve 2 případech (*Лаврентьев, Лавров*).

Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 151.

Dále se zde vyskytovala příjmení, u kterých bylo výkladů více, a tedy byly zde kombinace jednotlivých možností. Přízvisko v kombinaci se jménem církevním se v analyzovaném vzorku příjmení nacházelo 3krát (*Корнеев, Уварин, Уваров*), přízvisko se jménem necírkevním mělo pouze 1 zastoupení (*Дубов*) a poslední kombinace zmíněných dvou druhů jmen měla také jen 1 zastoupení, a to v případě příjmení *Орехов*.

U některých příjmení nebylo uvedeno, zda se jedná o odvození od přízviska, anebo některého druhu jména. Takové případy byly 4 a jednalo se o příjmení *Березин, Дубровин, Розанов* a *Цветков*. Zde bylo pouze napsáno, že se jedná o jméno odvozené od pojmenování rostliny, v případě příjmení *Дубровин* také od názvu místa.

Rostliny, od jejichž názvu byla příjmení odvozena, lze rozdělit do několika skupin. Jednalo se o názvy ovoce, zeleniny, a také stromů. Příjmení odvozených od názvů **ovoce** bylo nejvíce, a to 5 (*Виноградов, Винокуров, Вишневский, Вишняков, Малинин*). Jednalo se o víno, višně a maliny. Názvy **zeleniny** se vyskytovaly jen ve 3 případech, a to u příjmení *Горохов, Капустин* a *Чесноков*. Jednalo se o hrách, zelí a česnek. Poslední skupinou byly **stromy**, v našem případě bříza a dub, a to u příjmení *Березин, Дубов, а Дубровин*. Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 151. Graf vystihující poměr mezi jednotlivými skupinami příjmení viz Příloha č. 10, str. 164.

Stejně jako v předchozích podkapitolách, také u rostlin se setkáváme s kombinacemi s jinými dalšími charakteristikami a výklady daných příjmení. Často se vedle rostliny objevovala **profese**. Bylo tomu tak proto, že danou plodinu člověk buďto nějakým způsobem pěstoval či ji prodával. Jednalo se o příjmení *Винокуров, Вишневский, Вишняков, Овсянников*. Příjmení *Овсянников* lze mimo jiné zařadit také ke skupině jídel, jelikož *овсяник* byl název pro chleba z ovesné mouky.

Ostatní kombinace se však většinou již přímo k dané rostlině nevázaly. Byly zde kombinace s názvem **místa** (*Вишневский, Дубровин, Лаврентьев, Лавров*), **barvou** a **částí těla** (*Белосов*), **věcí** (*Шувалов*), **vnitřní charakteristikou** (*Дубов, Корнеев, Шувалов*) či **vnější charakteristikou** (*Белосов, Голиков, Дубов*). Také zde se objevuje spojitost rostliny s **názvem určitého člověka**, nicméně není zde víceméně žádná podobnost. Příjmení *Уварин* a *Уваров* může být pojmenování pro dobrého hospodáře,

majitele či zaměstnavatele a příjmení *Голик* je pojmenování pro chudého člověka. Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 152.

7.3.5. Název jídla a pití

Názvy jídel a pití sice nebyly časté, nicméně pár se jich v analyzovaném lexiku vyskytovalo, a to přesně 24. Seznam všech příjmení odvozených od názvu jídla či pití viz Příloha č. 9, str. 152. Většina těchto příjmení, přesněji 21, byla odvozena od přízviska (*Блинов, Кулага, Пирогов, Ситников, Сухарев*), z čehož se v 5 případech jednalo o kombinaci s necírkevním jménem (*Брагин, Верецагин, Киселев*). Necírkevní jméno se samostatně nevyskytovalo, jméno církevní pouze v jednom případě u příjmení *Астахов*. Příjmení s tímto tématem se váží ve většině případů k přízvisku z toho důvodu, že se jednalo často o příjmení odvozená od jmen, jež sahají hluboko do minulosti, do dob, kdy si lidé dávali jména odvozená od různých předmětů, rostlin, a také jídla. Jedná se o dobu dávno před přijetím křesťanství, která je blíže popsána v teoretické části této diplomové práce.

Aby byly součty kompletní, je potřeba ještě zmínit 2 jména, u kterých nebyla uvedena ani jedna z variant původu, tedy odvození od přízviska či jmen církevních a necírkevních. Jednalo se o příjmení *Гуцин* a *Кулешов*. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 153.

Některá příjmení byla odvozena jen od jména či jen od příjmení, u jiných se nacházela kombinace obou dvou. Příjmení, u kterých se vyskytovalo jen **jídlo**, bylo dohromady 16, a to například *Колобов, Лапшин, Пирогов, Ситник* a *Тетерин*. Příjmení, jež byla odvozena od názvu **pití**, byla jen 2, a to *Брагин* a *Суслов* a příjmení, u kterých byla kombinace obou dvou, byla pouze 3, a to *Астахов, Кулага* a *Кулагин*. U některých příjmení se nejednalo o jídlo, ale jen o určitý **produkt**, v našem případě šlo olej. Tato příjmení se mezi analyzovaným lexikem nacházela 3. Jednalo se příjmení *Масленников, Маслов, Олейников*. Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 152.

Stejně jako u přechozí skupiny rostlinných příjmení, také u jídla máme vcelku hodně příjmení pojících se s **profesí**. Jednalo se o 16 příjmení, která spojovala většinou činnost prodeje či výroby daného jídla. K této skupině se řadila například příjmení *Калашиников – калач, Кулешов – кулеи, Масленников – масло, Суслов – сусло*, či *Тетерин – тетерей, вид хлеба*. Dále bychom zde mohli zařadit také příjmení, která

se vztahují k pojmenování osob, jež mají rády určité jídlo či pití. Příjmení s touto motivací bylo v analyzovaném lexiku 10, a to například *Брагин, Колобов, Кулешов, Пирогов* a *Ситников*.

Názvy jídel a pití se vyskytovaly také v kombinaci s jinými výklady, nicméně ty již nebyly tak časté. Objevovaly se většinou v 1 – 3 případech. Jednalo se například o kombinaci s názvem *rostliny* (*Овсянников*), *místa* (*Гуцин*) či *věci* a *zvířete* (*Селезнев*). Mimo to zde byly také 3 případy *vnější charakteristiky* (*Верецагин, Колобов, Круглов*), 4 případy *charakteristiky vnitřní* (*Киселев, Маслов, Селезнев, Сулов*) a ve 2 případech se tyto dvě charakteristiky vyskytovaly současně (*Сухарев, Тетерин*). Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 153.

7.3.6. Název věci

Příjmení motivované pojmenováním určité věci spadá hluboko do minulosti. Jedná se o příjmení, která vznikla dávno před přijetím křesťanství, kdy se lidé pojmenovávali podle obyčejných věcí, které měl každý doma. Důvodem pro pojmenování příjmením tohoto druhu mohla být profese člověka, při které daný nástroj používal, či se jednalo například jen o jeho oblíbenou činnost.

Příjmení spojená s věcí se nevyskytovala moc často, pouze ve 22 případech, a nikdy se neobjevovala samostatně, tedy byly zde další možné výklady daného příjmení. Seznam všech příjmení odvozených od názvu věci viz Příloha č. 9, str. 153. Příjmení motivovaná pojmenováním věci byla nejčastěji odvozena od přízvisek, a to v 17 případech (*Гориков, Козырев, Косарев, Лопатин, Мешков*), jen ve dvou případech od jména necírkevního (*Балашов, Пестов*), dále se u 2 případů vyskytovalo jak přízvisko, tak také jméno necírkevní (*Кулаков, Селезнев*). Příjmení odvozená od jmen církevních se u příjmení spojených s věcí nevyskytovala. Mezi analyzovaným lexikem jsme našli 1 případ, u kterého nebylo uvedeno ani přízvisko, ani jméno necírkevní a jednalo se příjmení *Копылов*. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 153 – 154.

Jak již bylo řečeno, žádné příjmení motivované pojmenováním věci nemělo jednoznačný význam, bylo jej tedy možné zařadit do více skupin. Nejpočetnější skupinou byla příjmení motivovaná zároveň jistou *vnitřní charakteristikou člověka*, a to ve 12 případech. K této skupině příjmení patří například *Козырев* (odvážný), *Кошелев* (lakomý či nešikovný), *Крылов* (počestný), *Крюков* (malicherný), *Пестов*

(nechápvavý). Kromě vnitřní charakteristiky se ve spojitosti s věcí vyskytovala také **vnější charakteristika**, a to v 10 případech (*Колесников, Корчагин, Латышев, Мешков, Чижев*). Příjmení *Колесников* je například označením pro člověka, který nosí brýle, příjmení *Корчагин* a *Мешков* mohl dostat člověk silnější postavy, příjmení *Латышев* mohlo v některých oblastech označovat koktavého člověka, příjmení *Чижев* získal člověk malého vzrůstu. U některých příjmení byla zároveň vnější i vnitřní charakteristika (*Жаров, Крючков*).

Jak již bylo v úvodu zmíněno, významnou skupinou byla také **profesní příjmení**. Těch bylo v kombinaci s příjmeními motivovanými názvem věci 10. Jednalo se například o příjmení *Гориков, Колесников, Копылов, Косарев, Лопатин*. Tato příjmení získávali lidé, kteří pracovali s určitým nástrojem, anebo jej sami vyráběli. Poslední skupinou příjmení jsou ta, jež mají spojitost s určitým názvem osoby, jež nebylo možné zařadit do žádné ze skupin. Jednalo se například o příjmení *Гориков*, u kterého vidíme spojitost s miskou, v níž se podával určitý druh jídla, a tedy člověk, jenž měl rád dané jídlo, získal poté toto příjmení. Nebo lze uvést příjmení *Шашкин*, kde lze vidět jednoznačnou spojitost s deskovou hrou dáma.

Mimo to se vyskytovaly také kombinace příjmení motivované nejen věcí, ale například i názvem **části těla** (*Лопатин*), **barvy** (*Жаров*), **rostliny** (*Шувалов*), **jídla** (*Селезнев*), **národnosti** (*Латышев*) či **zvířete** (*Селезнев, Чижев*). Všechna pouze v 1 či 2 případech. Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 154.

7.3.7. Vnitřní charakteristika

Všemi již zmíněnými kategoriemi, i těmi, které budou ještě následovat, se prolíná kategorie vnitřní charakteristiky. Dohromady bylo příjmení, na jejichž vzniku měla určitým způsobem podíl vnitřní charakteristika, 94. Seznam všech příjmení odvozených od vnitřní charakteristiky viz Příloha č. 9, str. 154 – 155. Nejčastěji byla tato příjmení odvozená pochopitelně od přízvisek či jmen necírkevních. Jména církevní se vyskytovala pouze u 9 případů (*Демин, Корнеев, Панков, Сазонов*), avšak nikdy ne samostatně, ale vždy v kombinaci s přízviskem.

Příjmení odvozených pouze od přízvisek bylo 52 (*Крылов, Лыткин, Пугачев, Стрелков, Сулов*), a v kombinaci se jménem necírkevním 20 (*Завьялов, Киселев, Кулаков, Петухов, Селезнев*). Příjmení odvozených pouze od jmen necírkevních bylo

jen 9 (*Комаров, Лихачев, Медведев, Пестов, Розов*). Jelikož je zřejmé, že součet těchto kombinací nedává dohromady 94, je potřeba vzpomenout ještě 3 případy, u kterých nebyla uvedena ani jedna z variant, a to u příjmení *Копылов, Мецерьяков* a *Сычев*. Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 156 – 157.

Vnitřní charakteristiku člověka, která se u daných příjmení vyskytovala, lze rozdělit na **kladnou** a **zápornou**. Více než dvě třetiny příjmení obsahovaly zápornou, negativní vnitřní charakteristiku, přesněji 67, a pouze 27 případů obsahovalo vnitřní charakteristiku kladnou, pozitivní. U kladné charakteristiky jsme se setkávali s přídavnými jmény, jako například veselý (*Блохин, Веселый*), chytrý (*Голованов, Головин*), milý (*Беляев, Беляков*), čestný (*Дубов, Седов*), pracovitý (*Жук, Жуков, Золотов*), spořádaný (*Чистяков*), statečný (*Казиков, Орлов*) apod. U negativní vnitřní charakteristiky byl výběr přídavných jmen opravdu velký. Z těch nejčastějších můžeme vybrat například přídavná jména tvrdohlavý (*Баранов*), urážlivý (*Губанов*), arogantní (*Гурьев*), nesnášenlivý (*Зубков, Зубов*), rýpavý (*Колосов*), dotěrný (*Комаров*), hloupý (*Пестов*), lhostejný (*Сухарев*), zlý (*Щукин*) a další. Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 155 – 156.

O vnitřní charakteristice, jež se vyskytovala jako motivace u tvorby jednotlivých příjmení, by bylo možné napsat několik stran. My jsme se však rozhodli napsat vždy krátce o vztahu vnitřní charakteristiky s jinými druhy motivace přímo u jednotlivých kapitol a tedy v této kapitole se již dále podrobněji vnitřní charakteristice spojené s určitými druhy výkladu nevěnovat. Jedná se o vztah mezi motivací vnitřní charakteristiky a názvem profese, zvířete, místa, rostliny, jídla a pití, věci, a také dalších kritérií, jež se vyskytují v kapitolách následujících.

V případě vnitřní charakteristiky je však potřeba zmínit vztah s charakteristikou vnější. Tato kombinace motivace vzniku příjmení byla velice častá a vyskytovala se u 42 příjmení. Tyto charakteristiky spolu většinou vůbec nesouvisely. Jednalo se například o příjmení *Жаров, Зубов, Клюев, Скворцов, Тетерин, Хохлов, Ширяев, Щерба* a další. Seznam všech příjmení, jejichž motivace se váže k charakteristice vnitřní i vnější, viz Příloha č. 9, str. 157.

7.3.8. Vnější charakteristika

Kritérium motivace vnější charakteristiky se sice nevyskytovalo v kombinaci s úplně všemi výklady, nicméně i přesto se jedná o nejpočetnější skupinu příjmení. Tento výklad se vyskytoval u příjmení, jež byla odvozena jak od přízvisek, tak také od jmen necírkevních i církevních a dohromady jich bylo 115. Seznam všech příjmení odvozených od vnější charakteristiky viz Příloha č. 9, str. 157 – 158.

Příjmení odvozená od jména církevního byla jen 4 (*Ланин, Силин*), a v případě dvou z nich se jednalo zároveň o příjmení, jehož původ mohl být v jistém přízvisku (*Кононов, Логинов*). Příjmení odvozených od jmen necírkevních bylo 13 (*Бессонов, Зуев, Лихачев, Некрасов, Ушаков*), nicméně zároveň u dalších 23 příjmení se vyskytovalo jméno necírkevní zároveň s přízviskem (*Белкин, Верещагин, Журавлев, Кольцов, Лобанов*). Poslední skupinou byla příjmení odvozená od přízvisek, jichž bylo nejvíce, a to 72 (*Горбунов, Долгов, Носков, Рыжов, Чумаков*). Seznam všech příjmení odvozených od jmen církevních, necírkevních či přízvisek viz Příloha č. 9, str. 159 – 160.

Ke kritériu vnější charakteristiky jsme se rozhodli zařadit nejen vzhledové odlišnosti, ale také určité charakteristické projevy toho či jiného člověka. Příjmení, jež se pojí s určitými charakteristikami *vzhledu*, bylo možné zařadit do různých skupin, například příjmení, jež odkazovala na barvu vlasů (*Воронцов, Жаров, Жук, Муравей*), figuru (*Колобов, Сухарев, Щукин*), výšku (*Высоцкий, Долгов, Клопов*) či jiné další charakteristiky, které popisují zevnějšek daného člověka (*Беззубенков, Горбачев, Крюков*). Těchto příjmení byla většina, a to přesně 99.

Příjmení popisující určitý typický *projev* člověka bylo pouze 14. Do této skupiny příjmení jsme zařadili například ty, jež vyjadřovali, že daný člověk ráčkuje (*Карташов, Шевелев*), špatně slyší (*Глухов, Тетерин*), má zvláštní chůzi (*Лопатин, Хромов*) apod. U dvou příjmení jsme se setkali s oběma druhy vnější charakteristiky, tedy vzhledem i projevem, a to u příjmení *Басов* a *Комаров*. Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 158 – 159.

Významným kritériem, které se často vázalo ke vzhledu, bylo kritérium barvy a také pojmenování části těla. Motivace tvorby příjmení na základě zmíněných dvou kritérií byla dosti častá. Příjmení, jejichž jednou z motivací bylo pojmenování *barvy*, bylo mezi analyzovaným lexikem 28, příjmení pojmenovaných podle názvu *části těla* bylo také 28. Stejně jako u vnitřní charakteristiky, tak také u té vnější se nebudeme blíže zmiňovat

o jednotlivých kombinacích výkladů, jelikož všechny již byly uvedeny v předchozích kapitolách či budou zmíněny v kapitole následující. Totéž platí i pro barvu a část těla, které jsou vnější charakteristice velmi blízké. Všechny kombinace motivací vzniku daných příjmení viz Příloha č. 9, str. 160.

7.3.9. Název člověka dle různých kritérií

Některá příjmení, jež se vyskytovala mezi vybraným analyzovaným lexikem, bylo velice obtížné zařadit. V případě, že neseděla ani do jedné z již zmíněných kategorií, zařadili jsme je právě do této poslední kapitoly. Jednalo se například o příjmení spojená s názvem národnosti, ročního období, počasí, či vírou. Těchto jmen bylo velice málo na to, abychom jim věnovali celou kapitolu, a proto jsme je zařadili zde.

Jedním z témat, jež se prolínalo několika příjmeními, byla *víra*. Některá příjmení se vázala k názvu určitého kostela (*Павловский, Покровский*), křesťanského svátku (*Покровский, Троицкий, Успенский*), mohla mít spojitost také s názvem jisté církevní funkce (*Дьяков, Пономарев*) či se vázala k víře jiným způsobem (*Богомолов, Левин*). Dohromady bylo těchto příjmení 16, často byla odvozena od jmen církevníků, některá také od přízvisek.

K další skupině příjmení můžeme zařadit ta, u nichž se jedná o určité pojmenování *národnosti, kmene* či *etnika*. Těchto příjmení bylo dohromady 15, nejvíce zastoupená byla pochopitelně pojmenování národnosti, a to v 11 případech (*Волошин, Латышев, Поляков, Черкасов*). Kromě snadno odvoditelných národností se u příjmení *Волошин* jedná o staré označení Rumunů a Moldavanů, a *Черкас* bylo zase označení pro Ukrajince. S názvem *etnika* jsme se setkali pouze ve 2 případech, a to u příjmení *Галкин* a *Коротков* a pojmenování určitého kmene se také vyskytovalo pouze ve 2 případech u příjmení *Киреев* a *Мещеряков*. Tato příjmení byla většinou také odvozena buďto od jmen církevníků, anebo přízvisek.

Již v několika kapitolách jsme se setkali s pojmenováním, jež buďto označovalo určitou profesi, kterou se člověk zabýval, anebo mohlo stejné příjmení vyjadřovat *oblíbu* daného člověka *v jisté činnosti*, většinou jídle. Příkladem může sloužit například příjmení *Пирогов*. Toto příjmení získal buďto člověk, který pekl pirohy, anebo je rád jedl. Těchto příjmení bylo 9, a to například příjmení *Брагин, Колобов, Кулагин, Ситник*, či *Суслов*. U dalších 2 příjmení byla oblíbená činnost jiná. U příjmení *Богомолов* se jednalo o často se modlícího člověka, u příjmení *Шапков* o milovníka deskové hry dáma.

Zajímavou skupinou byla příjmení, jež se pojila s názvem *ročního období* či *počasí*. V tomto případě se motivace váže k období, ve kterém se dané dítě narodilo. Tyto kategorie nebyly nijak výrazně zastoupeny, roční období se vyskytovalo pouze ve 2 případech, a to u příjmení *Вешняков*, jež odkazovalo na jaro a příjmení *Зимин*, jež se pojilo se zimou. Příjmení, jejichž motivace měla souvislost s počasím, bylo 5. Tato příjmení odkazovala často na špatné počasí (*Завьялов, Туманов*), či na zimu a velký mráz (*Зимин, Мороз, Морозов*). K těmto příjmením, jež jsou motivována dobou narození dítěte, lze přiřadit také příjmení spojená se dny v týdnu. Mezi analyzovaným lexikem se nacházela pouze 2 taková příjmení. Byla odvozená od názvu šestého dne v týdnu, tedy soboty (*Суббота, Субботин*).

Pojmenováním dítěte podle okolností, jež měly vliv při jeho narození, byly vcelku časté a lze k nim zařadit různorodá příjmení. Mohlo se jednat například o pojmenování dítěte dle toho, kolikáté v pořadí se narodilo (*Сысоев, Третьяков, Шестаков*), zda se narodilo do neúplné rodiny (*Гуляев*), bylo dlouho očekávané (*Жданов*), anebo naopak spíše nechtěné (*Нечаев, Лихачев*). Do této skupiny lze také zařadit běžné pojmenování miminka (*Зеленин, Малышев, Мальцев*).

Zbývá příjmení nebylo již možné přiřadit k žádné ze zmíněných skupin či druhů motivace vzniku. Jednalo se například o příjmení odvozená od pojmenování chudého člověka (*Бобылев, Голиков*), člověka blízkého (*Любимов*), příbuzného (*Родин, Родинов*), nebo například také podvodníka (*Щульгин*) či člověka, který měl určitou hodnost (*Головин, Майоров*). Seznam všech příjmení rozdělených do daných skupin viz Příloha č. 9, str. 161.

7.4. Ochranné / Přejací jméno

O příjmeních, jež lze zařadit k této skupině, byla již zmínka v teoretické části diplomové práce. Pro upřesnění, řeč byla o tomto druhu jmen, nicméně většinou z daných jmen, později otčestv, se postupem času odvodila nám již známá příjmení. Tato jména či příjmení se dětem dávala, aby je ochraňovala před zlými silami. Lidé v dávných dobách věřili v magické působení slova, a proto i v dané jméno vkládali určité naděje.

Jak již bylo několikrát zmíněno v předchozích kapitolách, tyto druhy příjmení dávali rodiče svým dětem, aby je ochraňovala (*охранné*) či jim prostřednictvím nich přáli,

aby například získali jejich děti určité charakterové vlastnosti (*пřасі*). S tím se pojí hlavně pojmenovávání lidí podle názvů zvířat.

U námi analyzovaného lexika se objevilo 15 takových případů, nicméně je potřeba znovu říci, že tento podtext mohlo mít více příjmení, avšak jen u zmíněných 15 byla tato charakteristika uvedena. Jednalo se vždy o příjmení odvozená od jména necírkevního (*Булатов, Козин, Тихомиров*) či v méně případech od přízviska (*Беззубенков, Воронков, Воронов*). Příjmení odvozená od jmen církevních se samozřejmě nevyskytovala, jelikož tento trend tvorby jmen spadá do historického období, jež předcházelo přijetí křesťanství.

Mezi analyzovaným lexikem se vyskytovalo 12 příjmení, u nichž byla uvedena funkce *охранна* (*Бессонов, Воронов, Некрасов, Тихомиров, Чесноков*), a 3 příjmení, u kterých byla funkce *прасі* (*Булатов, Мороз, Морозов*). Všechna tato příjmení lze samozřejmě rozdělit do stejných skupin, jako předchozí příjmení.

Nejpočetnější skupinou příjmení, u nichž se vyskytovaly dané funkce, byla ta, jež obsahovala určitou vnější charakteristiku člověka, a to v 10 případech (*Бессонов, Булатов, Дубов, Некрасов, Нечаев*). Tato charakteristika byla často spojována s pojmenováním různých částí těla (*Беззубенков*), ale také zvířat (*Воронков, Воронов, Грачев, Козин*), u kterých je důraz kladen hlavně na barvu.

Mimo vnější charakteristiky se u zmíněných druhů příjmení vyskytovala také vnitřní charakteristika, a to pouze ve 4 případech (*Грачев, Дубов, Киселев, Тихомиров*), název rostliny (*Дубов, Чесноков*), jídla (*Киселев*), či v neposlední řadě také ročního období (*Мороз, Морозов*).

V případě již zmíněných příjmení *Беззубенков, Некрасов, Нечай* se setkáváme s druhem *охранných* příjmení, která jsou negativního charakteru a byla dáována dítěti úmyslně, aby jej ochránilo před vším zlým, a to právě tím, že na sebe samotné negativní příjmení vezme vše špatné a dítěti se poté bude již ve všem v životě dařit. Negativního charakteru příjmení je docíleno předponami *не-* a *без-*. Seznam všech příjmení ochranných a přacích viz Příloha č. 9, str. 161. Graf vystihující poměr mezi zmíněnými jmény přacími a ochrannými viz Příloha č. 10, str. 164.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce si kladla za cíl zmapovat tvorbu ruských jmen, příjmení a jmen po otci, a to z hlediska historického, tak také v kontextu současné situace. V diplomové práci jsme se snažili zachytit výrazné momenty historie, jež značným způsobem ovlivnily budoucí tvorbu zmíněných vlastních jmen. Prostřednictvím různých druhů statistik jsme poté analyzovali námi vybraná jména a příjmení a snažili se potvrdit či vyvrátit určité hypotézy či údaje, jež jsme našli v odborné literatuře. Celkově jsme chtěli podat čtenáři ucelený obraz o ruských osobních jménech.

V teoretické části diplomové práce jsme se zabývali hlavně onomastikou a antroponomastikou. Také jsme se dotkli tématu přejímání a jazykových rodin. Od třetí kapitoly jsme se již podrobně věnovali jménům, příjmením a jménům po otci, historii jejich tvorby, původu, motivaci jejich vzniku či například koncovkám, které jsou typické pro to či jiné vlastní jméno.

Dále již následovala část praktická, jejímž cílem bylo provedení podrobné analýzy vybraných jmen, a také příjmení. Analýze bylo podrobena 250 jmen mužských, 250 jmen ženských a 500 příjmení. Otčestva jsme se rozhodli neanalyzovat, jelikož jsme neměli dostatek materiálů a kritérií pro provedení analýzy. U jmen osobních jsme se zaměřili hlavně na původ a jazyky, ze kterých byla jména do ruštiny přejímána. Zajímavým zjištěním bylo, že námi analyzované lexikum pouze přibližně z 10 % tvořila jména původně ruská. Zbylou část tvoří lexikum přejaté z cizích jazyků. Nejčastější byly přejímky z latiny, starořečtiny a hebrejštiny, a to díky přijetí křesťanství, jež mělo velký vliv ruské lexikum. Nicméně přejímalo se dále také z francouzštiny, starogermánštiny, staré severštiny či aramejštiny.

U jmen jsme se zaměřili nejen na jazyky, ze kterých daná jména pocházela, ale věnovali jsme se také vztahu mezi původem slova a písmenem abecedy, jímž dané jméno začíná. Zajímavé je, že písmena vyskytující se u jmen ženských se liší od těch, která byla nejčastější u jmen mužských. Jednu podkapitolu jsme věnovali také jménům komunistické éry, o kterých je zmínka v teoretické části. V další části kapitoly o jménech jsou popsány nejčastější motivační základy slov, od nichž byla jména odvozena. Jednalo se o slovo Bůh, názvy rostlin, živočichů, místa působení předka, či u jmen mužských se vyskytovala jména ve spojitosti s vítězstvím. Takové jméno mělo symbolizovat sílu jeho nositele.

V poslední části se zmiňujeme o popularitě ruských jmen. Hlavním zdrojem informací byla statistika matričního úřadu města Moskvy zabývající se nejpopulárnějšími jmény nově narozených dětí za posledních 26 let. Na předních příčkách figurovala mužská jména jako *Александр, Михаил, Дмитрий, Максим, Иван*, a jména ženská, jako například *Анастасия, Мария, Анна, София / Софья, Дарья*. Statistika se týkala také srovnání ženské a mužské formy určitého jména. Na základě statistiky rozhodně nelze říci, že by převládal případ, kdy je od jména mužského odvozeno jméno ženské. V případě naší tabulky je tomu právě naopak.

Aby byla práce srozumitelnější, analyzovali jsme zvlášť jména mužská a jména ženská. Tato jména mají mnoho společného, nicméně se také v mnoha věcech rozcházejí. Obecně bylo složitější analyzovat ženská jména, jelikož byl jejich původ často nejasný a vyskytovalo se u nich mnohem více výkladů jednoho jména. Na konci kapitoly o jménech je také krátké shrnutí a porovnání výsledků obou skupin jmen.

Ve druhé polovině praktické části jsme shrnuli výsledky analýzy ruských příjmení. Nejdříve jsme srovnali seznamy nejpopulárnějších ruských příjmení dvou významných ruských lingvistů, a to E. V. Balanovské a A. F. Žuravljova. Na prvních 250 příčkách žebříčku se nacházela přibližně stejná příjmení, nicméně často se lišila umístěním. Jména, jež byla hodně vysoko u E. V. Balanovské se nacházela u Žuravlova níže a naopak. Tyto výkyvy lze nalézt v tabulce v přílohách týkajících se popularity ruských příjmení. K nejčastějším ruským příjmením, ve srovnání také s dalšími podobnými seznamy, patří *Смирнов, Иванов, Кузнецов, Попов, Васильев, Соколов, Петров* a *Михайлов*.

V další části práce jsme se již zabývali původem příjmení, hlavně tedy motivací vzniku a také zda se jednalo o příjmení odvozená od jména církevního, necírkevního, anebo přízviska. Bylo to často spojeno také s již zmíněnou motivací, a to například tak, že u jmen církevních se většinou žádná jiná výrazná motivace nevyskytovala, ale zato u jmen motivovaných názvem zvířete, profese či vnitřní charakteristiky se objevovalo spíše přízvisko či jméno necírkevní. Kombinace přízviska a jména necírkevního byla velice častá.

Dále jsme se zaměřili na motivaci vzniku příjmení. Jednalo se o příjmení, jež byla odvozena od pojmenování profese, zvířete, místa, rostliny, jídla a pití, věci, vnitřní a vnější charakteristiky. V poslední podkapitole byla umístěna příjmení, která nebylo možné zařadit do žádné z předchozích kapitol. Tyto druhy motivace byly seřazeny přibližně

dle jejich popularity. Jelikož výklad příjmení nebyl často jednoznačný, vyskytovalo se mnoho kombinací daných motivací. Všechny tyto kombinace lze vidět v přílohách, kde je umístěna tabulka a také graf s nejčastějšími kombinacemi. Na konci kapitoly o příjmeních jsme se věnovali jménům ochranným a přacím, jež byla velice populární v období před přijetím křesťanství, kdy lidé věřili v magické působení slova a také v to, že je jejich jméno může určitým způsobem ochránit.

Pro větší přehlednost jsme se rozhodli neuvádět všechny zástupce daných skupin jmen i příjmení do textu, ale vytvořili jsme různé seznamy, tabulky a grafy s detailními výsledky všech dílčích analýz, jež jsme umístili do příloh. Na tyto přílohy vždy v textu odkazujeme. Mimo to jsou zde také umístěny seznamy všech excerpovaných jmen a příjmení.

Myslíme si, že na základě výše zmíněných skutečností lze konstatovat, že cílů práce bylo dosaženo. V diplomové práci jsme se snažili srozumitelně a detailně popsat vývoj tvorby ruských osobních jmen, příjmení a také jmen po otci. Prostřednictvím analýzy jsme dospěli k výše uvedeným závěrům, které často potvrzují, ale v některých případech také vyvracejí teoretické poznatky z odborné literatury. Osobní jméno vždy bylo hlavním prostředkem identifikace člověka a bude tomu tak nadále. Potřeba pojmenovávání nezanikne, dokud nezanikne samo lidstvo.

РЕЗЮМЕ

В центре внимания дипломной работы «*Фамилия, имя, отчество как средства идентификации личности: история и современность*» находятся антропонимы: личные имена, фамилии и отчества. У каждого человека есть имя, служащее главным средством его идентификации и возможности его выделения среди остальных людей. Своим именем мы пользуемся ежедневно, и поэтому оно является важной частью нашего Я.

Целью данной дипломной работы стало изучение формирования, исторического развития, образования русских имен, фамилий и отчеств, мотивации их возникновения, изучение возможностей их толкования, происхождения, а также исследование степени популярности. Анализ ориентирован на сопоставительное изучение избранных групп имен и фамилий. Их мы сопоставляли в историческом контексте, и также с учетом современного состояния.

Дипломная работа состоит из двух частей – теоретической и практической. В начале теоретической части объяснены ключевые понятия и термины, важные для выполнения данной дипломной работы и сопоставительного анализа мужских и женских имен. Мы сосредоточились главным образом на понятиях *ономастика, антропонимика, лексикология, заимствование, языковые семьи и собственные имена*. Особое внимание уделено основным понятиям и терминам русской антропонимики. Во втором подразделе теоретической части мы детально рассмотрели отдельные составные части формулы языковой идентификации личности в русском языке и культуре (ФИО) – фамилию, имя и отчество. Мы сосредоточили своё внимание на истории развития имен, на формальных показателях фамилий и отчеств, на патронимах и матронимах, или матчествах. Матроним – аналогия отчества, но здесь речь идет об имени, указывающем на имя матери, а не отца.

В практической части дипломной работы мы осуществили подробный анализ избранных групп личных имен и фамилий. Анализу было подвергнуто 250 женских имен, 250 мужских имен, и затем 500 фамилий. Отчества мы решили не анализировать из-за недостатка материала и критериев, на основе которых анализ мог бы быть осуществлен. У собственных имен мы сосредоточили свое внимание главным образом на их происхождении, на языках, из которых собственные имена

были заимствованы в русский язык. У фамилий задача оказалась несколько сложнее, потому что критериев для анализа с точки зрения мотивации их возникновения оказалось достаточно много. Это объяснялось множественностью толкований происхождения фамилии в работах как одного и того же, так и различных русских ученых.

Основным материалом для написания теоретической части дипломной работы послужили, прежде всего, специальные исследования известных чешских и русских лингвистов. Это работы наиболее авторитетных чешских лексикологов и ономастов (R. Šrámek, J. Filipec, F. Čermák и M. Knappová, которые являются авторами книг и статей об именах, их популярности и т.п.), а также труды известных русских ученых, посвященные составляющим ФИО, их истории, формированию и оформлению в русском языке (Д. И. Ермолович, А. В. Суперанская, О. Н. Трубачев, Л. В. Успенский).

Мы также использовали материалы исследований А. Ф. Журавлева и Е. В. Балановской, А. И. Назарова и В. А. Никонова, посвященных составлению списков самых популярных русских фамилий. Несмотря на то, что в их работах представлены разные подходы и использован различный материал, они были для нас очень ценны, особенно материалы А. Ф. Журавлева и Е. В. Балановской. На их основании были нами отобраны анализируемые в работе имена и фамилии. Кроме вышеупомянутых материалов, важным источником стал список самых популярных имен среди новорожденных за последние 26 лет. Данный список составило Московское управление ЗАГС, и он стал главным источником материала для подраздела о самых популярных русских именах.

Для удобства чтения и восприятия данной работы мы решили приводить в тексте не все результаты нашего анализа, а только некоторые примеры. Систематизированные результаты анализа вынесены в приложения вместе с диаграммами, таблицами, и также со списком всех избранных и проанализированных в ходе исследования имен и фамилий.

Дипломная магистерская работа разделена на часть теоретическую и практическую. Теоретическая часть разделена на 5 глав. Первые 2 главы посвящены объяснению ключевых терминов и понятий, связанных с темой дипломной работы, ономастикой и антропонимикой как наукой о собственных

именах. Первая глава посвящена лексикологии, науке о словарном составе языка, далее мы сосредоточились на заимствованиях, языковых семьях и путях заимствования.

По мнению русских ученых, в частности, Н. М. Шанского, подавляющее большинство русской лексики является исконно русской. Этот тезис наш практический анализ имен и фамилий не подтвердил. Исконно русских имен среди анализируемой лексики оказалось приблизительно 10 %. Остальные 90 % составляет лексика заимствованная. К языкам, из которых чаще всего заимствовались новые слова в русский язык, относятся, прежде всего, древнегреческий, еврейский и латинский языки, которые связаны с принятием христианства на Руси. За ними следуют древнегерманский, древнескандинавский, древнеанглийский, арабский, арамейский или тюркский языки.

Вторая глава теоретической части посвящена ключевым понятиям дипломной работы – ономастике и антропонимике. Здесь мы сосредоточили своё внимание на главных представителях науки ономастики, ее становлении и историческом развитии, предмете исследования, а также привели определения главных ономастических категорий. Важными представителями ономастики, науки, которая начала развиваться в 50 – 60 гг. прошлого века и которая посвящена собственным именам, в русском языкознании являются А. В. Суперанская, Е. С. Отин, В.А. Никонов, в чешском её основоположником стал V. Šmilauer.

В первом подразделе второй главы мы сосредоточили свое внимание на собственных именах. В нем также описаны функции имен собственных, процессы апеллятивации и онимизации, определены ключевые термины теории номинации – ономазиологии. Во втором подразделе мы сосредоточились на метаязыке антропонимике и предмете ее исследования. Здесь приведены все виды собственных имен, которые принадлежат к антропонимам, – личное имя, отчество, фамилия, прозвище и псевдонимы или клички.

Далее в центре анализа оказались русские антропонимы, антропонимические формулы и их комбинации, в частности, и с точки зрения языкового этикета (обращение личным именем с отчеством, личным именем и фамилией, употребление неформальных способов обращения, в частности употребление прозвищ).

В следующих 3-х главах мы сосредоточили свое внимание на отдельных частях русской формулы языковой идентификации личности (ФИО): личном имени, отчестве, фамилии. Использование упомянутых выше материалов, а также данных «Энциклопедии Кругосвет», где содержится очень много полезной для нас информации, дало возможность детальной разработки этих трех глав. Мы сосредоточились на истории возникновения, формировании, развитии и современном состоянии каждого из видов имени собственного.

Третий подраздел первой главы посвящен личному имени. Он разделен в соответствии с характером исторической перспективы формирования личных имен. Мы сосредоточились на древнейших (языческих) именах. В данном подразделе приведены примеры так называемых имен охранных и пожелательных, которые родители давали своему ребенку для защиты от злых сил (имена, возникновение которых мотивировано названием животных, вещей, времени года и т. п.). Подробнее эти виды имен описаны в последней главе практической части.

Во втором подразделе описано влияние праславянского языка на русский именник. Под влиянием праславянского языка в русском языке появились составные имена, как например *Владимир*, *Ярослав* и другие.

Третий подраздел посвящен переломному моменту в формировании системы русских личных имен – принятии христианства. Вследствие христианизации Руси в ее именник проникают слова их древнегреческого, древнееврейского и латинского языков.

Четвертый подраздел посвящен созданию имен в советский период российской истории. В то время имена очень часто имели какое-то отношение к коммунистической идеологии, революции, известным личностям или коммунистическим лозунгам. Имена возникали как сокращения разных слов или имен. Благодаря этому тренду в русском языке появились имена *Рэм*, *Восмарт* или *Любистина*.

В последнем подразделе мы сосредоточились на мужском доминировании в русском именнике. Русское общество патриархально. Жена была в течение многих столетий полностью подчинена мужу (отцу) и в системе наименований оказывалась на втором плане. Данная ситуация значительно повлияла на формирование русского женского именника.

В центре внимания четвертой главы – отчество. Отчество – это патроним, присваиваемый ребенку по наименованию отца. Отчество является типичным для восточнославянских культур, это элемент не только русской антропонимической системы. В подразделах этой главы подробно описана история формирования отчеств, их формальные признаки, роль государственных лиц в упорядочении русского имени, куда входили и отчества.

Золотым веком отчеств считается время коммунизма. В период Советского Союза отчество образовывалось также от имен иностранного происхождения. Каждый человек вне зависимости от национальности или государственной принадлежности, должен был иметь отчество. Такое решение правительства СССР не было положительно воспринято главным образом иностранцами, проживающими в этой стране, которые после распада СССР немедленно удалили свои «отчества» из документов и перестали ими пользоваться.

Интересной частью русской антропонимики является вопрос о матронимах, или матчествах. Эта составляющая идентификационной формулы личности не является типичной частью русского имени. Матчество получал ребенок только в крайних случаях, например, если он был внебрачным, сиротой (отец умер) или в его судьбе мать была важнее, чем отец и т. п. Таких случаев было очень мало, что усложнило поиск материала для практического анализа.

Темой последней главы теоретической части являются фамилии. Как и в предыдущих главах, здесь нас интересовали история формирования русских фамилий, их создание, типичные модели и формальные показатели, а главное – вопрос о мотивации их возникновения. Фамилии были очень часто образованы от уже существующих имен, происходящих, в свою очередь, от названий животных, профессий, внешнего вида человека, его поведения и т. п.

В конце главы мы остановились на проблеме так называемых двойных фамилий. Двойные фамилии являются трендом не только в России, они известны по всему миру. Женщины в связи с эмансипацией и уравниванием в правах женщин и мужчин начали проявлять больше стремления к самостоятельности, что проявилось в тенденции оставлять в браке свою девичью фамилию либо переходить на двойную фамилию. Интересно, что такая двойная фамилия может

быть принадлежностью и мужчины, чаще – в связи с псевдонимом (*Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин*).

Практическая часть работы состоит из 2-х глав. Первая посвящена описанию осуществленного нами анализа русских женских и мужских имен и его результатам, и вторая – аналогичному анализу избранных русских фамилий.

Первая глава посвящена личным именам. Женские и мужские имена имеют много сходств, но и достаточно много различий. Некоторые закономерности возникновения мужских имен не встречаются у женских имен и наоборот. Поэтому мы решили провести анализ женских и мужских имен отдельно, описать их результаты в двух самостоятельных подразделах, однако анализ осуществить по одинаковым критериям.

Как уже было упомянуто, исконно русская лексика составляет только около 90 % его словарного запаса. Этот тезис наш анализ не подтвердил. Напротив, соотношение между исконно русскими именами и заимствованными из других языков не отвечает данным, представленным в специальной литературе. При проведении нашего анализа мы обнаружили, что только 10 % всех нами анализированных имен является исконно русскими. В русский язык в связи с христианизацией Руси чаще всего заимствовались иностранные имена из древнееврейского, древнегреческого и латинского языков. Помимо вышеупомянутых языков, в связи с русскими личными именами можно вспомнить также древнегерманский, древнескандинавский, древнеанглийский, французский, тюркский, арамейский или арабский языки, но по сравнению с первыми тремя языками, они представлены в относительно небольшом количестве.

Очень часто также появлялись имена, которые не были в русский язык заимствованы прямо, но посредством другого языка. В таком случае речь идет об опосредствованных заимствованиях. Языками-посредниками в нашем случае оказывались, например, древнегреческий, латинский и древнееврейские языки.

Анализ женских имен оказался намного сложнее, чем мужских. У мужских имен исследователи относительно четко объясняют, от какого слова или собственного имени они произошли, из какого языка и как заимствованы и т. п. У женских имен чаще появлялось больше чем одно толкование данного имени, что влекло за собой больше комбинаций их происхождения из нескольких

иностранных языков. Все они указаны в практической части, а полные результаты анализа затем приведены в приложении.

Помимо разделения имен на основании их происхождения, мы интересовались также формальными разновидностями некоторых имен, возникшими благодаря их адаптации как заимствований. Кроме того, в одном из подразделов мы сосредоточили своё внимание на описании зависимости происхождения имени из языка заимствования от буквы алфавита. Интересно, что у мужских и женских имен эти буквы оказались разными.

Одни из подразделов практической части посвящен специфике формирования личных имен в советское время. Такие имена были созданы на основе разных лозунгов, имен выдающихся личностей в истории коммунистической идеологии или просто слов, имеющих отношение к коммунизму. Эта тенденция проявилась в создании как мужских, так и женских имен.

Особое внимание посвящено также толкованию и систематизации ключевых слов, от которых были образованы русские имена. Речь идет, например, о частом использовании слова Бог, или Яхве в еврейской традиции, или непосредственном использовании имен греческих Богов. Таким ключевыми словами стали названия животных, у женских имен – также названия разных растений и цветов или места жительства предка данного рода. Только у мужских имен в форме собственных имен встречаются примеры, каким-то образом связанные с победой, агрессией, властью и т.п., в целом – с мужской силой, которую мужское имя и должно было выражать.

В последнем подразделе главы об анализе русских имен обобщены итоги исследования Московского управления ЗАГС, которое занималось составлением списка самых популярных женских и мужских имен. Данное исследование было проведено во второй половине прошлого года. В нем были собраны данные за последние 26 лет (с 1991 г. до июня 2017 г.). Все таблицы приведены в приложении вместе с диаграммами. На основании данного материала мы составили подраздел о популярности русских имен.

Самыми популярными мужскими именами новорожденных детей были *Александр, Михаил, Дмитрий, Максим, Иван* или *Артём*. Самыми популярными женскими именами являлись *Анастасия, Мария, Анна, София/Софья, Дарья, Екатерина* и другие. Кроме списка самых популярных имен, ЗАГС также

интересовался сравнением мужских и женских форм данного имени. Было интересно узнать, что не всегда мужская форма является более популярной, часто бывает наоборот. Из 15 пар у 8 преобладала женская форма и у 7 мужская.

В последней главе практической части содержатся итоги анализа, посвященного русским фамилиям. В его основе – работы известных русских лингвистов А. Ф. Журавлева, А. И. Назарова, В. А. Никонова, и Е. В. Балановской, которые составили списки самых популярных русских фамилий. И хотя каждый из них составлял свой список в своё время, на своём материале и имел своих потенциальных респондентов, материалы их работ были самыми основательными такого характера и составили особую ценность для нашего исследования. На основе сопоставления данных, содержащихся в работах этих ученых мы можем констатировать, что к самым популярным русским фамилиям принадлежит *Смирнов, Иванов, Кузнецов, Попов, Васильев, Соколов, Петров* и *Михайлов*.

На основании списков А. Ф. Журавлева и Е. В. Балановской мы выбрали 500 самых популярных русских фамилий, которые затем подвергли анализу, и его итоги привели в следующей главе практической части данной дипломной работы. Эти два списка несколько отличаются. Сравнение фамилий, находящихся на первых 50 местах, мы включили в приложение, и также описали и привели примеры в следующем подразделе данной главы. Интересным фактом, вытекающим из данного сопоставления, было то, что, по данным у Е. В. Балановской, из 20 фамилий 8 были образованы от названия животного, в списке А. Ф. Журавлева было таких фамилий только 4.

В следующем подразделе главы о фамилиях содержатся результаты нашего анализа. В первой части представлены фамилии, образованные от имени церковного, имени нецерковного, прозвища, или от имени нарицательного. Самыми частыми были фамилии, образованные от имен церковных. Это, конечно, результат влияния христианства на русскую культуру и лексику. Важно, что такие фамилии, точнее имена, легшие в их основу, имели свои корни в языке еврейском, древнегреческом языке и латыни. Речь идет, например, о фамилиях *Власенков, Ильин* и *Корнилов*. Также, как и у имен, у многих ученых возникали проблемы с определением точного значения фамилий. У некоторых фамилий было несколько возможностей толкования их происхождения и с этим связанной мотивации

их возникновения. Все возможные версии и комбинации элементов фамильного наименования подробно описаны в данном подразделе.

В последнем большом подразделе главы о фамилиях содержатся результаты мотивационного анализа русских фамилий. В связи с многовекторной историей формирования русских имен и фамилий мотивация отдельных фамилий также оказалась достаточно разнообразной. В анализированной лексике мы обнаружили фамилии, которые логично было разделить на 8 групп по признаку мотивации. Речь идет о фамилиях, мотивированных названиями профессий, мест, животных, растений, вещей, блюд и напитков, и также внутренней и внешней характеристикой человека. В последнюю, девятую группу попали фамилии, которые не были по тем или иным причинам включены в основные группы. На каждый мотивационный признак мы привели только несколько примеров, основной материал анализа представлен в приложении.

Во всех основных группах мы наблюдали факты тесного взаимодействия, пересечения и наложения мотивационных признаков, связанных с множественностью толкования происхождения фамилий. Очень часто встречается комбинация фамилии, мотивированной названием профессии и одновременно названием животного, блюда, или вещи. Наоборот фамилии, мотивированные названием животного, встречались в комбинации с названием профессии, с внутренней и внешней характеристикой человека или цветом.

В конце главы о фамилиях мы сосредоточились на древнем типе формирования фамилий на базе охранных и пожелательных имен. Это типы имен, которые, исходя из представлений, бытующих в народной культуре и общественном сознании людей, должны были защищать, охранять ребенка от злых сил, или обеспечить ему много счастья, силы, приписываемой животным, предметам и т.п., названиями которых было мотивировано их имя. Фамилии такого типа очень часто обнаруживают связь с наименованиями животных. Люди верили в магическое воздействие слова, в данном случае имени, и поэтому в некоторых случаях давали своим детям «поганые» имена, своим значением прямо противоположные тому, что они ожидали или желали для своих детей.

Имя человека было, есть и будет всегда важной частью его жизни в обществе. В лексику приходят новые слова, заимствуются новые имена, некоторые старые

теряют свою популярность, но древнейший слой русских имен и фамилий составляет базу русского именника до сих пор. Личные имена никогда не потеряют свое значение, потому что потребность в индивидуальной номинации будет существовать до тех пор, пока существует человечество.

BIBLIOGRAFIE

Zdroje české

1. FILIPEC, Josef., ČERMÁK, František. *Česká lexikologie*. Praha: Academia, 1985, 284 s.
2. HAUSER, P. *Nauka o slovní zásobě*. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980, 192 s.
3. KARLÍK, Petr, NEKULA Marek a PLESKALOVÁ Jana, ed. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2002. ISBN 80-7106-484-x.
4. KNAPPOVÁ, Miloslava. *Jak se bude vaše dítě jmenovat?: původ, význam, pravopis, výskyt a obliba, kalendář: informace o jménech afrických a asijských*. Vyd. 5., přeprac. a dopl. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1888-5.
5. KNAPPOVÁ, Miloslava. *Rodné jméno v jazyce a společnosti*. Praha: Academia. Studie a práce lingvistické. 1989. ISBN 80-200-0167-0.
6. POKORNÝ, J., HANULIAK, J. *Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura*. Praha: Grada, 2010, 352 s. ISBN 978-80-247-2843-8.
7. REJZEK, J. *Český etymologický slovník. Třetí vydání (druhé přepracované a rozšířené vydání)*. Praha: Leda, 2015. ISBN 978-80-7335-393-3.
8. ŠRÁMEK, Rudolf.: *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s. ISBN 80-210-2027-X.

Zdroje ruské

9. АГЕЕНКО Ф. Л. Собственные имена в русском языке: Словарь ударений. — М.: Изд-во ИЦ ЭНАС, 2001. — 376 с.
10. БЕГАЕВА, Е., ГУСЕВА, Т. И., ЛАЧИМОВА, Л., ЯНСЮКЕВИЧ, А. А. *Современный русский язык. Практическое пособие*. Москва: Научная книга, 2005, 646 с.
11. БАРХУДАРОВ, С. Г. *Орфографический словарь русского языка. Список личных имен /АН СССР*. Москва: Русский язык, 1989, 397 с.
12. ВАСИЛЬЕВ, Е. *Тысяча имён. Краткая энциклопедия*. Москва: ОК Принт, 2015, 264 с. ISBN 978-5-600-01076-5
13. ВЕДИНА, Т. Ф. *Энциклопедия русских фамилий. Тайны происхождения и значения*. Москва: АСТ, Астрель, 2008, 768 с. ISBN 978-5-17-046547-7, 978-5-271-17927-3

14. ГЛАЗУНОВА, О. И. *Русский язык и культура речи. Учебник*. КноРус, 2015, 248 с. ISBN 978-5-406-03966-3
15. ЕРМОЛОВИЧ, Д. И. *Имена собственные на стыке языков и культур: заимствование и передача имен собственных с точки зрения лингвистики и теории перевода*. Москва: Р. Валент, 2001, 200 с., ISBN 5-93439-046-5
16. ЖУРАВЛЕВ, А. Ф. К статистике русских фамилий. I. *Вопросы ономастики*. №2, 2005, с. 126–146
17. СУПЕРАНСКАЯ, А. В. *Общая теория имени собственного*. Москва: Наука, 1973, 366 с.
18. СУПЕРАНСКАЯ, А. В. *Современный словарь личных имен: Сравнение. Происхождение. Написание*. Москва: Айрис-пресс, 2005, 384 с. ISBN 5-8112-1399-9
19. СУПЕРАНСКАЯ, А. В., ГУСЕВА, Ю. М. *Справочник личных имен народов РСФСР*. Москва: Русский язык, 1979, 656 с.
20. ТРУБАЧЕВ, О. Н. *Русская ономастика и ономастика России*. Словарь /Под ред. О. Н. Трубачева. Москва: Школа-Пресс, 1994, 288 с. ISBN 5-88527-066-х.
21. УСПЕНСКИЙ, Л. *Ты и твое имя*. Ленинград: Детская литература, 1962, 568 с.

Internetové zdroje

22. Анастасия и Александр стали самыми популярными именами в Москве. *Сайт Москвы* [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://www.mos.ru/news/item/28618073/>
23. АНТРОПОНИМИКА | Энциклопедия Кругосвет. *Энциклопедия Кругосвет | Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия*. [online]. [cit. 2018-01-19]. Dostupné z: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/lingvistika/ANTROPONIMIK_A.html
24. История фамилий. *Что нового?* [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://www.ufolog.ru/names/>
25. Когда матчество заменяет отчество • Arzamas. *Arzamas*. [online]. [cit. 2018-01-24]. Dostupné z: <http://arzamas.academy/materials/683>

26. Московский ЗАГС назвал самые популярные имена новорожденных за 26 лет . *МИР24. Главная*. [online]. [cit. 2017-12-11]. Dostupné z: <https://mir24.tv/news/16265277/moskovskii-zags-nazval-samyepopulyarnye-imena-novorozhdennyh-za-26-let>
27. Проверить правописание орфографию отчество онлайн как правильно писать отчество. *Словарь русских фамилий, значение фамилий толкование, правописание отчество орфография отчества*. [online]. [cit. 2018-01-22]. Dostupné z: <http://your-name.net/otchestvo.php>
28. Рабочая газета - Хоть горшком назови, только в печь не ставь! *Последние новости Украины, новости политики, новости Украины сегодня, тема дня*. [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://rg.kiev.ua/page5/article19252/>
29. Разделы и рубрики журнала «НАУКА И ЖИЗНЬ», Статьи, Кроссворды. *Наука и жизнь*. [online]. [cit. 2018-01-21]. Dostupné z: <https://www.nkj.ru/articles/rubric/8/>
30. Русские имена: значение и происхождение. *Европейские имена: значение и происхождение – главная страница*. [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://kurufin.ru/html/rus.html>
31. САМЫЕ РАСПРОСТРАНЕННЫЕ ФАМИЛИИ В РОССИИ. *Журнал о России • MOIARUSSIA*. [online]. [cit. 2018-03-05]. Dostupné z: <https://moiarussia.ru/samyerasprostranennye-familii-v-rossii/>
32. Словарь русских фамилий. *Gufo.me — словари и энциклопедии*. [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: https://gufo.me/dict/surnames_ru
33. Семейный сайт. Архив блога О русских фамилиях | Семейный сайт. *Семейный сайт Сайт о фамилиях, именах, генеологии, геральдики и о многом другом*. [online]. [cit. 2018-01-21]. Dostupné z: <http://fio.com.ua/o-russkix-familiyax/>
34. Формирование русской лексики. *Файловый архив для студентов. StudFiles*. [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <https://studfiles.net/preview/2379121/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Abecední seznam excerpovaných mužských jmen

Příloha č. 2 – Abecední seznam excerpovaných ženských jmen

Příloha č. 3 – Abecední seznam excerpovaných ruských příjmení

Příloha č. 4 – Shrnutí výsledků analýzy mužských jmen

Příloha č. 5 – Analýza mužských jmen – grafy

Příloha č. 6 – Shrnutí výsledků analýzy ženských jmen

Příloha č. 7 – Analýza ženských jmen – grafy

Příloha č. 8 – Nejpopulárnější ruská jména

Příloha č. 9 – Shrnutí výsledků analýzy ruských příjmení

Příloha č. 10 – Analýza ruských příjmení – grafy a tabulky

Příloha č. 11 – Výzkumy nejpopulárnějších ruských příjmení

SEZNAM ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
např.	například
tzv.	takzvané

ПŘÍLOHY

Пříloha č. 1 – Abecední seznam excerpovaných mužských jmen

1. Абакум	44. Бронислав	87. Епифаний
2. Авакум	45. Брячислав	88. Ефрем
3. Аввакум	46. Вадим	89. Ждан
4. Август	47. Валентин	90. Захар
5. Авель	48. Валерий	91. Захарий
6. Агапий	49. Варфоломей	92. Захария
7. Агафон	50. Василий	93. Зиновий
8. Адам	51. Велемир	94. Зотик
9. Адриан	52. Велимир	95. Иван
10. Александр	53. Венедикт	96. Игнат
11. Алексей	54. Вениамин	97. Игнатий
12. Алим	55. Венидикт	98. Игорь
13. Альберт	56. Веньямин	99. Иезекииль
14. Альфред	57. Виктор	100. Иероним
15. Амбросий	58. Викторин	101. Измаил
16. Амвросий	59. Вит	102. Илья
17. Амос	60. Виталий	103. Иммануил
18. Анастасий	61. Владимир	104. Иоаким
19. Анатолий	62. Владислав	105. Иосиф
20. Ангелин	63. Власий	106. Ипполит
21. Андрей	64. Всеволод	107. Исаак
22. Андриан	65. Вячеслав	108. Исаакий
23. Анисий	66. Гавриил	109. Исак
24. Антип	67. Геннадий	110. Исакий
25. Антипа	68. Георгий	111. Исидор
26. Антипий	69. Герберт	112. Исмаил
27. Антон	70. Герман	113. Иуст
28. Антонин	71. Глеб	114. Иустин
29. Ануфрий	72. Гликерий	115. Казимир
30. Аркадий	73. Горислав	116. Каликт
31. Арсен	74. Григорий	117. Калист
32. Арсений	75. Давид	118. Каллист
33. Артемий	76. Даниил	119. Карл
34. Артем	77. Денис	120. Ким
35. Артур	78. Дмитрий	121. Кир
36. Архипп	79. Евгений	122. Кирилл
37. Афанасий	80. Евграф	123. Клавдий
38. Бенедикт	81. Евграфий	124. Климент
39. Богдан	82. Евдоким	125. Козьма
40. Богуслав	83. Евлампий	126. Кондрат
41. Болеслав	84. Евсевий	127. Кондратий
42. Борислав	85. Елезар	128. Константин
43. Братислав	86. Епифан	129. Косма

130. Кристиан	171. Прокоп	212. Трофим
131. Лазарь	172. Прокопий	213. Фавий
132. Лев	173. Прокофий	214. Фавст
133. Леонид	174. Прохор	215. Фавстиан
134. Любомир	175. Рафаил	216. Фауст
135. Макарий	176. Ренат	217. Фаустиан
136. Максим	177. Роберт	218. Федор
137. Максимилиан	178. Родион	219. Феликс
138. Мануил	179. Роман	220. Феодосий
139. Мариан	180. Ростислав	221. Феодор
140. Марин	181. Руслан	222. Феодот
141. Марлен	182. Руф	223. Феофан
142. Мартин	183. Руфин	224. Феофил
143. Матвей	184. Рэм	225. Филемон
144. Мефодий	185. Рюрик	226. Филимон
145. Мирослав	186. Сава	227. Филипп
146. Митрофан	187. Савва	228. Фирс
147. Митрофаний	188. Савин	229. Флорент
148. Михаил	189. Сампсон	230. Флорентий
149. Моисей	190. Сампсоний	231. Флоренций
150. Мокий	191. Самсон	232. Фока
151. Мстислав	192. Самуил	233. Фома
152. Назарий	193. Светозар	234. Фортунат
153. Наталий	194. Святополк	235. Христиан
154. Никита	195. Святослав	236. Христодул
155. Никифор	196. Севастиан	237. Христофор
156. Никодим	197. Семен	238. Эдуард
157. Николай	198. Серафим	239. Эмилий
158. Никон	199. Сергей	240. Эмиль
159. Олег	200. Силуан	241. Эммануил
160. Онуфрий	201. Сильван	242. Эрнест
161. Орест	202. Сильвестр	243. Эрнст
162. Павел	203. Соломон	244. Юлиан
163. Панкратий	204. Станислав	245. Юлий
164. Парамон	205. Степан	246. Юст
165. Патрикий	206. Стефан	247. Яков
166. Петр	207. Тарасий	248. Ян
167. Петроний	208. Терентий	249. Ярополк
168. Пимен	209. Тимофей	250. Ярослав
169. Платон	210. Тимур	
170. Порфирий	211. Тихон	

Пříloha č. 2 – Abecední seznam excerpovaných ženských jmen

1. Августа	46. Беатриса	91. Жанна
2. Авелина	47. Белла	92. Ждана
3. Аврора	48. Берта	93. Жозефина
4. Агата	49. Борислава	94. Зинаида
5. Агафия	50. Братислава	95. Зиновия
6. Агафья	51. Бронислава	96. Зоя
7. Аглая	52. Валентина	97. Иванна
8. Агния	53. Валерия	98. Ида
9. Аделаида	54. Ванда	99. Изабелла
10. Адель	55. Варвара	100. Изольда
11. Адельфина	56. Васса	101. Илона
12. Адриана	57. Вера	102. Инга
13. Азалия	58. Вероника	103. Инесса
14. Александра	59. Веста	104. Инна
15. Алексина	60. Викторина	105. Ирина
16. Алина	61. Виктория	106. Исидора
17. Алиса	62. Виола	107. Иулитта
18. Алла	63. Виолетта	108. Иустина
19. Альберта	64. Вита	109. Иустиния
20. Альбина	65. Владимира	110. Казимира
21. Альвина	66. Владислава	111. Калиста
22. Амалия	67. Галина	112. Каллиста
23. Анастасия	68. Генриетта	113. Камила
24. Анатолия	69. Георгина	114. Камилла
25. Ангела	70. Гертруда	115. Капитолина
26. Ангелика	71. Гликерия	116. Карина
27. Ангелина	72. Глория	117. Каролина
28. Анджела	73. Горислава	118. Кассия
29. Анджелина	74. Гортензия	119. Кикилия
30. Анджолина	75. Грета	120. Кира
31. Андриана	76. Дарья	121. Клавдия
32. Анжела	77. Диана	122. Клара
33. Анжелика	78. Дина	123. Клеопатра
34. Анжелина	79. Домника	124. Кристина
35. Анисия	80. Домникия	125. Лада
36. Анна	81. Дора	126. Лариса
37. Антипа	82. Ева	127. Леонтина
38. Антонина	83. Евгения	128. Лиана
39. Антония	84. Евдокия	129. Лидия
40. Анфиса	85. Евлампия	130. Лилиана
41. Анфуса	86. Евпраксия	131. Лилия
42. Ариадна	87. Екатерина	132. Лия
43. Аркадия	88. Елена	133. Лора
44. Арсена	89. Елизавета	134. Любава
45. Арсения	90. Есфирь	135. Любовь

136. Людмила	175. Петрония	214. Стелла
137. Магдалина	176. Поликсена	215. Степанида
138. Майя	177. Поликсения	216. Стефанида
139. Макрина	178. Полина	217. Сусанна
140. Маргарита	179. Прискилла	218. Сюзанна
141. Мариана	180. Присцилла	219. Тамара
142. Марианна	181. Пульхерия	220. Татьяна
143. Марина	182. Рада	221. Фавста
144. Мария	183. Радмила	222. Фаина
145. Марлена	184. Раиса	223. Фауста
146. Марта	185. Рахиль	224. Федора
147. Мартина	186. Ревекка	225. Фекла
148. Марфа	187. Регина	226. Феодора
149. Матильда	188. Рената	227. Феодота
150. Матрона	189. Роберта	228. Феофана
151. Милана	190. Рогнеда	229. Феофания
152. Милена	191. Роза	230. Феофила
153. Милица	192. Розалина	231. Флор
154. Мирра	193. Розалинда	232. Хариса
155. Мирослава	194. Розалия	233. Харита
156. Мстислава	195. Руслана	234. Христина
157. Муза	196. Руфина	235. Христодула
158. Надежда	197. Руфь	236. Цецилия
159. Наталия	198. Сабина	237. Шарлотта
160. Наталья	199. Савина	238. Эвелина
161. Нелли	200. Саломея	239. Элеонора
162. Неонила	201. Саломия	240. Эльвира
163. Неонилла	202. Сара	241. Эмилия
164. Ника	203. Сарра	242. Эмма
165. Нина	204. Светлана	243. Эсфира
166. Нинель	205. Севастиана	244. Эсфирь
167. Нонна	206. Севастьяна	245. Юдифь
168. Октябрина	207. Серафима	246. Юлиана
169. Оливия	208. Сильвия	247. Юлиания
170. Олимпиада	209. Снежана	248. Юлия
171. Ольга	210. Соломония	249. Яна
172. Павла	211. Сосанна	250. Ярославла
173. Параскева	212. София	
174. Пелагия	213. Станислава	

Пříloha č. 3 – Abecední seznam excerpovaných příjmení

1. Абрамов	46. Блинов	91. Голованов
2. Авдеев	47. Блохин	92. Головин
3. Агафонов	48. Бобров	93. Голубев
4. Агеев	49. Бобылев	94. Гончаров
5. Акимов	50. Богданов	95. Горбачев
6. Аксенов	51. Богомолов	96. Горбунов
7. Александренков	52. Болдырев	97. Гордеев
8. Александров	53. Большаков	98. Горелов
9. Алексеев	54. Бондарев	99. Горохов
10. Алехин	55. Борисов	100. Горшков
11. Алешин	56. Бородин	101. Горюнов
12. Ананьев	57. Бочаров	102. Горячев
13. Андреев	58. Брагин	103. Грачев
14. Андрианов	59. Булатов	104. Григорьев
15. Аникин	60. Булгаков	105. Гришин
16. Анисимов	61. Буров	106. Громов
17. Антипов	62. Быков	107. Губанов
18. Антонов	63. Бычатын	108. Гуляев
19. Артамонов	64. Бычков	109. Гурьев
20. Артемов	65. Вавилов	110. Гусев
21. Артемьев	66. Васильев	111. Гуцин
22. Архипов	67. Верещагин	112. Давыдов
23. Астафьев	68. Веселов	113. Данилов
24. Астахов	69. Вешняков	114. Дегтярев
25. Афанасьев	70. Виноградов	115. Дементьев
26. Баженов	71. Винокуров	116. Демидов
27. Балашов	72. Вишневский	117. Демин
28. Баранов	73. Вишняков	118. Демьянов
29. Басов	74. Владимиров	119. Денисов
30. Беззубенков	75. Власенков	120. Дмитриев
31. Беликов	76. Власов	121. Долгов
32. Белкин	77. Волков	122. Доронин
33. Белобров	78. Волошин	123. Дорофеев
34. Белов	79. Воробьев	124. Дроздов
35. Белоглазов	80. Воронин	125. Дружинин
36. Белогорцев	81. Воронков	126. Дубинин
37. Белозеров	82. Воронов	127. Дубов
38. Белоусов	83. Воронцов	128. Дубровин
39. Белоцерковский	84. Высоцкий	129. Дьяков
40. Беляев	85. Гаврилов	130. Дьяконов
41. Беляков	86. Галкин	131. Дьячков
42. Березин	87. Герасимов	132. Евдокимов
43. Беспалов	88. Глебов	133. Евсеев
44. Бессонов	89. Глухов	134. Егоров
45. Бирюков	90. Голиков	135. Елисеев

136. Емельянов	183. Касьянов	230. Крючков
137. Еремеев	184. Киреев	231. Кудрявцев
138. Еремин	185. Кириллов	232. Кудряшов
139. Ермаков	186. Киселев	233. Кузин
140. Ермолаев	187. Климов	234. Кузнецов
141. Ерофеев	188. Клопов	235. Кузьмин
142. Ершов	189. Ключев	236. Кулага
143. Ефимов	190. Князев	237. Кулагин
144. Ефремов	191. Ковалев	238. Кулаков
145. Жаров	192. Кожевников	239. Кулешов
146. Жданов	193. Козин	240. Куликов
147. Жук	194. Козлов	241. Куприянов
148. Жуков	195. Козловский	242. Курочкин
149. Журавлев	196. Козырев	243. Лаврентьев
150. Завьялов	197. Колесников	244. Лавров
151. Зайцев	198. Колесов	245. Лазарев
152. Захаров	199. Колобов	246. Лапин
153. Зверев	200. Колосов	247. Лаптев
154. Зеленин	201. Колпаков	248. Лапшин
155. Зимин	202. Кольцов	249. Ларин
156. Зиновьев	203. Комаров	250. Ларионов
157. Золотарев	204. Комиссаров	251. Латышев
158. Золотов	205. Кондратов	252. Лебедев
159. Зорин	206. Кондратьев	253. Левин
160. Зотов	207. Кондрашов	254. Леонов
161. Зубков	208. Коновалов	255. Леонтьев
162. Зубов	209. Кононов	256. Литвинов
163. Зуев	210. Константинов	257. Лихачев
164. Зыков	211. Копылов	258. Лобанов
165. Иванов	212. Корнеев	259. Логинов
166. Игнатов	213. Корнилов	260. Лопатин
167. Игнатьев	214. Коровин	261. Лосев
168. Измайлов	215. Королев	262. Лукин
169. Ильин	216. Коротков	263. Лукьянов
170. Ильинский	217. Корчагин	264. Лыткин
171. Исаев	218. Косарев	265. Львов
172. Исаков	219. Костин	266. Любимов
173. Кабанов	220. Котов	267. Майоров
174. Казаков	221. Кочетков	268. Макаров
175. Калашников	222. Кочетов	269. Макеев
176. Калинин	223. Кошелев	270. Максимов
177. Калмыков	224. Кравцов	271. Малинин
178. Капустин	225. Красильников	272. Малышев
179. Карасев	226. Краснов	273. Мальцев
180. Карпов	227. Круглов	274. Мамонтов
181. Карташов	228. Крылов	275. Маркин
182. Касаткин	229. Крюков	276. Марков

277. Мартынов	324. Осипов	371. Рябов
278. Масленников	325. Островский	372. Рябченков
279. Маслов	326. Павлов	373. Савельев
280. Матвеев	327. Павловский	374. Савин
281. Медведев	328. Панин	375. Савицкий
282. Мельников	329. Панков	376. Сазонов
283. Меркулов	330. Панкратов	377. Самойлов
284. Меркушев	331. Панов	378. Самсонов
285. Мешков	332. Пантелеев	379. Сальников
286. Мещеряков	333. Панфилов	380. Сафонов
287. Минаев	334. Парфенов	381. Сафонцев
288. Миронов	335. Пастухов	382. Сахаров
289. Митрофанов	336. Пахомов	383. Свиридов
290. Михайлов	337. Пестов	384. Севастьянов
291. Михеев	338. Петров	385. Седов
292. Мишин	339. Петровский	386. Селезнев
293. Моисеев	340. Петухов	387. Селиванов
294. Молчанов	341. Пименов	388. Селиверстов
295. Мороз	342. Пирогов	389. Семенов
296. Морозов	343. Платонов	390. Семин
297. Муравьев	344. Плотников	391. Сергеев
298. Мухин	345. Поздняков	392. Серебряков
299. Мясников	346. Покровский	393. Серов
300. Назаров	347. Поляк	394. Сидоров
301. Наумов	348. Поляков	395. Силин
302. Некрасов	349. Пономарев	396. Симонов
303. Нестеров	350. Попов	397. Синицын
304. Нефедов	351. Порозов	398. Ситник
305. Нечаев	352. Потапов	399. Ситников
306. Никитин	353. Прокофьев	400. Скворцов
307. Никифоров	354. Прохоров	401. Смирнов
308. Николаев	355. Пугачев	402. Соболев
309. Никольский	356. Рогов	403. Сокол
310. Никонов	357. Родин	404. Соколов
311. Никулин	358. Родионов	405. Соловьев
312. Новак	359. Романенков	406. Сорокин
313. Новиков	360. Романов	407. Сотников
314. Носков	361. Рожков	408. Софронов
315. Носов	362. Розанов	409. Спиридонов
316. Овсянников	363. Рубцов	410. Стариков
317. Овчинников	364. Рудаков	411. Старостин
318. Одинцов	365. Руднев	412. Степанов
319. Озеров	366. Румянцев	413. Столяров
320. Окулов	367. Русаков	414. Стрелков
321. Олейников	368. Русанов	415. Суббота
322. Орехов	369. Рыбаков	416. Субботин
323. Орлов	370. Рыжов	417. Суворин

418. Суворов
419. Суслов
420. Суханов
421. Сухарев
422. Сухов
423. Сысоев
424. Сычев
425. Тарасов
426. Терентьев
427. Терехов
428. Тетерин
429. Тимофеев
430. Титов
431. Тихомиров
432. Тихонов
433. Ткачев
434. Токарев
435. Третьяков
436. Трифонов
437. Троицкий
438. Трошин
439. Трофимов
440. Туманов
441. Туров
442. Уварин
443. Уваров
444. Ульянов
445. Успенский
446. Устинов
447. Уткин
448. Ушаков
449. Фадеев
450. Федоров
451. Федосеев
452. Федотов
453. Фетисов
454. Филатов
455. Филимонов
456. Филиппов
457. Фирсов
458. Фокин
459. Фомин
460. Фомичев
461. Фролов
462. Харитонов
463. Хомяков
464. Хохлов
465. Хромов
466. Царев
467. Цветков
468. Черепанов
469. Черкасов
470. Чернов
471. Черных
472. Чернышев
473. Чесноков
474. Чижов
475. Чистяков
476. Чумаков
477. Шаповалов
478. Шапошников
479. Шарапов
480. Шаров
481. Шашков
482. Шевелев
483. Шевцов
484. Шестаков
485. Шилов
486. Широков
487. Ширяев
488. Шишкин
489. Шмелев
490. Шубин
491. Шувалов
492. Шульгин
493. Щеглов
494. Щерба
495. Щербаков
496. Щукин
497. Юдин
498. Яковлев
499. Якушев
500. Яшин

Пříloha č. 4 – Shrnutí výsledků analýzy mužských jmen

MUŽSKÁ JMÉNA PŮVODNĚ SLOVANSKÁ

Staroruština

1. Богдан	8. Владимир	15. Мстислав
2. Богуслав	9. Владислав	16. Ростислав
3. Борислав	10. Всеволод	17. Святополк
4. Брячислав	11. Вячеслав	18. Святослав
5. Вадим	12. Горислав	19. Яков
6. Велемир	13. Лев	20. Ярополк
7. Велимир	14. Любомир	21. Ярослав

Praslovanština

1. Братислав	2. Бронислав	3. Мирослав

Slovanština

1. Болеслав	3. Казимир	5. Станислав
2. Ждан	4. Светозар	

MUŽSKÁ JMÉNA PŘEJATÁ

Starořečtina

1. Агапий	23. Архипп	45. Ипполит
2. Агафон	24. Афанасий	46. Каликст
3. Александр	25. Василий	47. Калист
4. Алексей	26. Варфоломей	48. Каллист
5. Амбросий	27. Геннадий	49. Кир
6. Амвросий	28. Георгий	50. Кирилл
7. Анастасий	29. Гликерий	51. Козьма
8. Анатолий	30. Григорий	52. Косма
9. Ангелин	31. Денис	53. Леонид
10. Андрей	32. Дмитрий	54. Макарий
11. Анисий	33. Евгений	55. Мефодий
12. Антип	34. Евграф	56. Митрофан
13. Антипа	35. Евграфий	57. Митрофаний
14. Антипий	36. Евдоким	58. Мокий
15. Антон	37. Евлампий	59. Никита
16. Антонин	38. Евсевий	60. Никифор
17. Ануфрий	39. Епифан	61. Никодим
18. Аркадий	40. Епифаний	62. Николай
19. Арсен	41. Зиновий	63. Никон
20. Арсений	42. Зотик	64. Онуфрий
21. Артем	43. Иероним	65. Орест
22. Артемий	44. Исидор	66. Панкратий

67. Парамон
68. Петр
69. Пимен
70. Платон
71. Порфирий
72. Прокоп
73. Прокопий
74. Прокофий
75. Прохор
76. Родион
77. Сава

78. Савва
79. Степан
80. Стефан
81. Тарасий
82. Тимофей
83. Тихон
84. Трофим
85. Федор
86. Феодор
87. Феодосий
88. Феофан

89. Феодот
90. Феофил
91. Филемон
92. Филимон
93. Филипп
94. Фирс
95. Фока
96. Фома
97. Христовул
98. Христофор
99. Юлий

Latina

1. Август
2. Адриан
3. Ангелин
4. Андриан
5. Бенедикт
6. Валентин
7. Валерий
8. Венедикт
9. Венидикт
10. Виктор
11. Викторин
12. Вит
13. Виталий
14. Власий
15. Герман
16. Игнат
17. Игнатий
18. Иуст
19. Иустин
20. Клавдий
21. Климент

22. Кондрат
23. Кондратий
24. Константин
25. Кристиан
26. Максим
27. Максимилиан
28. Мариан
29. Марин
30. Мартин
31. Назарий
32. Наталий
33. Павел
34. Патрикий
35. Петроний
36. Ренат
37. Роман
38. Руф
39. Руфин
40. Савин
41. Севастиан
42. Силуан

43. Сильван
44. Серафим
45. Сергей
46. Сильвестр
47. Терентий
48. Фавий
49. Фавст
50. Фавстиан
51. Фауст
52. Фаустиан
53. Феликс
54. Флорент
55. Флорентий
56. Флоренций
57. Фортунат
58. Христиан
59. Эмиль
60. Эмилий
61. Юлиан
62. Юлий
63. Юст

Hebrejština

1. Абакум
2. Авакум
3. Аввакум
4. Авель
5. Адам
6. Амос
7. Вениамин
8. Веньямин
9. Гавриил
10. Давид

11. Даниил
12. Елеазар
13. Ефрем
14. Захар
15. Захарий
16. Захария
17. Иван
18. Иезекииль
19. Измаил
20. Илья

21. Иммануил
22. Иоаким
23. Иосиф
24. Исаак
25. Исаакий
26. Исак
27. Исакий
28. Исмаил
29. Лазарь
30. Мануил

31. Мариан
32. Матвей
33. Михаил
34. Моисей
35. Рафаил
36. Сава

37. Савва
38. Самсон
39. Сампсон
40. Сампсоний
41. Самуил
42. Семен

43. Серафим
44. Соломон
45. Фома
46. Эммануил
47. Яков
48. Ян

Starogermánština

1. Альберт
2. Герберт
3. Глеб

4. Карл
5. Роберт
6. Рюрик

7. Эрнест
8. Эрнст

Stará severština

1. Владимир
2. Глеб

3. Игорь
4. Олег

5. Рюрик

Aramejština

1. Варфоломей

2. Сава

3. Савва

Egyptština

1. Ануфрий

2. Моисей

3. Онуфрий

Staroangličtina

1. Альфред

2. Эдуард

Arabština

1. Алим

Keltština

1. Артур

Staroperština

1. Кир

Mongolština

1. Тимур

Turkičtina

1. Руслан

JINÉ FORMY MUŽSKÝCH JMEN

Jména, jež mají 1 jinou formu

1. Адриан	18. Игнат	35. Степан
2. Амбросий	19. Игнатий	36. Стефан
3. Амвросий	20. Измаил	37. Фавст
4. Андриан	21. Исмаил	38. Фавстиан
5. Ануфрий	22. Иуст	39. Фауст
6. Арсен	23. Козьма	40. Фаустиан
7. Арсений	24. Кондрат	41. Федор
8. Артем	25. Кондратий	42. Феодор
9. Артемий	26. Косма	43. Филемон
10. Велемир	27. Кристиан	44. Филимон
11. Велимир	28. Митрофан	45. Христиан
12. Вениамин	29. Митрофаний	46. Эмиль
13. Веньямин	30. Онуфрий	47. Эмилий
14. Евграф	31. Сава	48. Эрнест
15. Евграфий	32. Савва	49. Эрнст
16. Епифан	33. Силуан	50. Юст
17. Епифаний	34. Сильван	

Jména, jež mají 2 jiné formy

1. Абакум, Аввакум, Авакум
2. Антип, Антипа, Антипий
3. Бенедикт, Венидикт, Венедикт
4. Захар, Захарий, Захария
5. Иммануил, Эммануил, Мануил
6. Каликст, Калист, Каллист
7. Сампсон, Сампсоний, Самсон
8. Флорент, Флорентий, Флоренций

Jména, jež mají 3 jiné formy

1. Исаак, Исаакий, Исак, Исакий

Jména, jež nemají žádnou jinou formu

1. Август	12. Анастасий	23. Богдан
2. Авель	13. Анатолий	24. Богуслав
3. Агапий	14. Ангелин	25. Болеслав
4. Агафон	15. Андрей	26. Борислав
5. Адам	16. Анисий	27. Братислав
6. Александр	17. Антон	28. Бронислав
7. Алексей	18. Антонин	29. Брячислав
8. Алим	19. Аркадий	30. Вадим
9. Альберт	20. Артур	31. Валентин
10. Альфред	21. Архипп	32. Валерий
11. Амос	22. Афанасий	33. Василий

34. Варфоломей	81. Клавдий	128. Роман
35. Виктор	82. Климент	129. Ростислав
36. Викторин	83. Константин	130. Руслан
37. Вит	84. Лазарь	131. Руф
38. Виталий	85. Лев	132. Руфин
39. Владимир	86. Леонид	133. Рэм
40. Владислав	87. Любомир	134. Рюрик
41. Власий	88. Макарий	135. Савин
42. Всеволод	89. Максим	136. Самуил
43. Вячеслав	90. Максимилиан	137. Светозар
44. Гавриил	91. Мариан	138. Святополк
45. Геннадий	92. Марин	139. Святослав
46. Георгий	93. Мартин	140. Севастиан
47. Герберт	94. Марлен	141. Семен
48. Герман	95. Матвей	142. Серафим
49. Глеб	96. Мефодий	143. Сергей
50. Гликерий	97. Мирослав	144. Сильвестр
51. Горислав	98. Михаил	145. Соломон
52. Григорий	99. Моисей	146. Станислав
53. Давид	100. Мокий	147. Тарасий
54. Даниил	101. Мстислав	148. Терентий
55. Денис	102. Назарий	149. Тимофей
56. Дмитрий	103. Наталий	150. Тимур
57. Евгений	104. Никита	151. Тихон
58. Евдоким	105. Никифор	152. Трофим
59. Евлампий	106. Никодим	153. Фавий
60. Евсевий	107. Николай	154. Феликс
61. Елеазар	108. Никон	155. Феодосий
62. Ефрем	109. Олег	156. Феофан
63. Ждан	110. Орест	157. Феодот
64. Зиновий	111. Павел	158. Феофил
65. Зотик	112. Панкратий	159. Филипп
66. Иван	113. Парамон	160. Фирс
67. Игорь	114. Патрикий	161. Фока
68. Иезекииль	115. Петр	162. Фома
69. Иероним	116. Петроний	163. Фортунат
70. Илья	117. Пимен	164. Христодул
71. Иоаким	118. Платон	165. Христофор
72. Иосиф	119. Порфирий	166. Эдуард
73. Исидор	120. Прокоп	167. Юлиан
74. Ипполит	121. Прокопий	168. Юлий
75. Иустин	122. Прокофий	169. Яков
76. Казимир	123. Прохор	170. Ян
77. Карл	124. Рафаил	171. Ярополк
78. Ким	125. Ренат	172. Ярослав
79. Кир	126. Роберт	
80. Кирилл	127. Родион	

PŮVOD MUŽSKÝCH JMEN, U NICHŽ SE VYSKYTUJE JINÁ FORMA

Latina

1. Адриан	9. Кондрат	17. Фаустиан
2. Андриан	10. Кондратий	18. Флорент
3. Бенедикт	11. Кристиан	19. Флорентий
4. Венедикт	12. Силуан	20. Флоренций
5. Венидикт	13. Сильван	21. Христиан
6. Игнат	14. Фавст	22. Эмиль
7. Игнатий	15. Фавстиан	23. Эмилий
8. Иуст	16. Фауст	24. Юст

Staročestina

1. Амбросий	10. Евграф	19. Митрофан
2. Амвросий	11. Евграфий	20. Митрофаний
3. Антип	12. Епифан	21. Степан
4. Антипа	13. Епифаний	22. Стефан
5. Антипий	14. Каликст	23. Феодор
6. Арсен	15. Калист	24. Федор
7. Арсений	16. Каллист	25. Филемон
8. Артем	17. Козьма	26. Филимон
9. Артемий	18. Косма	

Hebrejština

1. Абакум	8. Захария	15. Исмаил
2. Авакум	9. Измаил	16. Мануил
3. Аввакум	10. Иммануил	17. Самсон
4. Вениамин	11. Исаак	18. Сампсон
5. Веньямин	12. Исаакий	19. Сампсоний
6. Захар	13. Исак	20. Эммануил
7. Захарий	14. Исакий	

Egyptština

1. Ануфрий	2. Онуфрий

Staroruština

1. Велемир	2. Велимир

Starogermánština

1. Эрнест	2. Эрнст

Hebrejština/Aramejština

1. Сава	2. Савва

NÁRODNÍ FORMY MUŽSKÝCH JMEN

Jména, jež mají 1 národní formu

1. Амбросий – Абросим	16. Мариан – Марьян
2. Амвросий – Абросим	17. Мартин – Мартын
3. Андрей – Ондрей	18. Мефодий – Нефед
4. Анисий – Онисий	19. Моисей – Мосей
5. Арсен – Арсентий	20. Мокий – Мокей
6. Арсений – Арсентий	21. Назарий – Назар
7. Власий – Влас	22. Никита – Микита
8. Иероним – Ероним	23. Панкратий – Панкрат
9. Исидор – Сидор	24. Патрикий – Патрикей
10. Клавдий – Клавдей	25. Тарасий – Тарас
11. Козьма – Кузьма	26. Терентий – Терех
12. Константин – Костянтин	27. Феофан – Фофан
13. Косма – Кузьма	28. Феодот – Федот
14. Макарий – Макар	29. Феофил – Фефил
15. Максимилиан – Максимильян	30. Юлиан – Ульян

Jména, jež mají 2 národní formy

1. Агапий – Агап, Агапей
2. Агафон – Агапон, Гапон
3. Архипп – Архип, Архипа
4. Бенедикт – Венедей, Веденей
5. Венедикт – Венедей, Веденей
6. Венидикт – Венедей, Веденей
7. Владимир – Володимир, Володимер
8. Дмитрий – Митрий, Митрей
9. Евдоким – Авдоким, Овдоким
10. Елезар – Елезар, Елизар
11. Зотик – Зот, Изот
12. Иммануил – Мануйло, Мануйла
13. Климент – Климентий, Клим
14. Леонид – Ленид, Нелид
15. Мануил – Мануйло, Мануйла
16. Михаил – Михайла, Михайло
17. Николай – Никола, Микола
18. Порфирий – Перфилий, Перфил
19. Прокоп – Прокофий, Прокопий
20. Прокопий – Прокофий, Прокоп
21. Прокофий – Прокоп, Прокопий
22. Самуил – Самойло, Самойла
23. Севастиан – Севастьян, Савастьян
24. Силуан – Селиван, Силуян
25. Сильван – Селиван, Силуян
26. Фавст – Хауст, Хавст

27. Фауст – Хауст, Хавст
28. Феодосий – Федосий, Федос
29. Фока – Фокей, Фокан
30. Эммануил – Мануйло, Мануйла

Jména, jež mají 3 národní formy

1. Адриан – Адриян, Андриян, Андреян
2. Андриан – Адриян, Андриян, Андреян
3. Афанасий – Афанас, Апанас, Панас
4. Варфоломей – Вахрамей, Бахрамей, Ахрамей
5. Гавриил – Гаврила, Гаврило, Гаврил
6. Георгий – Егорий, Егор, Юрий
7. Даниил – Данила, Данило, Данил
8. Евсевий – Евсей, Овсей, Авсей
9. Иоаким – Аким, Яким, Еким
10. Иосиф – Осип, Есип, Иосип
11. Иустин – Юстин, Устин, Устим
12. Кирилл – Кирил, Кирила, Кирило

Jména, jež mají 4 a více národních forem

1. Александр – Олександр, Лександр, Ляксандр, Лександра, Ляксандра, Олекса, Алекса
2. Алексей – Лексей, Ляксеј, Олексей, Олекса, Алекса
3. Анастасий – Анастас, Анастасей, Настас, Настасий
4. Сильвестр – Сильверст, Сильверст, Селиверст, Селиверст

Jména, jež nemají žádnou národní formu

1. Абакум	20. Артем	39. Викторин
2. Авакум	21. Артемий	40. Вит
3. Аввакум	22. Артур	41. Виталий
4. Август	23. Богдан	42. Владислав
5. Авель	24. Богуслав	43. Всеволод
6. Адам	25. Болеслав	44. Вячеслав
7. Алим	26. Борислав	45. Геннадий
8. Альберт	27. Братислав	46. Герберт
9. Альфред	28. Бронислав	47. Герман
10. Амос	29. Брячислав	48. Глеб
11. Анатолий	30. Вадим	49. Гликерий
12. Ангелин	31. Валентин	50. Горислав
13. Антип	32. Валерий	51. Григорий
14. Антипа	33. Василий	52. Давид
15. Антипий	34. Велемир	53. Денис
16. Антон	35. Велимир	54. Евгений
17. Антонин	36. Вениамин	55. Евграф
18. Ануфрий	37. Веньямин	56. Евграфий
19. Аркадий	38. Виктор	57. Евлампий

58. Епифан	97. Мирослав	136. Серафим
59. Епифаний	98. Митрофан	137. Сергей
60. Ефрем	99. Митрофаний	138. Соломон
61. Ждан	100. Мстислав	139. Станислав
62. Захар	101. Наталий	140. Степан
63. Захарий	102. Никифор	141. Стефан
64. Захария	103. Никодим	142. Тимофей
65. Зиновий	104. Никон	143. Тимур
66. Иван	105. Олег	144. Тихон
67. Игнат	106. Онуфрий	145. Трофим
68. Игнатий	107. Орест	146. Фавий
69. Игорь	108. Павел	147. Фавстиан
70. Иезекииль	109. Парамон	148. Фаустиан
71. Измаил	110. Петр	149. Федор
72. Илья	111. Петроний	150. Феодор
73. Исаак	112. Пимен	151. Феликс
74. Исаакий	113. Платон	152. Филемон
75. Исак	114. Прохор	153. Филимон
76. Исакий	115. Рафаил	154. Филипп
77. Исмаил	116. Ренат	155. Фирс
78. Ипполит	117. Роберт	156. Флорент
79. Иуст	118. Родион	157. Флорентий
80. Казимир	119. Роман	158. Флоренций
81. Каликст	120. Ростислав	159. Фома
82. Калист	121. Руслан	160. Фортунат
83. Каллист	122. Руф	161. Христиан
84. Карл	123. Руфин	162. Христодул
85. Ким	124. Рэм	163. Христофор
86. Кир	125. Рюрик	164. Эдуард
87. Кондрат	126. Сава	165. Эмиль
88. Кондратий	127. Савва	166. Эмилий
89. Кристиан	128. Савин	167. Эрнест
90. Лазарь	129. Самсон	168. Эрнст
91. Лев	130. Сампсон	169. Юлий
92. Любомир	131. Сампсоний	170. Юст
93. Максим	132. Светозар	171. Яков
94. Марин	133. Святополк	172. Ян
95. Марлен	134. Святослав	173. Ярополк
96. Матвей	135. Семен	174. Ярослав

PŮVOD MUŽSKÝCH JMEN, U NICHŽ SE VYSKYTUJE NÁRODNÍ FORMA

Starořečtina

1. Агапий	3. Александр	5. Амбросий
2. Агафон	4. Алексей	6. Амвросий

7. Анастасий	19. Иероним	31. Порфирий
8. Андрей	20. Исидор	32. Прокоп
9. Анисий	21. Кирилл	33. Прокопий
10. Арсен	22. Козьма	34. Прокофий
11. Арсений	23. Косма	35. Тарасий
12. Архипп	24. Леонид	36. Феодосий
13. Афанасий	25. Макарий	37. Феофан
14. Георгий	26. Мефодий	38. Феодот
15. Дмитрий	27. Мокий	39. Феофил
16. Евдоким	28. Никита	40. Фока
17. Евсевий	29. Николай	
18. Зотик	30. Панкратий	

Latina

1. Адриан	9. Климент	17. Силуан
2. Андриан	10. Константин	18. Сильван
3. Бенедикт	11. Максимилиан	19. Сильвестр
4. Венедикт	12. Мариан	20. Терентий
5. Венидикт	13. Мартин	21. Фавст
6. Власий	14. Назарий	22. Фауст
7. Иустин	15. Патрикий	23. Юлиан
8. Клавдий	16. Севастиан	

Hebrejština

1. Гавриил	5. Иоаким	9. Самуил
2. Даниил	6. Иосиф	10. Эммануил
3. Елеазар	7. Мануил	
4. Иммануил	8. Михаил	

Aramejština

1. Варфоломей

Hebrejština/Egyptština

1. Моисей

Staroruština / Stará severština

1. Владимир

MUŽSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD OBECNÉHO POJMENOVÁNÍ

1. Август	7. Антонин	13. Болеслав
2. Адриан	8. Ануфрий	14. Борислав
3. Алим	9. Артур	15. Братислав
4. Ангелин	10. Бенедикт	16. Бронислав
5. Андриан	11. Богдан	17. Брячислав
6. Антон	12. Богуслав	18. Вадим

19. Валентин	46. Лев	73. Силуан
20. Валерий	47. Любомир	74. Сильван
21. Велемир	48. Максим	75. Серафим
22. Велимир	49. Максимилиан	76. Сергей
23. Венедикт	50. Мариан	77. Сильвестр
24. Венидикт	51. Марин	78. Станислав
25. Виктор	52. Мартин	79. Терентий
26. Викторин	53. Мирослав	80. Тимур
27. Вит	54. Мстислав	81. Фавий
28. Виталий	55. Наталий	82. Фавст
29. Владислав	56. Онуфрий	83. Фавстиан
30. Власий	57. Павел	84. Фауст
31. Всеволод	58. Патрикий	85. Фаустиан
32. Вячеслав	59. Петроний	86. Феликс
33. Герман	60. Ренат	87. Флорент
34. Горислав	61. Роман	88. Флорентий
35. Ждан	62. Ростислав	89. Флоренций
36. Игнат	63. Руслан	90. Фома
37. Игнатий	64. Руф	91. Фортунат
38. Иуст	65. Руфин	92. Эмиль
39. Иустин	66. Сава	93. Эмилий
40. Казимир	67. Савва	94. Юлиан
41. Клавдий	68. Савин	95. Юлий
42. Климент	69. Светозар	96. Юст
43. Кондрат	70. Святополк	97. Ярополк
44. Кондратий	71. Святослав	98. Ярослав
45. Константин	72. Севастиан	

MUŽSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD JMEN CIZÍHO PŮVODU

1. Абакум	18. Анисий	35. Геннадий
2. Авакум	19. Антип	36. Георгий
3. Аввакум	20. Антипа	37. Герберт
4. Авель	21. Антипий	38. Глеб
5. Агапий	22. Аркадий	39. Гликерий
6. Агафон	23. Арсен	40. Григорий
7. Адам	24. Арсений	41. Давид
8. Александр	25. Артем	42. Даниил
9. Алексей	26. Артемий	43. Денис
10. Альберт	27. Архипп	44. Дмитрий
11. Альфред	28. Афанасий	45. Евгений
12. Амбросий	29. Василий	46. Евграф
13. Амвросий	30. Варфоломей	47. Евграфий
14. Амос	31. Вениамин	48. Евдоким
15. Анастасий	32. Веньямин	49. Евлампий
16. Анатолий	33. Владимир	50. Евсевий
17. Андрей	34. Гавриил	51. Елезар

52. Епифан	85. Лазарь	118. Самсон
53. Епифаний	86. Леонид	119. Сампсон
54. Ефрем	87. Макарий	120. Сампсоний
55. Захар	88. Мануил	121. Самуил
56. Захарий	89. Матвей	122. Семен
57. Захария	90. Мефодий	123. Соломон
58. Зиновий	91. Митрофан	124. Степан
59. Зотик	92. Митрофаний	125. Стефан
60. Иван	93. Михаил	126. Тарасий
61. Игорь	94. Моисей	127. Тимофей
62. Иезекииль	95. Мокий	128. Тихон
63. Иероним	96. Назарий	129. Трофим
64. Измаил	97. Никита	130. Федор
65. Илья	98. Никифор	131. Феодор
66. Иммануил	99. Никодим	132. Феодосий
67. Иоаким	100. Николай	133. Феофан
68. Иосиф	101. Никон	134. Феодот
69. Исаак	102. Олег	135. Феофил
70. Исаакий	103. Орест	136. Филемон
71. Исак	104. Панкратий	137. Филимон
72. Исакий	105. Парамон	138. Филипп
73. Исидор	106. Петр	139. Фирс
74. Исмаил	107. Пимен	140. Фока
75. Ипполит	108. Платон	141. Христиан
76. Каликст	109. Порфирий	142. Христодул
77. Калист	110. Прокоп	143. Христофор
78. Каллист	111. Прокопий	144. Эдуард
79. Карл	112. Прокофий	145. Эммануил
80. Кир	113. Прохор	146. Эрнест
81. Кирилл	114. Рафаил	147. Эрнст
82. Козьма	115. Роберт	148. Яков
83. Косма	116. Родион	149. Ян
84. Кристиан	117. Рюрик	

МУЖСКА́ ЯМÉНА ОДВОЗЕНА́ ОД ŘÍМСКÉНО СПОЛУЈМÉНА

1. Август	12. Виталий	23. Мартин
2. Адриан	13. Власий	24. Наталий
3. Андриан	14. Герман	25. Ренат
4. Антонин	15. Иуст	26. Руф
5. Бенедикт	16. Иустин	27. Руфин
6. Валентин	17. Климент	28. Савин
7. Венедикт	18. Константин	29. Сильвестр
8. Венидикт	19. Максим	30. Фавстиан
9. Виктор	20. Максимилиан	31. Фаустиан
10. Викторин	21. Мариан	32. Феликс
11. Вит	22. Марин	33. Флорент

34. Флорентий
35. Флоренций

36. Фортунат
37. Юлиан

38. Юст

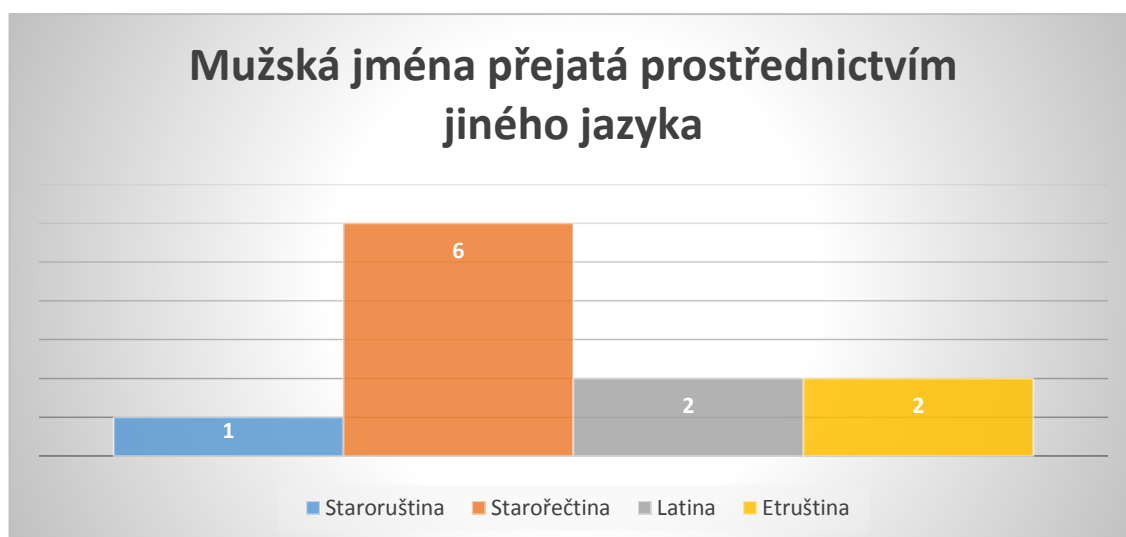
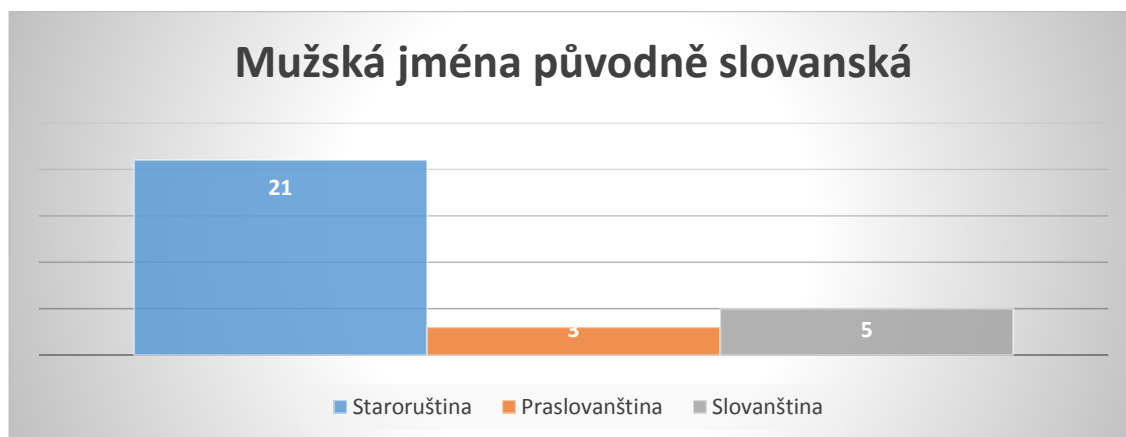
MUŽSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD ŘÍMSKÉHO RODOVÉHO JMÉNA

1. Антон
2. Валерий
3. Игнат
4. Игнатий
5. Клавдий

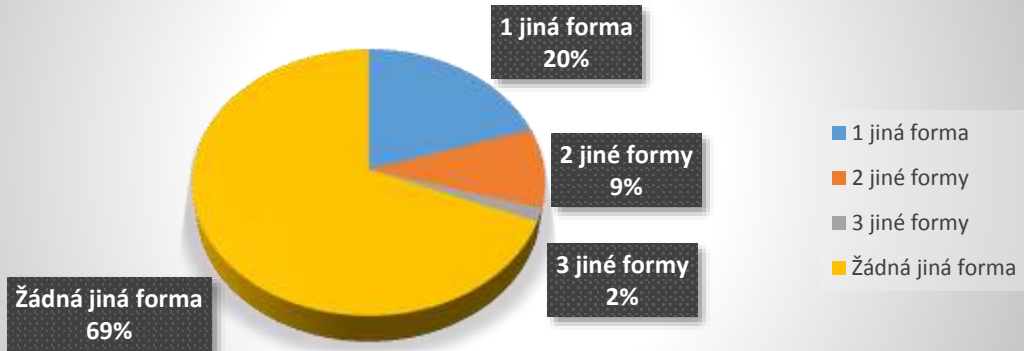
6. Павел
7. Петроний
8. Сергей
9. Терентий
10. Фавий

11. Фавст
12. Фауст
13. Эмиль
14. Эмилий
15. Юлий

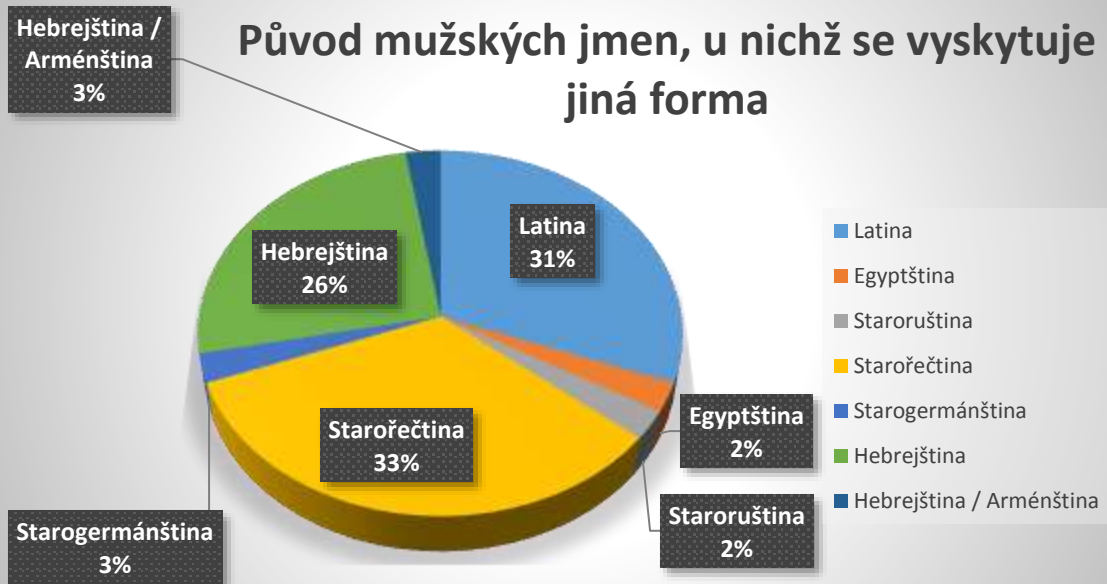
Příloha č. 5 – Analýza mužských jmen – grafy

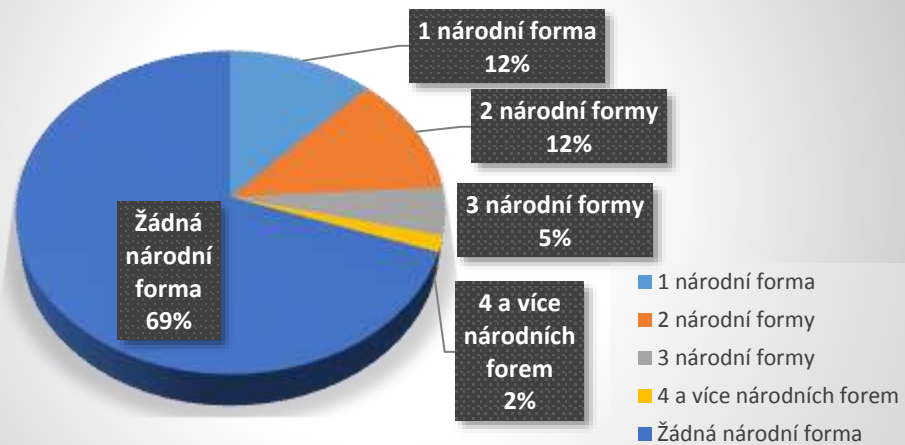
Jiné formy mužských jmen

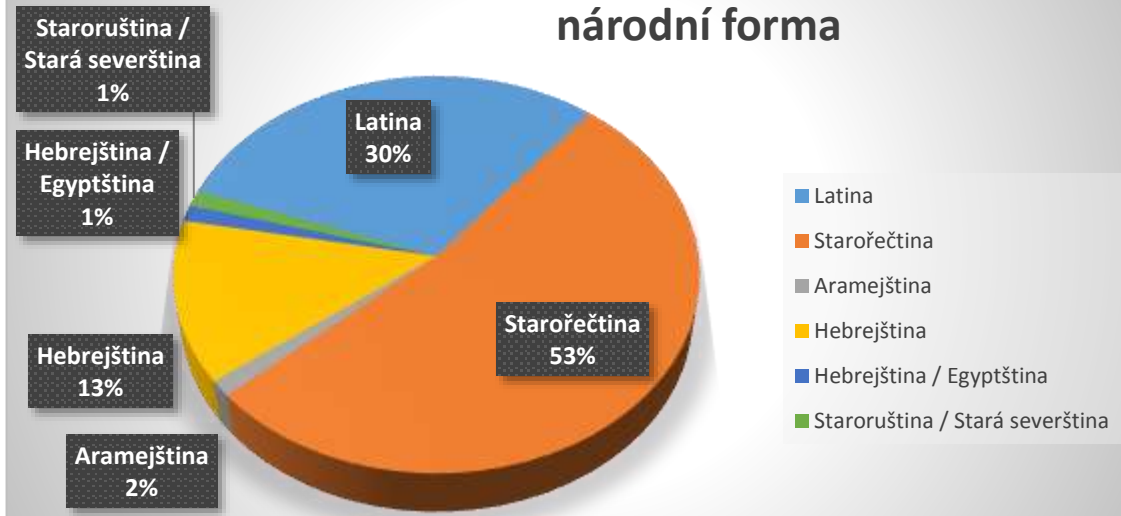
Původ mužských jmen, u nichž se vyskytuje jiná forma

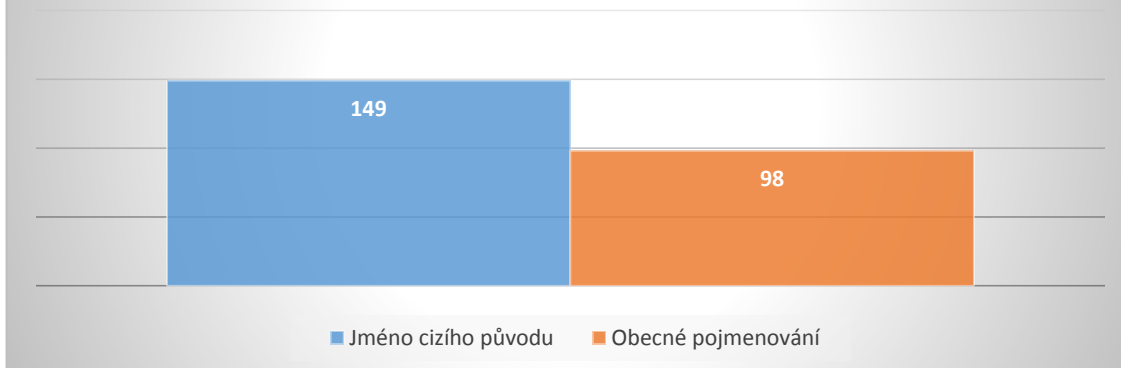
Národní formy mužských jmen

Původ mužských jmen, u nichž se vyskytuje národní forma

Mužská jména odvozená od jména cizího původu / obecného pojmenování

Пříloha č. 6 – Shrnutí výsledků analýzy ženských jmen

MUŽSKÁ FORMA ŽENSKÝCH JMEN

1. Августа – Август	41. Казимира – Казимир
2. Авелина – Авель	42. Калиста – Калист
3. Адриана – Адриан	43. Каллиста – Каллист
4. Александра – Александр	44. Кира – Кир
5. Алексина – Алексей	45. Клавдия – Клавдий
6. Альберта – Альберт	46. Кристина – Христиан
7. Анастасия – Анастасий	47. Мариана – Мариан
8. Анатолия – Анатолий	48. Марианна – Мариан
9. Ангелина – Ангелин	49. Марина – Марин
10. Анджелина – Ангелин	50. Марлена – Марлен
11. Анджолина – Ангелин	51. Мартина – Мартин
12. Андриана – Адриан	52. Мирослава – Мирослав
13. Анжелина – Ангелин	53. Мстислава – Мстислав
14. Анисия – Анисий	54. Павла – Павел
15. Антипа – Антип	55. Петрония – Петроний
16. Антонина – Антонин	56. Рената – Ренат
17. Антония – Антон	57. Роберта – Роберт
18. Аркадия – Аркадий	58. Руслана – Руслан
19. Арсена – Арсений	59. Руфина – Руфин
20. Арсения – Арсений	60. Сабина – Савин
21. Борислава – Борислав	61. Савина – Савин
22. Братислава – Братислав	62. Севастиана – Севастиан
23. Бронислава – Бронислав	63. Севастьяна – Севастиан
24. Валентина – Валентин	64. Серафима – Серафим
25. Валерия – Валерий	65. Станислава – Станислав
26. Викторина – Викторин	66. Степанида – Степан (Стефан)
27. Вита – Вит	67. Стефанида – Степан (Стефан)
28. Владимира – Владимир	68. Фавста – Фавст
29. Владислава – Владислав	69. Фауста – Фавст
30. Георгина – Георгий	70. Федора – Федор
31. Гликерия – Гликерий	71. Феодора – Федор
32. Горислава – Горислав	72. Феодота – Феодот
33. Евгения – Евгений	73. Феофила – Феофил
34. Евлампия – Евлампий	74. Христина – Христиан
35. Ждана – Ждан	75. Христодула – Христодул
36. Зиновия – Зиновий	76. Эмилия – Эмилий
37. Ивана – Иван	77. Юлия – Юлий
38. Исидора – Исидор	78. Яна – Ян
39. Иустина – Иустин	79. Ярослава – Ярослав
40. Иустиния – Иустин	

ŽENSKÁ JMÉNA PŮVODNĚ SLOVANSKÁ

Staroruština

1. Борислава	4. Горислава	7. Мстислава
2. Владимира	5. Лада	8. Ярославa
3. Владислава	6. Любава	

Praslovanština

1. Братислава	3. Людмила	5. Рада
2. Бронислава	4. Мирослава	6. Радмила

Slovanština

1. Ждана	4. Милена	7. Снежана
2. Казимира	5. Милица	8. Станислава
3. Милана	6. Светлана	

ŽENSKÁ JMÉNA PŘEJATÁ

Latina

1. Августа	28. Домника	55. Мартина
2. Аврора	29. Домникия	56. Матрона
3. Адриана	30. Инна	57. Наталия
4. Альбина	31. Иулитта	58. Наталья
5. Альвина	32. Иустина	59. Неонила
6. Ангела	33. Иустиния	60. Неонилла
7. Ангелика	34. Камила	61. Нонна
8. Ангелина	35. Камилла	62. Оливия
9. Анджела	36. Капитолина	63. Павла
10. Анжелина	37. Каролина	64. Петрония
11. Анджолина	38. Карина	65. Прискилла
12. Андриана	39. Кассия	66. Присцилла
13. Анжела	40. Кикилия	67. Пульхерия
14. Анжелика	41. Клавдия	68. Регина
15. Анжелина	42. Клара	69. Рената
16. Беатриса	43. Кристина	70. Роза
17. Валентина	44. Лариса	71. Розалия
18. Валерия	45. Леонтина	72. Руфина
19. Васса	46. Лиана	73. Сабина
20. Веста	47. Лилиана	74. Савина
21. Викторина	48. Лилия	75. Севастиана
22. Виктория	49. Майя	76. Севастьяна
23. Виола	50. Макрина	77. Серафима
24. Вита	51. Маргарита	78. Сильвия
25. Глория	52. Мариана	79. Стелла
26. Гортензия	53. Марианна	80. Татьяна
27. Диана	54. Марина	81. Фавста

82. Фауста
83. Флор
84. Христина

85. Цецилия
86. Эмилия
87. Юлиана

88. Юлиания
89. Юлия

Starořestina/řestina

1. Агата
2. Агафия
3. Агафья
4. Аглая
5. Агния
6. Адельфина
7. Азалия
8. Александра
9. Алексина
10. Алла
11. Анастасия
12. Анатолия
13. Ангела
14. Ангелика
15. Ангелина
16. Анджела
17. Анджелина
18. Анджолина
19. Анжела
20. Анжелика
21. Анжелина
22. Анисия
23. Антипа
24. Антонина
25. Антония
26. Анфиса
27. Анфуса
28. Ариадна
29. Аркадия
30. Арсена
31. Арсения
32. Варвара

33. Васса
34. Вера
35. Вероника
36. Галина
37. Георгина
38. Гликерия
39. Дарья
40. Дора
41. Евгения
42. Евдокия
43. Евлампия
44. Евпраксия
45. Екатерина
46. Елена
47. Зинаида
48. Зиновия
49. Зоя
50. Инесса
51. Ирина
52. Исидора
53. Калиста
54. Каллиста
55. Карина
56. Кира
57. Клеопатра
58. Лариса
59. Леонтина
60. Лидия
61. Любовь
62. Магдалина
63. Майя
64. Макрина

65. Маргарита
66. Мирра
67. Муза
68. Надежда
69. Неонила
70. Неонилла
71. Ника
72. Олимпиада
73. Параскева
74. Пелагия
75. Поликсена
76. Поликсения
77. Саломея
78. Саломия
79. Соломония
80. София
81. Степанида
82. Стефанида
83. Татьяна
84. Фаина
85. Федора
86. Фекла
87. Феодора
88. Феодота
89. Феофана
90. Феофания
91. Феофила
92. Хариса
93. Харита
94. Христодула
95. Юлия

Hebrejština

1. Авелина
2. Анна
3. Дина
4. Ева
5. Елизавета
6. Есфирь
7. Жозефина

8. Иванна
9. Лия
10. Мариана
11. Марианна
12. Мария
13. Рахиль
14. Ревекка

15. Руфь
16. Саломея
17. Саломия
18. Сара
19. Сарра
20. Серафима
21. Соломония

22. Сосанна	25. Тамара	28. Юдифь
23. Сусанна	26. Эсфира	29. Яна
24. Сюзанна	27. Эсфирь	

Starogermánština/Němčina

1. Аделаида	8. Ванда	15. Роберта
2. Адель	9. Гертруда	16. Рогнеда
3. Алиса	10. Грета	17. Роза
4. Алла	11. Ида	18. Розалина
5. Альберта	12. Изольда	19. Розалинда
6. Амалия	13. Майя	20. Эльвира
7. Берта	14. Матильда	21. Эмма

Francouzština

1. Авелина	7. Анжела	13. Лилиана
2. Адель	8. Анжелика	14. Лора
3. Адельфина	9. Генриетта	15. Полина
4. Алина	10. Жанна	16. Шарлотта
5. Алиса	11. Жозефина	17. Эвелина
6. Анджела	12. Изабелла	18. Элеонора

Stará severština / Severština

1. Владимира	3. Майя	5. Рогнеда
2. Инга	4. Ольга	

Arabština

1. Карина	2. Раиса	3. Элеонора

Aramejština

1. Марта	2. Марфа

Angličtina

1. Изольда	2. Нелли

Španělština

1. Белла	3. Розалина
2. Инесса	4. Розалинда

Italština

1. Анджела	3. Белла
2. Анжела	4. Виолетта

Staroperština

1. Дарья	3. Кира	5. Эсфирь
2. Эсфирь	4. Эсфира	

Keltština

1. Изольда

Mad'arština

1. Илона

Sumerština

1. Нина

Turkičtina

1. Руслана

ŽENSKÁ JMÉNA PŘEJATÁ PROSTŘEDNICTVÍM JINÉHO JAZYKA

Latina

1. Ангела	6. Анджолина	11. Неонила
2. Ангелика	7. Анжела	12. Неонилла
3. Ангелина	8. Анжелика	13. Серафима
4. Анджела	9. Анжелина	
5. Анджелина	10. Маргарита	

Francouzština

1. Адель	4. Анджела	7. Жозефина
2. Адельфина	5. Анжела	8. Элеонора
3. Алиса	6. Анжелика	

Starořečtina

1. Дарья	3. Саломия
2. Саломея	4. Соломония

Srbština

1. Милана	2. Милена	3. Милица

Hebrejština

1. Есфирь	2. Эсфира	3. Эсфирь

Španělština

1. Инесса

Gruzínština

1. Нина

Bulharština

1. Снежана

Italština

1. Анджела
2. Анжела

Polština

1. Ванда

JINÉ FORMY ŽENSKÝCH JMEN

Jména, jež mají 1 jinou formu

1. Адриана – Андриана	15. Наталия - Наталья
2. Альбина – Альвина	16. Неонила - Неонилла
3. Ангелика – Анжелика	17. Поликсена - Поликсения
4. Анфиса – Анфуса	18. Прискилла - Присцилла
5. Арсена – Арсения	19. Розалина - Розалинда
6. Домника – Домникия	20. Сабина - Савина
7. Иустина – Иустиния	21. Сара - Сарра
8. Калиста – Каллиста	22. Севастиана - Севастьяна
9. Камилла – Камила	23. Степанида - Стефанида
10. Кикилия – Цецилия	24. Фавста - Фауста
11. Кристина - Христина	25. Федора - Феодора
12. Мариана - Марианна	26. Феофана - Феофания
13. Мария - Марья	27. Хариса - Харита
14. Марта - Марфа	28. Юлиана - Юлиания

Jména, jež mají 2 jiné formy

1. Агата – Агафия, Агафья
2. Ангела – Анджела, Анжела
3. Есфирь – Эсфира, Эсфирь
4. Саломея – Саломия, Соломония
5. Сосанна – Сусанна, Сюзанна

Jména, jež mají 3 jiné formy

1. Ангелина – Анжелина, Анджолина, Анжелина
2. Гликерия

Jména, jež nemají žádnou jinou formu

1. Августа	9. Азалия	17. Анастасия
2. Авелина	10. Александра	18. Анатолия
3. Аврора	11. Алексина	19. Анисия
4. Аглая	12. Алина	20. Анна
5. Агния	13. Алиса	21. Антипа
6. Аделаида	14. Алла	22. Антонина
7. Адель	15. Альберта	23. Антония
8. Адельфина	16. Амалия	24. Ариадна

25. Аркадия	72. Зоя	119. Мстислава
26. Беатриса	73. Иванна	120. Муза
27. Белла	74. Ида	121. Надежда
28. Берта	75. Изабелла	122. Нелли
29. Борислава	76. Изольда	123. Ника
30. Братислава	77. Илона	124. Нина
31. Бронислава	78. Инга	125. Нинель
32. Валентина	79. Инесса	126. Нонна
33. Валерия	80. Инна	127. Октябрина
34. Ванда	81. Ирина	128. Оливия
35. Варвара	82. Исидора	129. Олимпиада
36. Васса	83. Иулитта	130. Ольга
37. Вера	84. Казимира	131. Павла
38. Вероника	85. Капитолина	132. Параскева
39. Веста	86. Каролина	133. Пелагия
40. Викторина	87. Карина	134. Петрония
41. Виктория	88. Кассия	135. Полина
42. Виола	89. Кира	136. Пульхерия
43. Виолетта	90. Клавдия	137. Рада
44. Вита	91. Клара	138. Радмила
45. Владимира	92. Клеопатра	139. Раиса
46. Владислава	93. Лада	140. Рахиль
47. Галина	94. Лариса	141. Ревекка
48. Генриетта	95. Леонтина	142. Регина
49. Георгина	96. Лиана	143. Рената
50. Гертруда	97. Лидия	144. Роберта
51. Глория	98. Лилиана	145. Рогнеда
52. Горислава	99. Лилия	146. Роза
53. Гортензия	100. Лия	147. Розалия
54. Грета	101. Лора	148. Руслана
55. Дарья	102. Любава	149. Руфина
56. Диана	103. Любовь	150. Руфь
57. Дина	104. Людмила	151. Светлана
58. Дора	105. Магдалина	152. Серафима
59. Ева	106. Майя	153. Сильвия
60. Евгения	107. Макрина	154. Снежана
61. Евдокия	108. Маргарита	155. София
62. Евлампия	109. Марина	156. Станислава
63. Евпраксия	110. Марлена	157. Стелла
64. Екатерина	111. Мартина	158. Стефанида
65. Елена	112. Матильда	159. Тамара
66. Елизавета	113. Матрона	160. Татьяна
67. Жанна	114. Милана	161. Фаина
68. Ждана	115. Милена	162. Фекла
69. Жозефина	116. Милица	163. Феодота
70. Зинаида	117. Мирра	164. Феофила
71. Зиновия	118. Мирослава	165. Флор

166. Христула
167. Шарлотта
168. Эвелина
169. Элеонора

170. Эльвира
171. Эмилия
172. Эмма
173. Юдифь

174. Юлия
175. Яна
176. Ярославла

PŮVOD ŽENSKÝCH JMEN, U NICHŽ SE VYSKYTUJE JINÁ FORMA

Starořečtina

1. Агата	11. Анжелика	21. Неонилла
2. Агафия	12. Анжелина	22. Поликсена
3. Агафья	13. Анфиса	23. Поликсения
4. Ангела	14. Анфуса	24. Степанида
5. Ангелика	15. Арсена	25. Федора
6. Ангелина	16. Арсения	26. Феодора
7. Анджела	17. Гликерия	27. Феофана
8. Анжелина	18. Калиста	28. Феофания
9. Анджолина	19. Каллиста	29. Хариса
10. Анжела	20. Неонила	30. Харита

Latina

1. Адриана	10. Камила	19. Севастиана
2. Альбина	11. Кикилия	20. Севастьяна
3. Альвина	12. Кристина	21. Фавста
4. Андриана	13. Наталия	22. Фауста
5. Домника	14. Наталья	23. Христина
6. Домникия	15. Прискилла	24. Цецилия
7. Иустина	16. Присцилла	25. Юлиана
8. Иустиния	17. Сабина	26. Юлиания
9. Камилла	18. Савина	

Hebrejština

1. Мария	4. Сара	7. Сосанна
2. Саломея	5. Сарра	8. Сусанна
3. Саломия	6. Соломония	9. Сюзанна

Staroperština

1. Есфирь	2. Эсфира	3. Эсфирь
-----------	-----------	-----------

Aramejština

1. Марта	2. Марфа
----------	----------

Latina/Hebrejština

1. Мариана	2. Марианна
------------	-------------

Starogermánština/Španělština

1. Розалина	2. Розалинда
-------------	--------------

NÁRODNÍ FORMY ŽENSKÝCH JMEN

Jména, jež mají 1 národní formu

1. Екатерина – Катерина	7. Неонилла – Ненила
2. Иулитта – Улита	8. София – Софья
3. Мариана – Марьяна	9. Фекла – Фекла
4. Марианна – Марьяна	10. Феофила – Фефела
5. Матрона – Матрена	11. Флор – Фрол
6. Неонила – Ненила	

Jména, jež mají 2 národní formy

1. Елена – Алена, Олена	4. Надежда – Надежа, Надежа
2. Ирина – Арина, Орина	5. Пелагия – Пелагея, Палагея
3. Макрина – Мокрина, Макрида	

Jména, jež mají 3 a více národních forem

1. Александра – Олександра, Лександра, Ляксандра
2. Анастасия – Настасия, Настасья, Анастасея, Настасея
3. Анисия – Анисья, Онисия, Онисья
4. Евдокия – Авдотья, Евдокея, Авдокея
5. Евпраксия – Апраксия, Апраксея, Евпраксея
6. Елизавета – Лизавета, Лисавета, Алисава, Олисава, Олисавья, Елисава
7. Иустина – Юстина, Устина, Устинья, Устиния
8. Иустиния – Юстина, Устина, Устинья, Устиния
9. Параскева – Прасковья, Прасковея, Парасковья

Jména, jež nemají žádnou národní formu

1. Августа	20. Альвина	39. Ариадна
2. Авелина	21. Амалия	40. Аркадия
3. Аврора	22. Анатолия	41. Арсена
4. Агата	23. Ангела	42. Арсения
5. Агафия	24. Ангелика	43. Беатриса
6. Агафья	25. Ангелина	44. Белла
7. Аглая	26. Анджела	45. Берта
8. Агния	27. Анджелина	46. Борислава
9. Аделаида	28. Анджолина	47. Братислава
10. Адель	29. Андриана	48. Бронислава
11. Адельфина	30. Анжела	49. Валентина
12. Адриана	31. Анжелика	50. Валерия
13. Азалия	32. Анжелина	51. Ванда
14. Алексина	33. Анна	52. Варвара
15. Алина	34. Антипа	53. Васса
16. Алиса	35. Антонина	54. Вера
17. Алла	36. Антония	55. Вероника
18. Альберта	37. Анфиса	56. Веста
19. Альбина	38. Анфуса	57. Викторина

58. Виктория	105. Карина	152. Ольга
59. Виола	106. Кассия	153. Павла
60. Виолетта	107. Кикилия	154. Петрония
61. Вита	108. Кира	155. Поликсена
62. Владимира	109. Клавдия	156. Поликсения
63. Владислава	110. Клара	157. Полина
64. Галина	111. Клеопатра	158. Прискилла
65. Генриетта	112. Кристина	159. Присцилла
66. Георгина	113. Лада	160. Пульхерия
67. Гертруда	114. Лариса	161. Рада
68. Гликерия	115. Леонтина	162. Радмила
69. Глория	116. Лиана	163. Раиса
70. Горислава	117. Лидия	164. Рахиль
71. Гортензия	118. Лилиана	165. Ревекка
72. Грета	119. Лилия	166. Регина
73. Дарья	120. Лия	167. Рената
74. Диана	121. Лора	168. Роберта
75. Дина	122. Любава	169. Рогнеда
76. Домника	123. Любовь	170. Роза
77. Домникия	124. Людмила	171. Розалина
78. Дора	125. Магдалина	172. Розалинда
79. Ева	126. Майя	173. Розалия
80. Евгения	127. Маргарита	174. Руслана
81. Евлампия	128. Марина	175. Руфина
82. Есфирь	129. Мария	176. Руфь
83. Жанна	130. Марлена	177. Сабина
84. Ждана	131. Мартина	178. Савина
85. Жозефина	132. Марта	179. Саломея
86. Зинаида	133. Марфа	180. Саломия
87. Зиновия	134. Матильда	181. Сара
88. Зоя	135. Милана	182. Сарра
89. Иванна	136. Милена	183. Светлана
90. Ида	137. Милица	184. Севастиана
91. Изабелла	138. Мирра	185. Севастьяна
92. Изольда	139. Мирослава	186. Серафима
93. Илона	140. Мстислава	187. Сильвия
94. Инга	141. Муза	188. Снежана
95. Инесса	142. Наталия	189. Соломония
96. Инна	143. Наталья	190. Сосанна
97. Исидора	144. Нелли	191. Станислава
98. Казимира	145. Ника	192. Стелла
99. Калиста	146. Нина	193. Степанида
100. Каллиста	147. Нинель	194. Стефанида
101. Камилла	148. Нонна	195. Сусанна
102. Камила	149. Октябрина	196. Сюзанна
103. Капитолина	150. Оливия	197. Тамара
104. Каролина	151. Олимпиада	198. Татьяна

199. Фавста	208. Харита	217. Эмма
200. Фаина	209. Христина	218. Эсфира
201. Фауста	210. Христодула	219. Эсфирь
202. Федора	211. Цецилия	220. Юдифь
203. Феодора	212. Шарлотта	221. Юлиана
204. Феодота	213. Эвелина	222. Юлиания
205. Феофана	214. Элеонора	223. Юлия
206. Феофания	215. Эльвира	224. Яна
207. Хариса	216. Эмилия	225. Ярославa

PŮVOD ŽENSKÝCH JMEN, U NICHŽ SE VYSKYTUJE NÁRODNÍ FORMA

Starořečtina

1. Александра	7. Елена	13. Пелагия
2. Анастасия	8. Ирина	14. София
3. Анисия	9. Надежда	15. Фекла
4. Евдокия	10. Неонила	16. Теофила
5. Евпраксия	11. Неонилла	
6. Екатерина	12. Параскева	

Latina

1. Иулитта	3. Иустиния	5. Флор
2. Иустина	4. Матрона	

Hebrejština

1. Елизавета

Latina/Hebrejština

1. Мариана	2. Марианна

Latina/Starořečtina

1. Макрина

ŽENSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD OBECNÉHO POJMENOVÁNÍ

1. Августа	11. Анджела	21. Белла
2. Аврора	12. Анджелина	22. Берта
3. Адельфина	13. Анджолина	23. Борислава
4. Адриана	14. Андриана	24. Братислава
5. Азалия	15. Анжела	25. Бронислава
6. Альбина	16. Анжелика	26. Валентина
7. Альвина	17. Анжелина	27. Валерия
8. Ангела	18. Антонина	28. Ванда
9. Ангелика	19. Антония	29. Веста
10. Ангелина	20. Беатриса	30. Викторина

31. Виктория	60. Лилия	89. Регина
32. Виола	61. Любава	90. Рената
33. Вита	62. Людмила	91. Руслана
34. Владислава	63. Магдалина	92. Руфина
35. Глория	64. Маргарита	93. Сабина
36. Горислава	65. Мариана	94. Савина
37. Гортензия	66. Марианна	95. Саломея
38. Дарья	67. Марина	96. Саломия
39. Диана	68. Мартина	97. Светлана
40. Екатерина	69. Матрона	98. Серафима
41. Есфирь	70. Милана	99. Снежана
42. Ждана	71. Милена	100. Соломония
43. Изольда	72. Милица	101. Станислава
44. Инна	73. Мирослава	102. Стелла
45. Иулитта	74. Мстислава	103. Татьяна
46. Иустина	75. Муза	104. Фавста
47. Иустиния	76. Наталия	105. Фауста
48. Казимира	77. Наталья	106. Феофана
49. Камила	78. Нина	107. Феофания
50. Камилла	79. Нонна	108. Флор
51. Капитолина	80. Оливия	109. Цецилия
52. Каролина	81. Павла	110. Элеонора
53. Кассия	82. Петрония	111. Эмилия
54. Кикилия	83. Прискилла	112. Эсфира
55. Клавдия	84. Присцилла	113. Эсфирь
56. Клара	85. Пульхерия	114. Юлиана
57. Лада	86. Рада	115. Юлиания
58. Лариса	87. Радмила	116. Юлия
59. Лиана	88. Раиса	117. Ярославла

ŽENSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD JMEN CIZÍHO PŮVODU

1. Авелина	15. Анастасия	29. Виолетта
2. Агата	16. Анатолия	30. Владимира
3. Агафия	17. Анисия	31. Галина
4. Агафья	18. Анна	32. Генриетта
5. Аглая	19. Антипа	33. Георгина
6. Агния	20. Анфиса	34. Гертруда
7. Аделаида	21. Анфуса	35. Гликерия
8. Адель	22. Ариадна	36. Грета
9. Александра	23. Аркадия	37. Дина
10. Алексина	24. Арсена	38. Домника
11. Алина	25. Арсения	39. Домникия
12. Алиса	26. Варвара	40. Дора
13. Альберта	27. Вера	41. Ева
14. Амалия	28. Вероника	42. Евгения

43. Евдокия	69. Любовь	95. Севастьяна
44. Евлампия	70. Мария	96. Сильвия
45. Евпраксия	71. Марта	97. Сосанна
46. Елена	72. Марфа	98. София
47. Елизавета	73. Матильда	99. Степанида
48. Жанна	74. Мирра	100. Стефанида
49. Жозефина	75. Надежда	101. Сусанна
50. Зинаида	76. Нелли	102. Сюзанна
51. Зиновия	77. Неонила	103. Тамара
52. Зоя	78. Неонилла	104. Фаина
53. Иванна	79. Ника	105. Федора
54. Ида	80. Олимпиада	106. Фекла
55. Изабелла	81. Ольга	107. Феодора
56. Илона	82. Параскева	108. Феодота
57. Инга	83. Пелагия	109. Феофила
58. Инесса	84. Поликсена	110. Хариса
59. Ирина	85. Поликсения	111. Харита
60. Исидора	86. Полина	112. Христина
61. Калиста	87. Рахиль	113. Христодула
62. Каллиста	88. Ревекка	114. Шарлотта
63. Кира	89. Роберта	115. Эвелина
64. Клеопатра	90. Розалия	116. Эльвира
65. Кристина	91. Руфь	117. Эмма
66. Лидия	92. Сара	118. Юдифь
67. Лия	93. Сарра	119. Яна
68. Лора	94. Севастиана	

ŽENSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD OBECNÉHO POJMENOVÁNÍ ČI JMÉNA CIZÍHO PŮVODU

1. Алла	5. Лилиана	9. Роза
2. Васса	6. Майя	10. Розалина
3. Карина	7. Макрина	11. Розалинда
4. Леонтина	8. Рогнеда	

ŽENSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD ŘÍMSKÉHO SPOLUJMÉNA

1. Адриана	10. Вита	19. Макрина
2. Альбина	11. Иустина	20. Мариана
3. Альвина	12. Иустиния	21. Марианна
4. Андриана	13. Камилла	22. Марина
5. Антонина	14. Камила	23. Мартина
6. Беатриса	15. Капитолина	24. Наталия
7. Валентина	16. Карина	25. Наталья
8. Викторина	17. Клара	26. Прискилла
9. Виктория	18. Леонтина	27. Присцилла

28. Рената
29. Руфина
30. Сабина

31. Савина
32. Татьяна
33. Юлиана

34. Юлиания

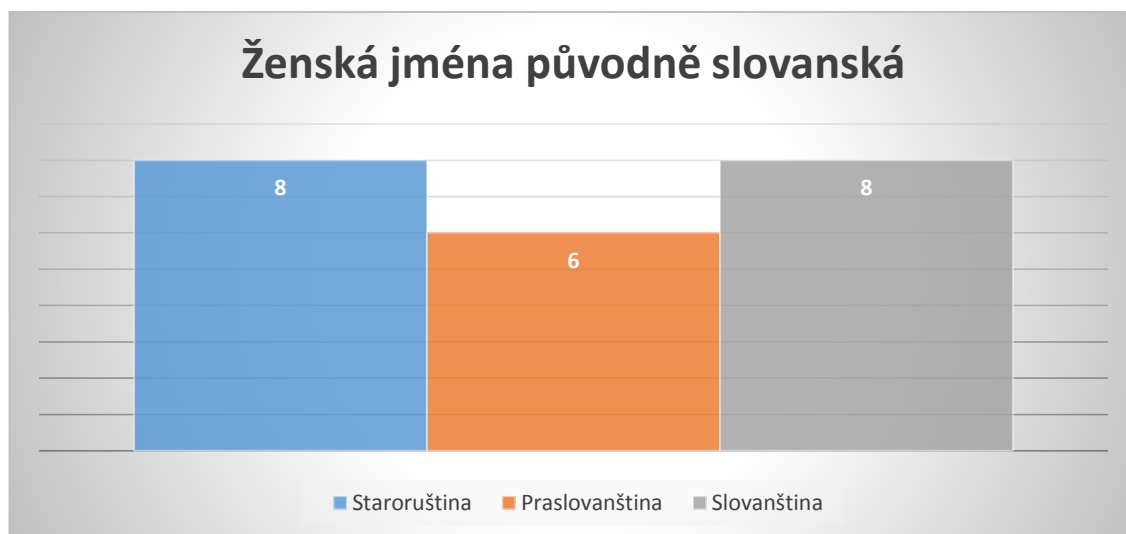
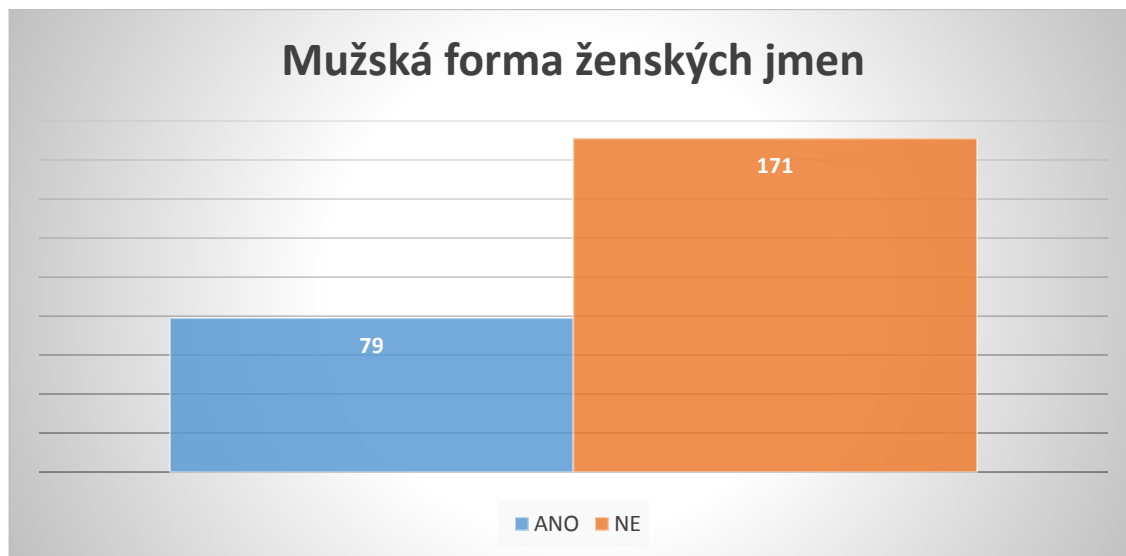
ŽENSKÁ JMÉNA ODVOZENÁ OD ŘÍMSKÉHO RODOVÉHO JMÉNA

1. Антония
2. Валерия
3. Гортензия
4. Кассия
5. Кикилия

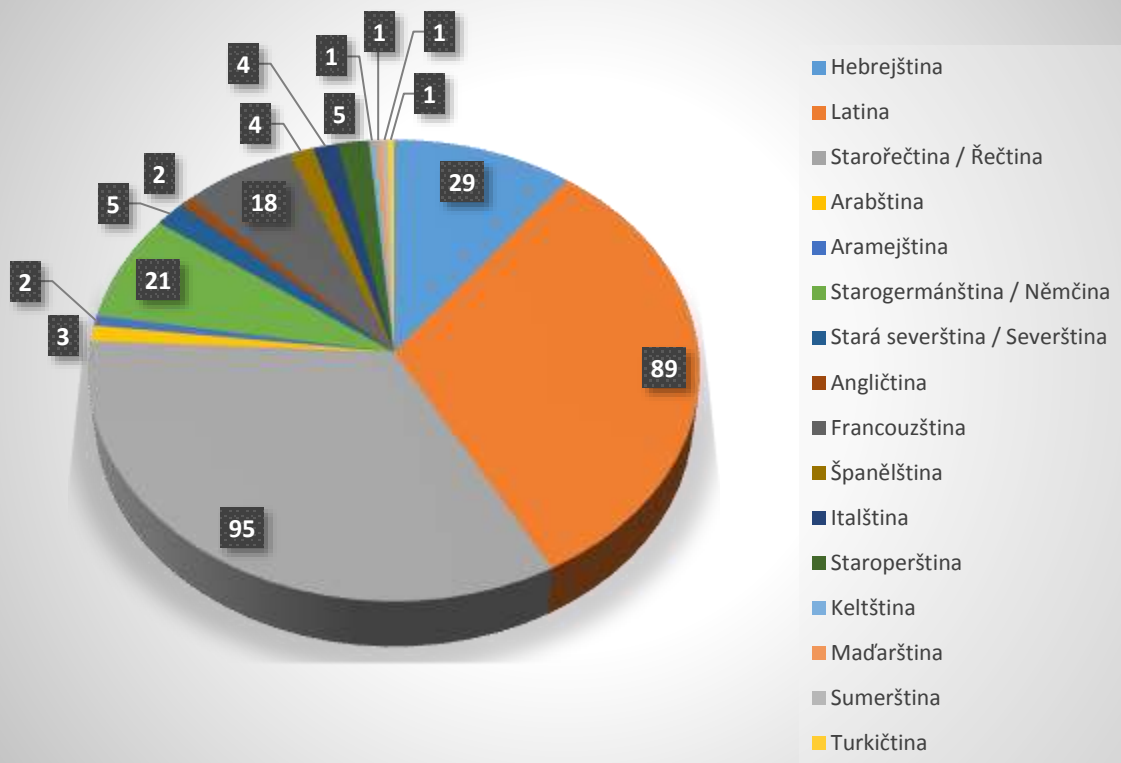
6. Клавдия
7. Павла
8. Петрония
9. Фавста
10. Фауста

11. Цецилия
12. Эмилия
13. Юлия

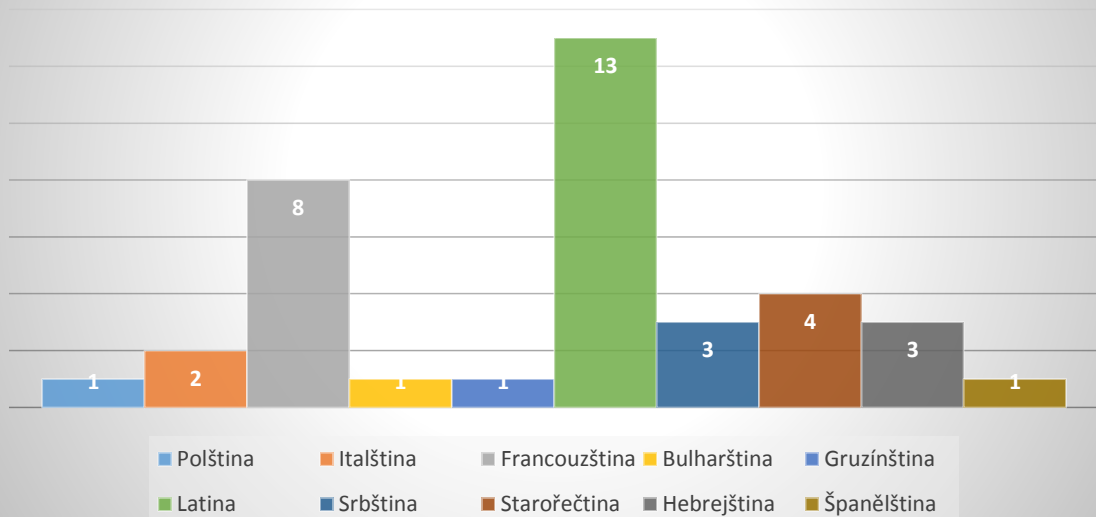
Příloha č. 7 – Analýza ženských jmen – grafy

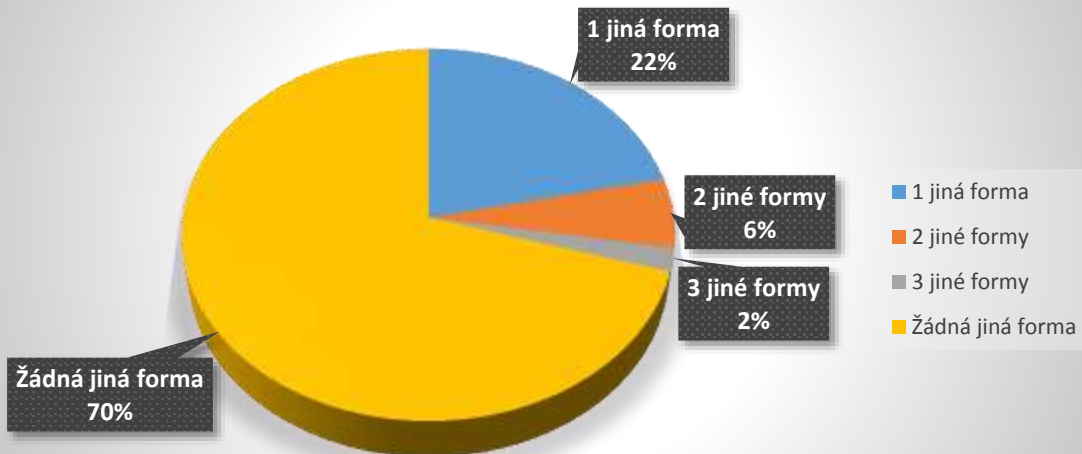
Ženská jména přejatá

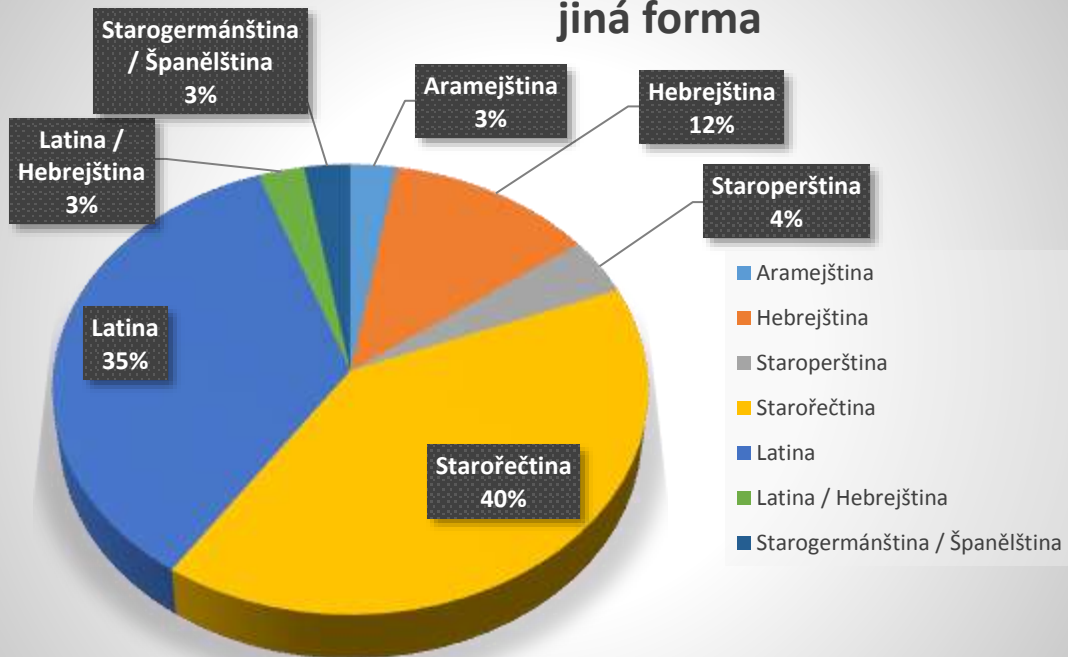
Ženská jména přejatá prostřednictvím jiného jazyka

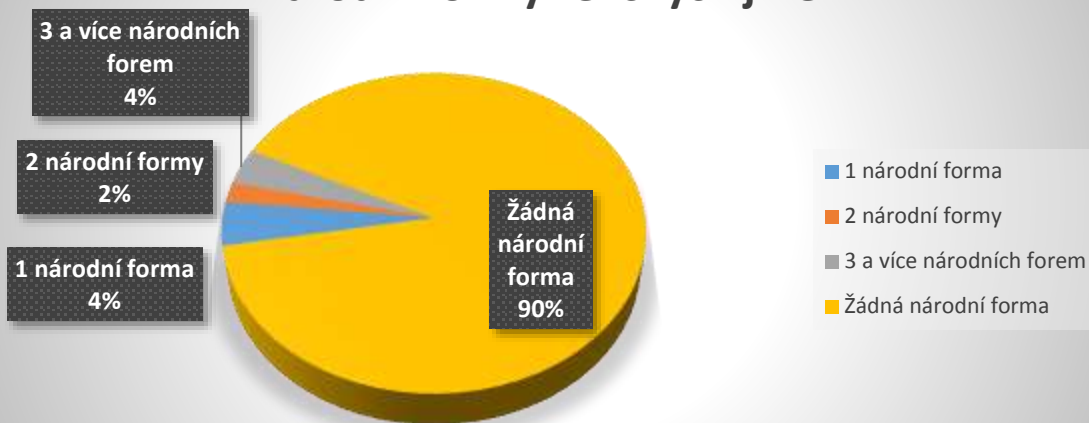
Jiné formy ženských jmen

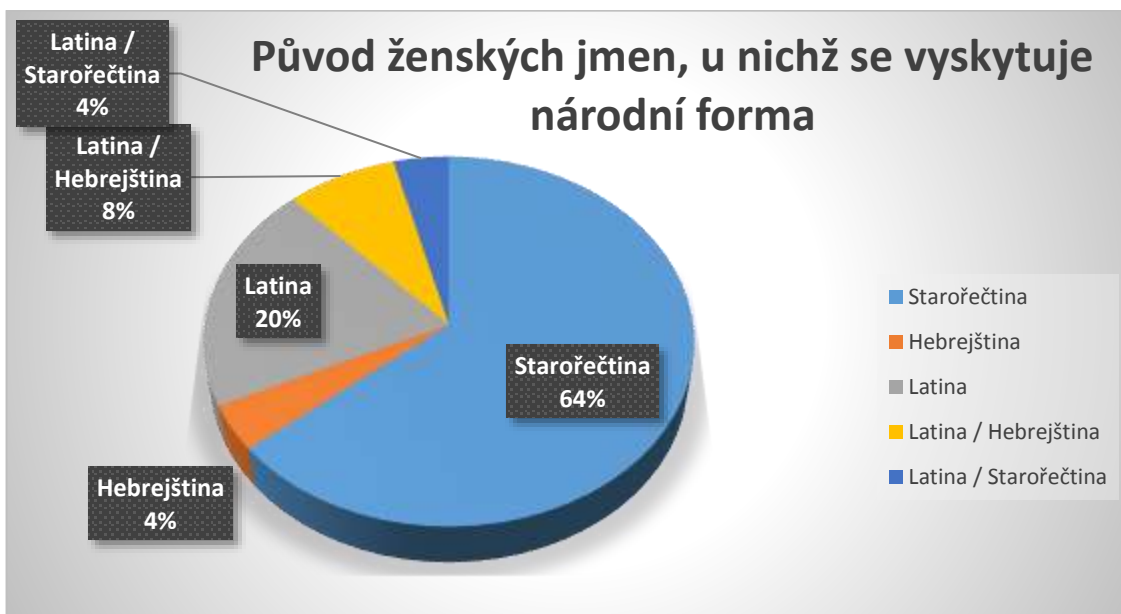
Původ ženských jmen, u nichž se vyskytuje jiná forma

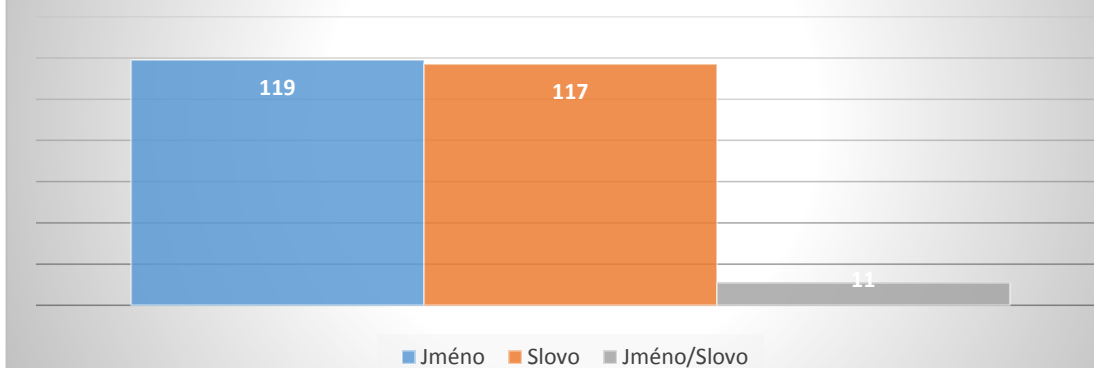
Národní formy ženských jmen

Původ ženských jmen, u nichž se vyskytuje národní forma

Ženská jména odvozená od jména cizího původu / obecného pojmenování

Пříloha č. 8 – Nejpopulárnější ruská jména

**NEJPOPULÁRNĚJŠÍ MUŽSKÁ JMÉNA DĚTÍ
V MOSKVĚ OD ROKU 1991 DO ČERVENCE
ROKU 2017**

**NEJPOPULÁRNĚJŠÍ ŽENSKÁ JMÉNA DĚTÍ
V MOSKVĚ OD ROKU 1991 DO ČERVENCE
ROKU 2017**

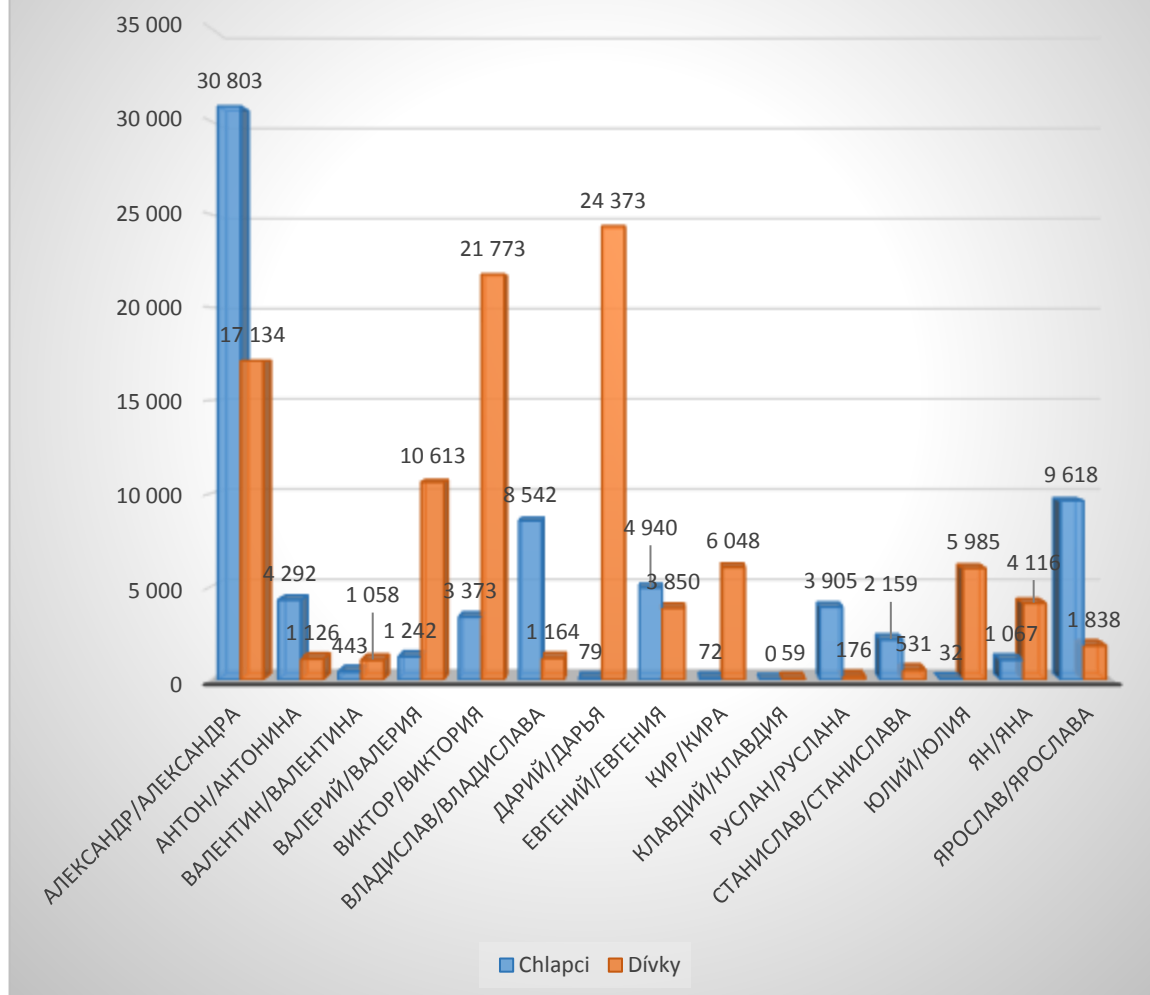

NEJPOPULÁRNĚJŠÍ ŽENSKÁ JMÉNA V MOSKVĚ V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍCH			
Č.	1991 – 2000	2001 – 2010	2011 – červenec 2017
1.	Анастасия	Анастасия	София, Софья
2.	Екатерина	Мария	Мария
3.	Мария	Дарья	Анастасия
4.	Анна	Анна	Анна
5.	Дарья	Екатерина	Виктория
6.	Александра	София, Софья	Дарья
7.	Юлия	Елизавета	Елизавета
8.	Ольга	Полина	Полина
9.	Наталия, Наталья	Виктория	Барвара
10.	Виктория	Александра	Алиса

NEJPOPULÁRNĚJŠÍ MUŽSKÁ JMÉNA V MOSKVĚ V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍCH			
Č.	1991 – 2000	2001 – 2010	2011 – červenec 2017
1.	Александр	Александр	Александр
2.	Дмитрий	Даниил, Данила, Данил	Артем
3.	Алексей	Максим	Максим
4.	Андрей	Иван	Иван
5.	Сергей	Никита	Михаил
6.	Никита	Дмитрий	Даниил, Данила, Данил
7.	Иван	Артем	Дмитрий
8.	Максим	Михаил	Кирилл
9.	Михаил	Андрей	Андрей
10.	Артем	Егор	Егор

SROVNÁNÍ ŽENSKÉ A MUŽSKÉ FORMY JMÉNA BĚHEM LET 2007 - 2016

Пříloha č. 9 – Shrnutí výsledků analýzy ruských příjmení

JMÉNO CÍRKEVNÍ / JMÉNO NECÍRKEVNÍ / PŘÍZVISKO

Пříjmení odvozená jen od jména církevního

1. Абрамов	42. Демьянов	83. Лаврентьев
2. Авдеев	43. Денисов	84. Лавров
3. Агафонов	44. Дмитриев	85. Лазарев
4. Агеев	45. Доронин	86. Ларин
5. Аксенов	46. Дорофеев	87. Ларионов
6. Акимов	47. Евдокимов	88. Левин
7. Александренков	48. Евсеев	89. Леонов
8. Александров	49. Егоров	90. Леонтьев
9. Алексеев	50. Елисеев	91. Логинов
10. Алехин	51. Емельянов	92. Лукин
11. Алешин	52. Еремеев	93. Лукьянов
12. Ананьев	53. Еремин	94. Львов
13. Андреев	54. Ермаков	95. Макаров
14. Андрианов	55. Ермолаев	96. Макеев
15. Анисимов	56. Ерофеев	97. Максимов
16. Антипов	57. Ефимов	98. Мамонтов
17. Антонов	58. Ефремов	99. Матвеев
18. Артамонов	59. Захаров	100. Меркулов
19. Артемов	60. Зиновьев	101. Меркушев
20. Артемьев	61. Зотов	102. Минаев
21. Архипов	62. Иванов	103. Миронов
22. Астафьев	63. Игнатов	104. Митрофанов
23. Астахов	64. Игнатьев	105. Михайлов
24. Афанасьев	65. Измайлов	106. Михеев
25. Богданов	66. Ильин	107. Мишин
26. Борисов	67. Ильинский	108. Моисеев
27. Вавилов	68. Исаев	109. Назаров
28. Васильев	69. Исаков	110. Наумов
29. Владимиров	70. Калинин	111. Нестеров
30. Власенков	71. Киреев	112. Нефедов
31. Власов	72. Кириллов	113. Никитин
32. Гаврилов	73. Климов	114. Никифоров
33. Герасимов	74. Кондратов	115. Николаев
34. Глебов	75. Кондратьев	116. Никольский
35. Гордеев	76. Кондрашов	117. Никонов
36. Григорьев	77. Кононов	118. Осипов
37. Гришин	78. Константинов	119. Павлов
38. Давыдов	79. Корнилов	120. Павловский
39. Данилов	80. Костин	121. Панкратов
40. Дементьев	81. Кузьмин	122. Пантелеев
41. Демидов	82. Куприянов	123. Панфилов

124. Парфенов	144. Селиванов	164. Трофимов
125. Пахомов	145. Селиверстов	165. Ульянов
126. Петров	146. Семенов	166. Устинов
127. Петровский	147. Семин	167. Фадеев
128. Платонов	148. Сергеев	168. Федоров
129. Прокофьев	149. Сидоров	169. Федосеев
130. Прохоров	150. Симонов	170. Федотов
131. Родин	151. Софронов	171. Фетисов
132. Родинов	152. Спиридонов	172. Филатов
133. Романенков	153. Степанов	173. Филимонов
134. Романов	154. Сысоев	174. Филиппов
135. Савельев	155. Тарасов	175. Фирсов
136. Савин	156. Терентьев	176. Фокин
137. Савицкий	157. Терехов	177. Фомин
138. Самойлов	158. Тимофеев	178. Фомичев
139. Самсонов	159. Титов	179. Фролов
140. Сафонов	160. Тихонов	180. Харитонов
141. Сафонцев	161. Третьяков	181. Юдин
142. Свиридов	162. Трифонов	182. Яковлев
143. Севастьянов	163. Трошин	183. Яшин

Пříjmení odvozená od jména církevního a zároveň od přízviska

1. Волошин	8. Мальцев	15. Сазонов
2. Галкин	9. Никулин	16. Серов
3. Гурьев	10. Окулов	17. Силин
4. Демин	11. Панин	18. Уварин
5. Зорин	12. Панков	19. Уваров
6. Касьянов	13. Панов	20. Якушев
7. Корнеев	14. Пименов	

Пříjmení odvozená od jména církevního a zároveň od jména necírkevního

1. Карпов	3. Марков	5. Орехов
2. Маркин	4. Мартынов	

Пříjmení odvozená od jména církevního, a zároveň jména necírkevního a přízviska

1. Лапин

Пříjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Аникин	9. Воробьев	17. Зуев
2. Баженов	10. Воронин	18. Капустин
3. Балашов	11. Горохов	19. Козин
4. Беляков	12. Дроздов	20. Комаров
5. Бессонов	13. Ершов	21. Кузин
6. Булатов	14. Жданов	22. Лебедев
7. Виноградов	15. Зеленин	23. Лихачев
8. Волков	16. Зимин	24. Лосев

25. Медведев	32. Рогов	39. Тихомиров
26. Молчанов	33. Смирнов	40. Ушаков
27. Мороз	34. Сокол	41. Чесноков
28. Морозов	35. Соколов	42. Шестаков
29. Некрасов	36. Сорокин	43. Ширяев
30. Пестов	37. Суббота	44. Щеглов
31. Потапов	38. Субботин	

Пříjmení odvozená od jména necírkevního a zároveň přízviska

1. Баранов	18. Киселев	35. Русанов
2. Беликов	19. Козлов	36. Селезнев
3. Белкин	20. Козловский	37. Сеницын
4. Беляев	21. Колпаков	38. Соболев
5. Бобров	22. Кольцов	39. Соловьев
6. Брагин	23. Коровин	40. Токарев
7. Верещагин	24. Кочетков	41. Туманов
8. Грачев	25. Кочетов	42. Уткин
9. Гусев	26. Кулаков	43. Хромов
10. Дружинин	27. Куликов	44. Чернов
11. Дубов	28. Лобанов	45. Черных
12. Жук	29. Любимов	46. Чернышев
13. Жуков	30. Маслов	47. Шарапов
14. Журавлев	31. Мухин	48. Шилов
15. Завьялов	32. Петухов	49. Шишкин
16. Зайцев	33. Попов	50. Щукин
17. Карасев	34. Русаков	

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Басов	19. Бычатын	37. Горелов
2. Беззубенков	20. Бычков	38. Горшков
3. Белобров	21. Веселов	39. Горюнов
4. Белов	22. Вешняков	40. Горячев
5. Белоглазов	23. Винокуров	41. Громов
6. Белоусов	24. Вишневский	42. Губанов
7. Беспалов	25. Вишняков	43. Гуляев
8. Бирюков	26. Воронков	44. Дегтярев
9. Блинов	27. Воронов	45. Долгов
10. Блохин	28. Воронцов	46. Дубинин
11. Богомоллов	29. Глухов	47. Дьяков
12. Болдырев	30. Голиков	48. Дьяконов
13. Большаков	31. Голованов	49. Дьячков
14. Бондарев	32. Головин	50. Жаров
15. Бородин	33. Голубев	51. Зверев
16. Бочаров	34. Гончаров	52. Золотарев
17. Булгаков	35. Горбачев	53. Золотов
18. Быков	36. Горбунов	54. Зубков

55. Зубов	94. Литвинов	133. Серебряков
56. Зыков	95. Лопатин	134. Ситник
57. Кабанов	96. Лыткин	135. Ситников
58. Казаков	97. Майоров	136. Скворцов
59. Калашников	98. Малинин	137. Сотников
60. Калмыков	99. Масленников	138. Стариков
61. Карташов	100. Мельников	139. Старостин
62. Ключев	101. Мешков	140. Столяров
63. Князев	102. Муравьев	141. Стрелков
64. Ковалев	103. Мясников	142. Суворин
65. Козырев	104. Новак	143. Суворов
66. Колесников	105. Новиков	144. Суслов
67. Колесов	106. Носков	145. Суханов
68. Колобов	107. Носов	146. Сухарев
69. Колосов	108. Овсянников	147. Сухов
70. Клопов	109. Овчинников	148. Тетерин
71. Коновалов	110. Одинцов	149. Ткачев
72. Королев	111. Озеров	150. Туров
73. Коротков	112. Олейников	151. Хомяков
74. Корчагин	113. Орлов	152. Хохлов
75. Косарев	114. Пастухов	153. Царев
76. Котов	115. Пирогов	154. Черепанов
77. Кошелев	116. Плотников	155. Черкасов
78. Кравцов	117. Поздняков	156. Чижов
79. Красильников	118. Поляк	157. Чистяков
80. Краснов	119. Поляков	158. Чумаков
81. Круглов	120. Порозов	159. Шаповалов
82. Крюков	121. Пугачев	160. Шапошников
83. Крылов	122. Рожков	161. Шаров
84. Крючков	123. Рубцов	162. Шашков
85. Кудрявцев	124. Рудаков	163. Шевелев
86. Кудряшов	125. Руднев	164. Шевцов
87. Кузнецов	126. Рыбаков	165. Широков
88. Кулага	127. Рыжов	166. Шубин
89. Кулагин	128. Рябов	167. Шувалов
90. Курочкин	129. Рябченков	168. Шульгин
91. Лаптев	130. Сальников	169. Щерба
92. Лапшин	131. Сахаров	170. Щербаков
93. Латышев	132. Седов	

Príjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Белогорцев	6. Буров	11. Кожевников
2. Белозеров	7. Высоцкий	12. Комиссаров
3. Белоцерковский	8. Гуцин	13. Копылов
4. Березин	9. Дубровин	14. Кулешов
5. Бобылев	10. Касаткин	15. Малышев

16. Мещеряков
17. Нечаев
18. Островский
19. Покровский

20. Пономарев
21. Розанов
22. Румянцев
23. Сычев

24. Троицкий
25. Успенский
26. Цветков
27. Шмелев

MOTIVACE VZNIKU PŘÍJMENÍ

NÁZEV PROFESE

1. Бондарев
2. Бочаров
3. Брагин
4. Бычатын
5. Вешняков
6. Винокуров
7. Вишневский
8. Вишняков
9. Галкин
10. Голубев
11. Гончаров
12. Горшков
13. Гусев
14. Дегтярев
15. Зверев
16. Золотарев
17. Золотов
18. Казаков
19. Калашников
20. Карасев
21. Касьянов
22. Ковалев
23. Кожевников
24. Колесников
25. Колесов
26. Колобов
27. Колпаков
28. Комиссаров
29. Коновалов
30. Копылов
31. Косарев

32. Котов
33. Кравцов
34. Красильников
35. Круглов
36. Крючков
37. Кузнецов
38. Кулага
39. Кулагин
40. Кулешов
41. Лаптев
42. Лапшин
43. Лопатин
44. Масленников
45. Маслов
46. Мельников
47. Мешков
48. Муравьев
49. Мясников
50. Никулин
51. Овсянников
52. Овчинников
53. Олейников
54. Панин
55. Пастухов
56. Пименов
57. Пирогов
58. Плотников
59. Пономарев
60. Попов
61. Порозов
62. Рудаков

63. Рыбаков
64. Сальников
65. Селезнев
66. Серебряков
67. Ситник
68. Ситников
69. Соболев
70. Сотников
71. Старостин
72. Столяров
73. Стрелков
74. Суслов
75. Терехов
76. Тетерин
77. Ткачев
78. Токарев
79. Черепанов
80. Чижов
81. Шаповалов
82. Шапошников
83. Шаров
84. Шевцов
85. Шилов
86. Шишкин
87. Шубин
88. Щерба
89. Щербаков
90. Щукин
91. Якушев

Пříjmení odvozená jen od jména církevního

1. Терехов

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Бондарев

2. Бочаров

3. Бычатын

4. Вешняков	26. Круглов	48. Сальников
5. Винокуров	27. Крючков	49. Серебряков
6. Вишневецкий	28. Кузнецов	50. Ситник
7. Вишняков	29. Кулага	51. Ситников
8. Голубев	30. Кулагин	52. Сотников
9. Гончаров	31. Лаптев	53. Старостин
10. Горшков	32. Лапшин	54. Столяров
11. Дегтярев	33. Лопатин	55. Стрелков
12. Зверев	34. Масленников	56. Суслов
13. Золотарев	35. Мельников	57. Тетерин
14. Золотов	36. Мешков	58. Ткачев
15. Казаков	37. Муравьев	59. Черепанов
16. Калашников	38. Мясников	60. Чижов
17. Ковалев	39. Овсянников	61. Шаповалов
18. Колесников	40. Овчинников	62. Шапошников
19. Колесов	41. Олейников	63. Шаров
20. Колобов	42. Пастухов	64. Шевцов
21. Коновалов	43. Пирогов	65. Шубин
22. Косарев	44. Плотников	66. Щерба
23. Котов	45. Порозов	67. Щербаков
24. Кравцов	46. Рудаков	
25. Красильников	47. Рыбаков	

Пříjmení odvozená od různých kombinací jména církevního, necírkevního a přízviska

1. Брагин	7. Маслов	13. Соболев
2. Галкин	8. Никулин	14. Токарев
3. Гусев	9. Панин	15. Шилов
4. Карасев	10. Пименов	16. Шишкин
5. Касьянов	11. Попов	17. Щукин
6. Колпаков	12. Селезнев	18. Якушев

Пříjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Кожевников	3. Копылов	5. Пономарев
2. Комиссаров	4. Кулешов	

Profese + Zvíře

1. Бычатын	7. Котов	13. Соболев
2. Галкин	8. Муравьев	14. Токарев
3. Голубев	9. Овчинников	15. Чижов
4. Гусев	10. Порозов	16. Щукин
5. Карасев	11. Рыбаков	
6. Коновалов	12. Селезнев	

Profese + Jídlo

1. Калашников	6. Кулешов	11. Ситник
2. Колобов	7. Лапшин	12. Ситников
3. Круглов	8. Овсянников	13. Тетерин
4. Кулага	9. Пирогов	
5. Кулагин	10. Селезнев	

Profese + Pítí

1. Брагин	2. Суслов

Profese + Potravina

1. Масленников	2. Маслов	3. Олейников

Profese + Rostlina

1. Винокуров	3. Вишняков
2. Вишнеvский	4. Овсянников

Profese + Oblečení, Obuv

1. Колпаков	3. Лаптев
2. Котов	4. Шубин

Profese + Věc

1. Горшков	5. Косарев	9. Селезнев
2. Колесников	6. Крючков	10. Чижов
3. Колесов	7. Лопатин	
4. Копылов	8. Мешков	

Profese + Vnější charakteristika

1. Бочаров	9. Крючков	17. Чижов
2. Голубев	10. Лопатин	18. Шаров
3. Зверев	11. Мешков	19. Шишкин
4. Кожевников	12. Муравьев	20. Щерба
5. Колесников	13. Порозов	21. Щербаков
6. Колесов	14. Рудаков	22. Щукин
7. Колобов	15. Сальников	
8. Круглов	16. Тетерин	

Profese + Vnitřní charakteristika

1. Зверев	7. Лаптев	13. Стрелков
2. Золотов	8. Маслов	14. Суслов
3. Казаков	9. Мешков	15. Тетерин
4. Копылов	10. Панин	16. Щерба
5. Котов	11. Рудаков	17. Щербаков
6. Крючков	12. Селезнев	18. Щукин

Profese + Část těla

1. Лопатин	2. Рудаков	3. Шаров

Profese + Místo

1. Вишнеvский

Profese + Národnost či etnikum

1. Галкин	2. Кожевников	3. Панин

Profese + Barva

1. Рудаков

Profese + Véra

1. Зверев	2. Пономарев	3. Попов

Profese + Roční období

1. Вешняков

NÁZEV ZVÍŘETE

1. Баранов	26. Журавлев	51. Медведев
2. Белкин	27. Зайцев	52. Муравьев
3. Белобров	28. Зуев	53. Мухин
4. Бирюков	29. Кабанов	54. Овчинников
5. Блохин	30. Карасев	55. Орлов
6. Бобров	31. Карпов	56. Петухов
7. Болдырев	32. Касаткин	57. Поляк
8. Быков	33. Козин	58. Поляков
9. Бычатиn	34. Козлов	59. Порозов
10. Бычков	35. Козловский	60. Пугачев
11. Волков	36. Клопов	61. Рыбаков
12. Воробьев	37. Комаров	62. Сазонов
13. Воронин	38. Коновалов	63. Селезнев
14. Воронков	39. Коровин	64. Серов
15. Воронов	40. Котов	65. Сеницын
16. Воронцов	41. Кочетков	66. Скворцов
17. Галкин	42. Кочетов	67. Соболев
18. Голубев	43. Куликов	68. Сокол
19. Грачев	44. Курочкин	69. Соколов
20. Гурьев	45. Лебедев	70. Соловьев
21. Гусев	46. Леонов	71. Сорокин
22. Дроздов	47. Леонтьев	72. Сычев
23. Ершов	48. Лосев	73. Токарев
24. Жук	49. Львов	74. Туров
25. Жуков	50. Мартынов	75. Уткин

76. Хомяков
77. Чижов

78. Шмелев
79. Щеглов

80. Щукин

Název hmyzu

1. Блохин
2. Жук
3. Жуков

4. Клопов
5. Комаров
6. Муравьев

7. Мухин
8. Шмелев

Název ryby

1. Ершов
2. Карасев

3. Карпов
4. Рыбаков

5. Сазонов
6. Щукин

Název savce

1. Баранов
2. Белкин
3. Бирюков
4. Бобров
5. Болдырев
6. Быков
7. Бычатын
8. Бычков
9. Волков
10. Зайцев

11. Кабанов
12. Козин
13. Козлов
14. Козловский
15. Коновалов
16. Коровин
17. Котов
18. Леонов
19. Леонтьев
20. Лосев

21. Львов
22. Медведев
23. Овчинников
24. Порозов
25. Серов
26. Соболев
27. Туров
28. Хомяков

Název ptáka

1. Белобров
2. Воробьев
3. Воронин
4. Воронков
5. Воронов
6. Воронцов
7. Галкин
8. Голубев
9. Грачев
10. Гурьев
11. Гусев
12. Дроздов
13. Журавлев

14. Зуев
15. Касаткин
16. Кочетков
17. Кочетов
18. Куликов
19. Курочкин
20. Лебедев
21. Мартынов
22. Орлов
23. Петухов
24. Поляк
25. Поляков
26. Пугачев

27. Селезнев
28. Синецын
29. Скворцов
30. Сокол
31. Соколов
32. Соловьев
33. Сорокин
34. Сычев
35. Токарев
36. Уткин
37. Чижов
38. Щеглов

Příjmení odvozená jen od jména církevního

1. Леонов

2. Леонтьев

3. Львов

Příjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Волков
2. Воробьев
3. Воронин

4. Дроздов
5. Ершов
6. Зуев

7. Козин
8. Комаров
9. Лебедев

10. Лосев	12. Сокол	14. Сорокин
11. Медведев	13. Соколов	15. Щеглов

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Быков	2. Бычков	3. Туров

Пříjmení odvozená od přízviska a zároveň od jména necírkevního

1. Баранов	10. Карасев	19. Селезнев
2. Белкин	11. Козлов	20. Сеницын
3. Бобров	12. Козловский	21. Соболев
4. Грачев	13. Коровин	22. Соловьев
5. Гусев	14. Кочетков	23. Токарев
6. Жук	15. Кочетов	24. Уткин
7. Жуков	16. Куликов	25. Щукин
8. Журавлев	17. Мухин	
9. Зайцев	18. Петухов	

Пříjmení odvozená od různých kombinací jména církevního, necírkevního a přízviska

1. Баранов	12. Карасев	23. Сазонов
2. Белкин	13. Карпов	24. Селезнев
3. Бобров	14. Козлов	25. Серов
4. Галкин	15. Козловский	26. Сеницын
5. Грачев	16. Коровин	27. Соболев
6. Гурьев	17. Кочетков	28. Соловьев
7. Гусев	18. Кочетов	29. Токарев
8. Жук	19. Куликов	30. Уткин
9. Жуков	20. Мартынов	31. Щукин
10. Журавлев	21. Мухин	
11. Зайцев	22. Петухов	

Пříjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Касаткин	2. Сычев	3. Шмелев

Zvíře + Vnější charakteristika

1. Белкин	9. Голубев	17. Куликов
2. Белобров	10. Грачев	18. Муравьев
3. Блохин	11. Жук	19. Порозов
4. Бобров	12. Жуков	20. Сеницын
5. Воронин	13. Журавлев	21. Скворцов
6. Воронков	14. Зув	22. Чижов
7. Воронов	15. Клопов	23. Щукин
8. Воронцов	16. Комаров	

Zvíře + Vnitřní charakteristika

1. Баранов	10. Комаров	19. Сазонов
2. Бирюков	11. Котов	20. Селезнев
3. Блохин	12. Кочетков	21. Серов
4. Грачев	13. Кочетов	22. Скворцов
5. Гурьев	14. Курочкин	23. Сычев
6. Жук	15. Медведев	24. Хомяков
7. Жуков	16. Орлов	25. Щукин
8. Кабанов	17. Петухов	
9. Клопов	18. Пугачев	

Zvíře + Barva

1. Белкин	5. Воронков	9. Жук
2. Белобров	6. Воронов	10. Жуков
3. Бобров	7. Воронцов	11. Серов
4. Воронин	8. Грачев	

Zvíře + Oblečení

1. Котов

Zvíře + Věc

1. Селезнев	2. Чижов

Zvíře + Jídlo

1. Селезнев

Zvíře + Místo

1. Козловский	2. Поляк	3. Поляков

Zvíře + Část těla

1. Белобров	3. Жук
2. Бобров	4. Жуков

Zvíře + Víra

1. Львов

Zvíře + Národnost či etnikum

1. Галкин	2. Поляк	3. Поляков

NÁZEV MÍSTA

1. Алешин	5. Беляев	9. Горюнов
2. Белогорцев	6. Вавилов	10. Гуцин
3. Белозеров	7. Вишневский	11. Дубровин
4. Белоцерковский	8. Высоцкий	12. Ильинский

13. Кириллов	20. Новак	27. Поляк
14. Козловский	21. Одинцов	28. Поляков
15. Куприянов	22. Озеров	29. Родин
16. Лаврентьев	23. Островский	30. Родинов
17. Лавров	24. Павловский	31. Сафонцев
18. Литвинов	25. Петровский	32. Троицкий
19. Макеев	26. Покровский	

Пříjmení odvozená jen od jména církevního

1. Алешин	6. Лаврентьев	11. Родин
2. Вавилов	7. Лавров	12. Родинов
3. Ильинский	8. Макеев	13. Сафонцев
4. Кириллов	9. Павловский	
5. Куприянов	10. Петровский	

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Вишне夫斯基	4. Новак	7. Поляк
2. Горюнов	5. Одинцов	8. Поляков
3. Литвинов	6. Озеров	

Пříjmení odvozená od přízviska a zároveň od jména necírkevního

1. Беляев	2. Козловский

Пříjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Белогорцев	4. Высоцкий	7. Островский
2. Белозеров	5. Гуцин	8. Покровский
3. Белоцерковский	6. Дубровин	9. Троицкий

Místo + Rostlina

1. Вишне夫斯基	3. Лаврентьев
2. Дубровин	4. Лавров

Místo + Barva

1. Белогорцев	3. Белоцерковский
2. Белозеров	4. Беляев

Místo + Národnost

1. Поляк	2. Поляков

Místo + Vnější a vnitřní charakteristika

1. Беляев	2. Высоцкий

Místo + Jídlo

1. Гуцин

Místo + Víra

1. Павловский	2. Покровский	3. Троицкий

NÁZEV ROSTLINY

1. Белоусов	9. Дубов	17. Орехов
2. Березин	10. Дубровин	18. Розанов
3. Виноградов	11. Капустин	19. Уварин
4. Винокуров	12. Корнеев	20. Уваров
5. Вишневский	13. Лаврентьев	21. Цветков
6. Вишняков	14. Лавров	22. Чесноков
7. Голиков	15. Малинин	23. Шувалов
8. Горохов	16. Овсянников	

Název ovoce

1. Виноградов	3. Вишневский	5. Малинин
2. Винокуров	4. Вишняков	

Název zeleniny

1. Горохов	2. Капустин	3. Чесноков

Název stromu

1. Березин	2. Дубов	3. Дубровин

Príjmení odvozená jen od jména církevního

1. Лаврентьев	2. Лавров

Príjmení odvozená jen od přízviska

1. Белоусов	4. Вишняков	7. Овсянников
2. Винокуров	5. Голиков	8. Шувалов
3. Вишневский	6. Малинин	

Príjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Виноградов	3. Капустин
2. Горохов	4. Чесноков

Príjmení odvozená od různých kombinací jména církevního, necírkevního a přízviska

1. Дубов	3. Орехов	5. Уваров
2. Корнеев	4. Уварин	

Príjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Березин	3. Розанов
2. Дубровин	4. Цветков

Rostlina + Jídlo

1. Овсянников

Rostlina + Barva a část těla

1. Белоусов

Rostlina + Věc

1. Шувалов

Rostlina + Vnitřní charakteristika

1. Дубов
2. Корнеев
3. Шувалов

Rostlina + Vnější charakteristika

1. Белоусов
2. Голиков
3. Дубов

Rostlina + Víra a zvláštní název člověka

1. Уварин
2. Уваров

НÁЗЕВ ЖÍДЛА А ПÍТÍ

1. Астахов	9. Круглов	17. Олейников
2. Блинов	10. Кулага	18. Пирогов
3. Брагин	11. Кулагин	19. Селезнев
4. Верещагин	12. Кулешов	20. Ситник
5. Гуцин	13. Лапшин	21. Ситников
6. Калашников	14. Масленников	22. Суслов
7. Киселев	15. Маслов	23. Сухарев
8. Колобов	16. Овсянников	24. Тетерин

Пříjmení odvozená jen od názvu jídla

1. Блинов	7. Круглов	13. Ситник
2. Верещагин	8. Кулешов	14. Ситников
3. Гуцин	9. Лапшин	15. Сухарев
4. Калашников	10. Овсянников	16. Тетерин
5. Киселев	11. Пирогов	
6. Колобов	12. Селезнев	

Пříjmení odvozená jen od názvu pití

1. Брагин
2. Суслов

Пříjmení odvozená jen od názvu jídla a pití

1. Астахов
2. Кулага
3. Кулагин

Пříjmení odvozená jen od názvu produktu

1. Масленников
2. Маслов
3. Олейников

Пříjmení odvozená jen od jména církevního

1. Астахов

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Блинов	7. Лапшин	13. Ситников
2. Калашников	8. Масленников	14. Суслов
3. Колобов	9. Овсянников	15. Сухарев
4. Круглов	10. Олейников	16. Тетерин
5. Кулага	11. Пирогов	
6. Кулагин	12. Ситник	

Пříjmení odvozená od přízviska a zároveň od jména necírkevního

1. Брагин	3. Киселев	5. Селезнев
2. Верещагин	4. Маслов	

Пříjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Гушин	2. Кулешов

Жídло/Пítí + Vnější charakteristika

1. Верещагин	3. Круглов	5. Тетерин
2. Колобов	4. Сухарев	

Жídло/Пítí + Vnitřní charakteristika

1. Киселев	3. Селезнев	5. Сухарев
2. Маслов	4. Суслов	6. Тетерин

Жídло/Пítí + Věc

1. Селезнев

НАЗВЕВ ВĚСИ

1. Балашов	9. Косарев	17. Мешков
2. Горшков	10. Кошелев	18. Пестов
3. Жаров	11. Крюков	19. Селезнев
4. Козырев	12. Крылов	20. Чижов
5. Колесников	13. Крючков	21. Шашков
6. Колесов	14. Кулаков	22. Шувалов
7. Копылов	15. Латышев	
8. Корчагин	16. Лопатин	

Пříjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Балашов	2. Пестов

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Горшков	7. Косарев	13. Лопатин
2. Жаров	8. Кошелев	14. Мешков
3. Козырев	9. Крюков	15. Чижов
4. Колесников	10. Крылов	16. Шашков
5. Колесов	11. Крючков	17. Шувалов
6. Корчагин	12. Латышев	

Пříjmení odvozená od přízviska a zároveň od jména necírkevního

1. Кулаков	2. Селезнев

Вѣс + Vnitřní charakteristika

1. Жаров	5. Крюков	9. Мешков
2. Козырев	6. Крылов	10. Пестов
3. Копылов	7. Крючков	11. Селезнев
4. Кошелев	8. Кулаков	12. Шувалов

Вѣс + Vnější charakteristika

1. Жаров	5. Крюков	9. Мешков
2. Колесников	6. Крючков	10. Чижов
3. Колесов	7. Латышев	
4. Корчагин	8. Лопатин	

Вѣс + Barva

1. Жаров

Вѣс + Část těla

1. Лопатин

Вѣс + Národnost

1. Латышев

VNITŘNÍ CHARAKTERISTIKA

1. Баранов	12. Грачев	23. Золотов
2. Белов	13. Губанов	24. Зубков
3. Беляев	14. Гуляев	25. Зубов
4. Беляков	15. Гурьев	26. Кабанов
5. Бирюков	16. Демин	27. Казаков
6. Блохин	17. Дубов	28. Киселев
7. Булгаков	18. Жаров	29. Ключев
8. Веселов	19. Жук	30. Козырев
9. Голованов	20. Жуков	31. Колосов
10. Головин	21. Завьялов	32. Клопов
11. Горячев	22. Зверев	33. Комаров

34. Копылов	55. Орлов	76. Суханов
35. Корнеев	56. Панин	77. Сухарев
36. Королев	57. Панков	78. Сухов
37. Котов	58. Панов	79. Сычев
38. Кочетков	59. Пестов	80. Тетерин
39. Кочетов	60. Петухов	81. Тихомиров
40. Кошелев	61. Пугачев	82. Туманов
41. Крюков	62. Рогов	83. Хомяков
42. Крылов	63. Рожков	84. Хохлов
43. Крючков	64. Рудаков	85. Чернов
44. Кулаков	65. Сазонов	86. Черных
45. Курочкин	66. Сахаров	87. Чернышев
46. Лаптев	67. Седов	88. Чистяков
47. Лихачев	68. Селезнев	89. Шевелев
48. Лобанов	69. Серов	90. Ширяев
49. Лыткин	70. Скворцов	91. Шувалов
50. Маслов	71. Смирнов	92. Щерба
51. Медведев	72. Стрелков	93. Щербаков
52. Мешков	73. Суворин	94. Щукин
53. Мещеряков	74. Суворов	
54. Окулов	75. Суслов	

Kladná vnitřní charakteristika

1. Белов	10. Жук	19. Мешков
2. Беляев	11. Жуков	20. Орлов
3. Беляков	12. Золотов	21. Рогов
4. Блохин	13. Кабанов	22. Рожков
5. Веселов	14. Казаков	23. Седов
6. Голованов	15. Козырев	24. Смирнов
7. Головин	16. Крылов	25. Стрелков
8. Грачев	17. Лобанов	26. Тихомиров
9. Дубов	18. Маслов	27. Чистяков

Záporná vnitřní charakteristika

1. Баранов	13. Зубов	25. Кошелев
2. Бирюков	14. Киселев	26. Крюков
3. Булгаков	15. Клюев	27. Крючков
4. Горячев	16. Колосов	28. Кулаков
5. Губанов	17. Клопов	29. Курочкин
6. Гуляев	18. Комаров	30. Лаптев
7. Гурьев	19. Копылов	31. Лихачев
8. Демин	20. Корнеев	32. Лыткин
9. Жаров	21. Королев	33. Медведев
10. Завьялов	22. Котов	34. Мещеряков
11. Зверев	23. Кочетков	35. Окулов
12. Зубков	24. Кочетов	36. Панин

37. Панков	48. Суворин	59. Чернов
38. Панов	49. Суворов	60. Черных
39. Пестов	50. Суслов	61. Чернышев
40. Петухов	51. Суханов	62. Шевелев
41. Пугачев	52. Сухарев	63. Ширяев
42. Рудаков	53. Сухов	64. Шувалов
43. Сазонов	54. Сычев	65. Щерба
44. Сахаров	55. Тетерин	66. Щербаков
45. Селезнев	56. Туманов	67. Щукин
46. Серов	57. Хомяков	
47. Скворцов	58. Хохлов	

Пříjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Беляков	4. Медведев	7. Смирнов
2. Комаров	5. Пестов	8. Тихомиров
3. Лихачев	6. Рогов	9. Ширяев

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Белов	19. Козырев	37. Седов
2. Бирюков	20. Колосов	38. Скворцов
3. Блохин	21. Клопов	39. Стрелков
4. Булгаков	22. Королев	40. Суворин
5. Веселов	23. Котов	41. Суворов
6. Голованов	24. Кошелев	42. Суслов
7. Головин	25. Крюков	43. Суханов
8. Горячев	26. Крылов	44. Сухарев
9. Губанов	27. Крючков	45. Сухов
10. Гуляев	28. Курочкин	46. Тетерин
11. Жаров	29. Лаптев	47. Хомяков
12. Зверев	30. Лыткин	48. Хохлов
13. Золотов	31. Мешков	49. Чистяков
14. Зубков	32. Орлов	50. Шевелев
15. Зубов	33. Пугачев	51. Шувалов
16. Кабанов	34. Рожков	52. Щерба
17. Казаков	35. Рудаков	
18. Ключев	36. Сахаров	

Пříjmení odvozená od přízviska a zároveň od jména necírkevního

1. Баранов	8. Киселев	15. Селезнев
2. Беляев	9. Кочетков	16. Туманов
3. Грачев	10. Кочетов	17. Чернов
4. Дубов	11. Кулаков	18. Черных
5. Жук	12. Лобанов	19. Чернышев
6. Жуков	13. Маслов	20. Щукин
7. Завьялов	14. Петухов	

Пříjmení odvozená od jména církevního a zároveň od přízviska

1. Гурьев	4. Окулов	7. Панов
2. Демин	5. Панин	8. Сазонов
3. Корнеев	6. Панков	9. Серов

Пříjmení, u nichž se nevyskytuje ani odvození od jména církevního či necírkevního, ani od přízviska

1. Копылов	2. Мещеряков	3. Сычев

Vnitřní charakteristika + Vnější charakteristika

1. Белов	15. Клюев	29. Скворцов
2. Беляев	16. Клопов	30. Суханов
3. Беляков	17. Комаров	31. Сухарев
4. Блохин	18. Королев	32. Сухов
5. Голованов	19. Крюков	33. Тетерин
6. Грачев	20. Крючков	34. Хохлов
7. Губанов	21. Лихачев	35. Чернов
8. Дубов	22. Лобанов	36. Черных
9. Жаров	23. Лыткин	37. Чернышев
10. Жук	24. Мешков	38. Шевелев
11. Жуков	25. Рогов	39. Ширяев
12. Зверев	26. Рожков	40. Щерба
13. Зубков	27. Рудаков	41. Щербаков
14. Зубов	28. Седов	42. Щукин

VNĚJŠÍ CHARAKTERISTIKA

1. Басов	19. Верещагин	37. Жаров
2. Беззубенков	20. Воронин	38. Жук
3. Беликов	21. Воронков	39. Жуков
4. Белкин	22. Воронов	40. Журавлев
5. Белобров	23. Воронцов	41. Зверев
6. Белов	24. Высоцкий	42. Зубков
7. Белоглазов	25. Глухов	43. Зубов
8. Белоусов	26. Голиков	44. Зуев
9. Беляев	27. Голованов	45. Зыков
10. Беляков	28. Голубев	46. Карташов
11. Беспалов	29. Горбачев	47. Клюев
12. Бессонов	30. Горбунов	48. Кожевников
13. Блохин	31. Грачев	49. Колесников
14. Бобров	32. Громов	50. Колесов
15. Бородин	33. Губанов	51. Колобов
16. Бочаров	34. Долгов	52. Кольцов
17. Булатов	35. Дубинин	53. Клопов
18. Буров	36. Дубов	54. Комаров

55. Кононов	76. Некрасов	97. Сухарев
56. Королев	77. Носков	98. Сухов
57. Коротков	78. Носов	99. Тетерин
58. Корчагин	79. Порозов	100. Ушаков
59. Круглов	80. Рогов	101. Хохлов
60. Крюков	81. Рожков	102. Хромов
61. Крючков	82. Рубцов	103. Чернов
62. Кудрявцев	83. Рудаков	104. Черных
63. Кудряшов	84. Руднев	105. Чернышев
64. Куликов	85. Румянцев	106. Чижов
65. Лапин	86. Русаков	107. Чумаков
66. Латышев	87. Русанов	108. Шаров
67. Лихачев	88. Рыжов	109. Шевелев
68. Лобанов	89. Рябов	110. Широков
69. Логинов	90. Рябченков	111. Ширяев
70. Лопатин	91. Сальников	112. Шишкин
71. Лыткин	92. Седов	113. Щерба
72. Мешков	93. Силин	114. Щербаков
73. Мороз	94. Синицын	115. Щукин
74. Морозов	95. Скворцов	
75. Муравьев	96. Суханов	

Vnější charakteristika – Vzhled

1. Басов	25. Горбачев	49. Коротков
2. Беззубенков	26. Горбунов	50. Корчагин
3. Беликов	27. Грачев	51. Круглов
4. Белобров	28. Губанов	52. Крюков
5. Белов	29. Долгов	53. Крючков
6. Белоглазов	30. Дубинин	54. Кудрявцев
7. Белоусов	31. Дубов	55. Кудряшов
8. Беляев	32. Жаров	56. Куликов
9. Беляков	33. Жук	57. Лапин
10. Беспалов	34. Жуков	58. Лихачев
11. Блохин	35. Журавлев	59. Лобанов
12. Бобров	36. Зверев	60. Логинов
13. Бородин	37. Зубков	61. Лыткин
14. Бочаров	38. Зубов	62. Мешков
15. Булатов	39. Клюев	63. Мороз
16. Буров	40. Кожевников	64. Морозов
17. Воронин	41. Колесников	65. Муравьев
18. Воронков	42. Колесов	66. Некрасов
19. Воронов	43. Колобов	67. Носков
20. Воронцов	44. Кольцов	68. Носов
21. Высоцкий	45. Клопов	69. Порозов
22. Голиков	46. Комаров	70. Рогов
23. Голованов	47. Кононов	71. Рожков
24. Голубев	48. Королев	72. Рубцов

73. Рудаков	83. Силин	93. Чижов
74. Руднев	84. Синицын	94. Чумаков
75. Румянцев	85. Суханов	95. Шаров
76. Русаков	86. Сухарев	96. Широков
77. Русанов	87. Сухов	97. Ширяев
78. Рыжов	88. Ушаков	98. Шишкин
79. Рябов	89. Хохлов	99. Щерба
80. Рябченков	90. Чернов	100. Щербаков
81. Сальников	91. Черных	101. Щукин
82. Седов	92. Чернышев	

Vnější charakteristika – Projev

1. Басов	7. Зуев	13. Скворцов
2. Белкин	8. Зыков	14. Тетерин
3. Бессонов	9. Карташов	15. Хромов
4. Верещагин	10. Комаров	16. Шевелев
5. Глухов	11. Латышев	
6. Громов	12. Лопатин	

Пříjmení odvozená jen od jména církevního

1. Кононов	2. Логинов

Пříjmení odvozená jen od jména necírkevního

1. Беляков	6. Комаров	11. Рогов
2. Бессонов	7. Лихачев	12. Ушаков
3. Булатов	8. Мороз	13. Ширяев
4. Воронин	9. Морозов	
5. Зуев	10. Некрасов	

Пříjmení odvozená jen od přízviska

1. Басов	17. Голубев	33. Колобов
2. Беззубенков	18. Горбачев	34. Клопов
3. Белобров	19. Горбунов	35. Королев
4. Белов	20. Громов	36. Коротков
5. Белоглазов	21. Губанов	37. Корчагин
6. Белоусов	22. Долгов	38. Круглов
7. Беспалов	23. Дубинин	39. Крюков
8. Блохин	24. Жаров	40. Крючков
9. Бородин	25. Зверев	41. Кудрявцев
10. Бочаров	26. Зубков	42. Кудряшов
11. Воронков	27. Зубов	43. Латышев
12. Воронов	28. Зыков	44. Лопатин
13. Воронцов	29. Карташов	45. Лыткин
14. Глухов	30. Ключев	46. Мешков
15. Голиков	31. Колесников	47. Муравьев
16. Голованов	32. Колесов	48. Носков

49. Носов	57. Рябченков	65. Хохлов
50. Порозов	58. Сальников	66. Чижов
51. Рожков	59. Седов	67. Чумаков
52. Рубцов	60. Скворцов	68. Шаров
53. Рудаков	61. Суханов	69. Шевелев
54. Руднев	62. Сухарев	70. Широков
55. Рыжов	63. Сухов	71. Щерба
56. Рябов	64. Тетерин	72. Щербаков

Пříjmení odvozená od jména necírkevního a zároveň od přízviska

1. Беликов	9. Жуков	17. Синицын
2. Белкин	10. Журавлев	18. Хромов
3. Беляев	11. Кольцов	19. Чернов
4. Бобров	12. Куликов	20. Черных
5. Верещагин	13. Лапин	21. Чернышев
6. Грачев	14. Лобанов	22. Шишкин
7. Дубов	15. Русаков	23. Щукин
8. Жук	16. Русанов	

Пříjmení odvozená od jména církevního a zároveň od přízviska

1. Кононов	2. Логинов

Vnější charakteristika + Barva

1. Беликов	11. Воронин	21. Румянцев
2. Белкин	12. Воронков	22. Русаков
3. Белобров	13. Воронов	23. Русанов
4. Белов	14. Воронцов	24. Рыжов
5. Белоглазов	15. Грачев	25. Седов
6. Белоусов	16. Жаров	26. Чернов
7. Беляев	17. Жук	27. Черных
8. Беляков	18. Жуков	28. Чернышев
9. Бобров	19. Рудаков	
10. Буров	20. Руднев	

Vnější charakteristika + Část těla

1. Беззубенков	11. Жуков	21. Рожков
2. Белобров	12. Зубков	22. Рудаков
3. Белоглазов	13. Зубов	23. Руднев
4. Белоусов	14. Лапин	24. Русаков
5. Беспалов	15. Лобанов	25. Русанов
6. Бобров	16. Лопатин	26. Рыжов
7. Бородин	17. Лыткин	27. Ушаков
8. Голованов	18. Носков	28. Шаров
9. Губанов	19. Носов	
10. Жук	20. Рогов	

НÁЗЕВ ЧЛОВЕКА ДЛЕ РÚЗНÝХ КРИТЭРИÍ

Пříjmení spojená s vírou

1. Богомолов	7. Львов	13. Троицкий
2. Дьяков	8. Павловский	14. Уварин
3. Дьяконов	9. Покровский	15. Уваров
4. Дьячков	10. Пономарев	16. Успенский
5. Зверев	11. Попов	
6. Левин	12. Савицкий	

Пříjmení spojená s národností, etnikem či kmenem

1. Волошин	6. Кожевников	11. Панков
2. Галкин	7. Коротков	12. Панов
3. Долгов	8. Латышев	13. Поляк
4. Калмыков	9. Мещеряков	14. Поляков
5. Киреев	10. Панин	15. Черкасов

Пříjmení spojená s oblibou v určité činnosti

1. Богомолов	5. Кулагин	9. Ситников
2. Брагин	6. Пирогов	10. Суслов
3. Колобов	7. Селезнев	11. Шашков
4. Кулага	8. Ситник	

Пříjmení spojená s počasím

1. Завьялов	3. Мороз	5. Туманов
2. Зимин	4. Морозов	

Пříjmení spojená s názvem ročního období

1. Вешняков	2. Зимин

Пříjmení spojená s názvem čísla

1. Сысоев	2. Третьяков	3. Шестаков

Пříjmení spojená s názvem dne v týdnu

1. Суббота	2. Субботин

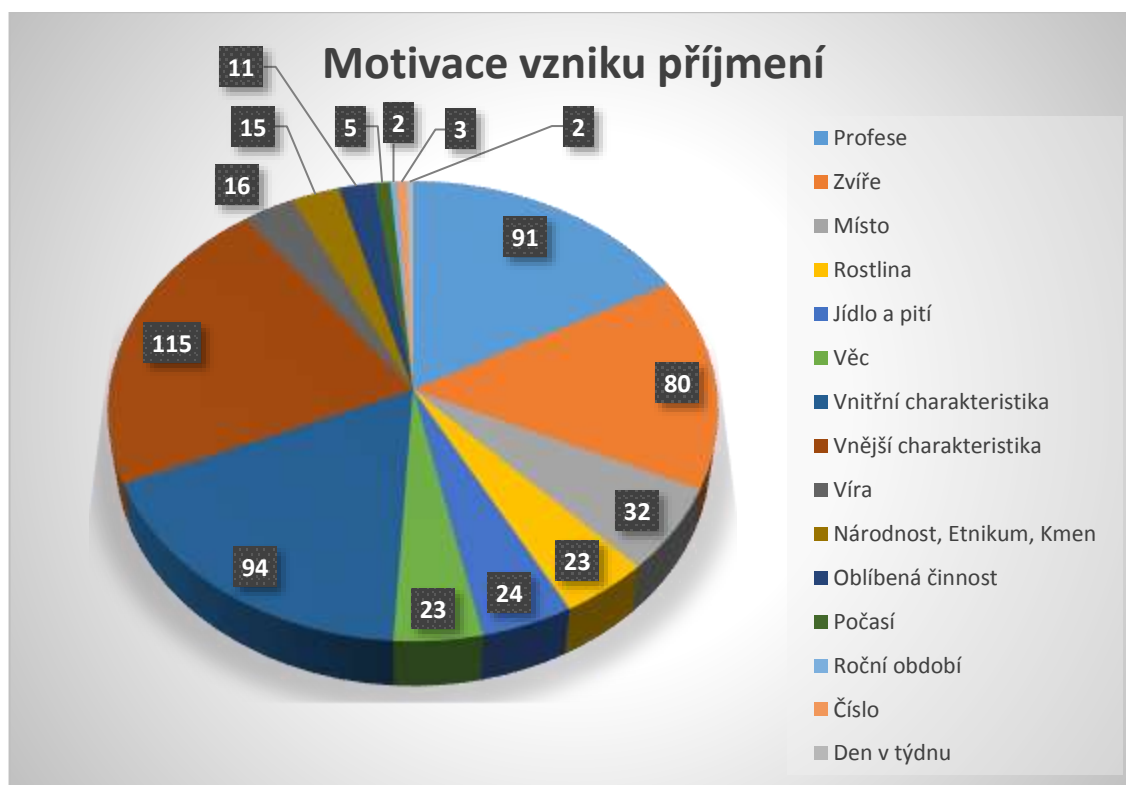
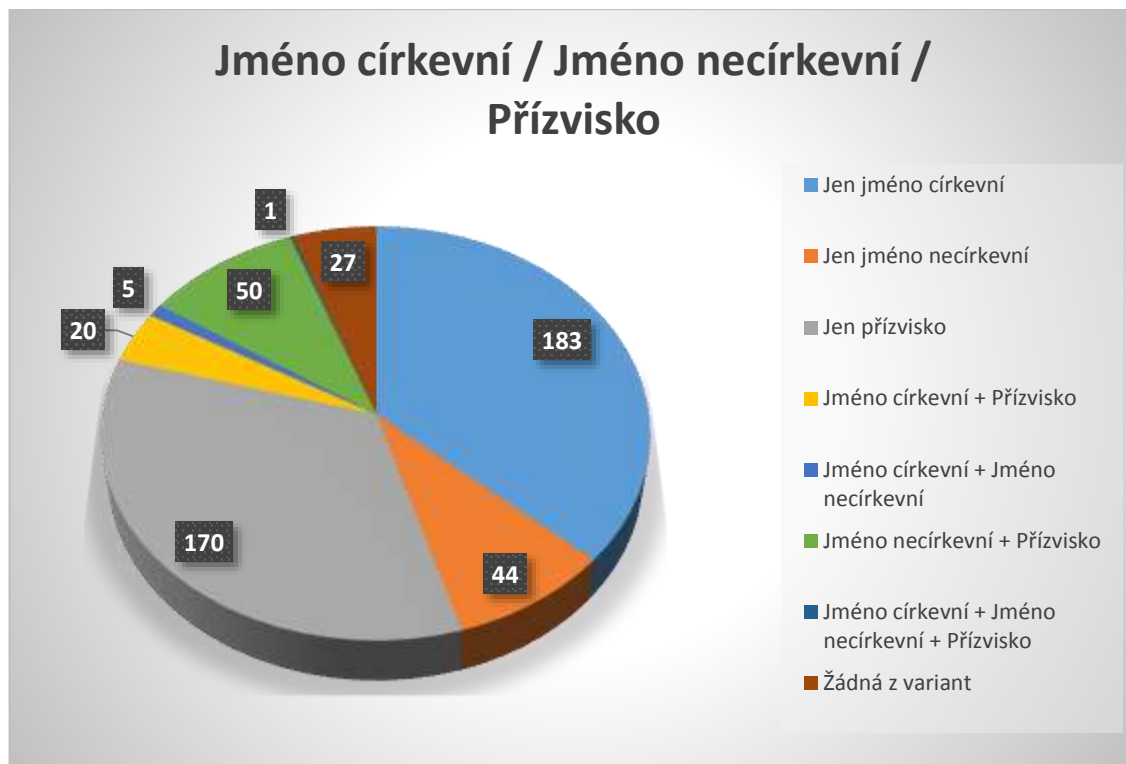
JMÉNO OCHRANNÉ

1. Беззубенков	5. Грачев	9. Некрасов
2. Бессонов	6. Дубов	10. Нечаев
3. Воронков	7. Киселев	11. Тихомиров
4. Воронов	8. Козин	12. Чесноков

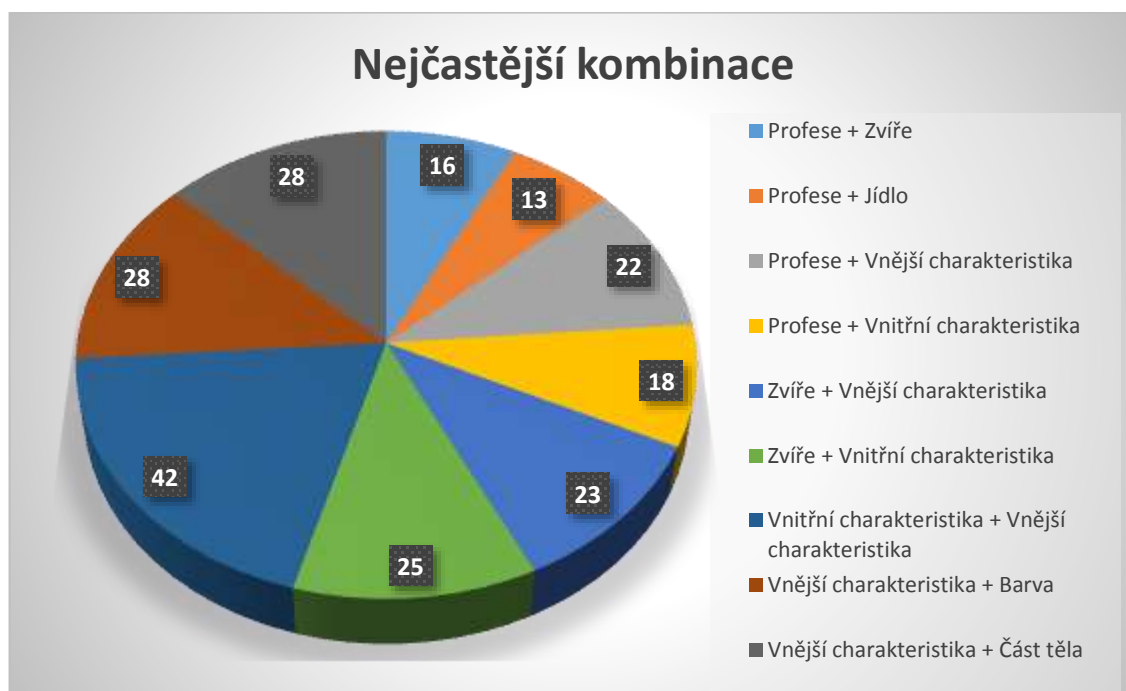
JMÉNO PŘACÍ

1. Булатов	2. Мороз	3. Морозов

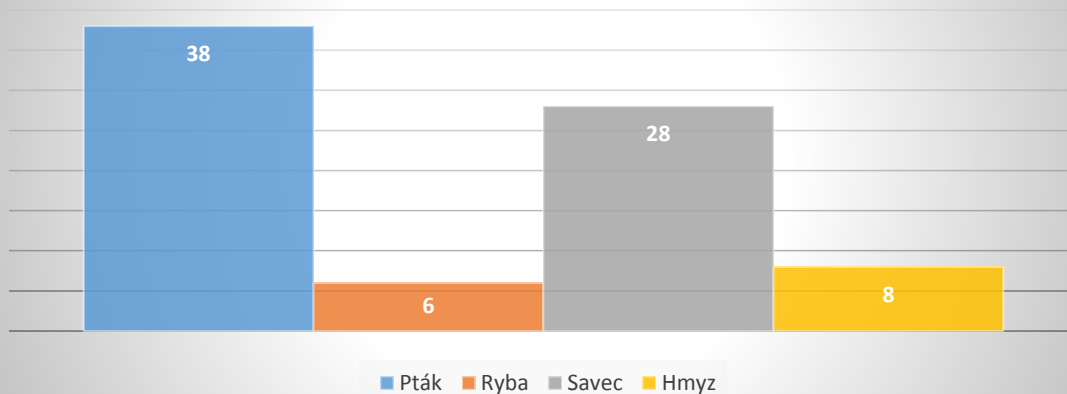
Příloha č. 10 – Analýza ruských příjmení – grafy a tabulky

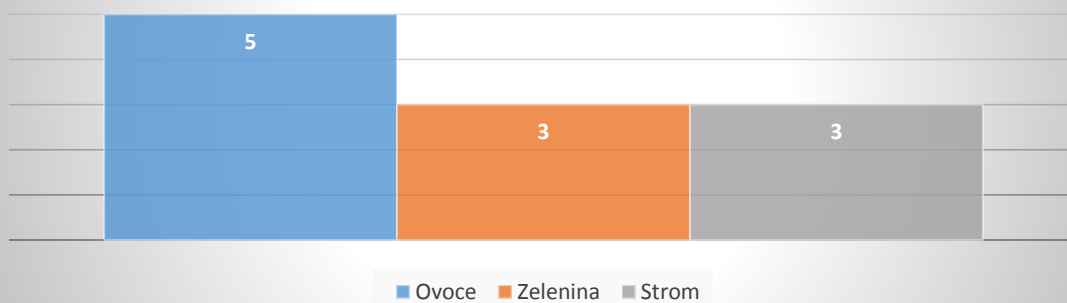
	Profese	Zvíře	Místo	Rostlina	Jídlo/Pítí	Věc	Vnitřní char.	Vnější char.	Víra	Národnost/ Etnikum/Kmen	Oblíbená činnost	Počasí	Roční období	Barva	Část těla
Profese		16	1	4	13	10	18	22	3	2	8		1	1	3
Zvíře	16		3		1	2	25	23	1	3	1			11	4
Místo	1	3		4	1		2	2	3	2				4	
Rostlina	4		4		1	1	3	3	2					1	1
Jídlo/Pítí	13	1	1	1		1	6	5			9				
Věc	10	2		1	1		12	10		1	2			1	1
Vnitřní char.	18	25	2	3	6	12		42	1	4	2	2		28	12
Vnější char.	22	23	2	3	5	10	42		1	4	1	2		28	28
Víra	3	1	3	2			1	1			1				
Národ./Etnik./Kmen	2	3	2			1	4	4							
Oblíbená činnost	8	1			9	2	2	1	1						
Počasí							2	2					1		
Roční období	1											1			
Barva	1	11	4	1		1	28	28							11
Část těla	3	4		1		1	12	28						11	

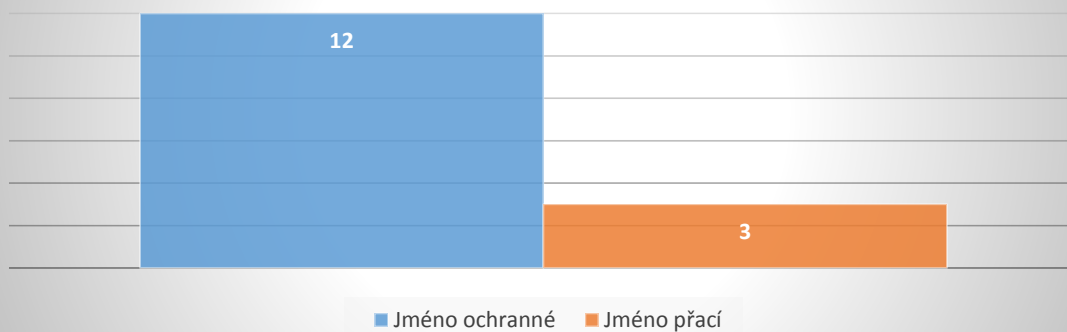
Název zvířete

Název rostliny

Jméno ochranné / Jméno práci

Пříloha č. 11 – Výzkumy nejpopulárnějších ruských příjmení

**Сrovnání seznamů nejpopulárnějších ruských příjmení A. F. Žuravljova
a E. V. Balanovské**

Seznam A. F. Žuravljova	Seznam E. V. Balanovské
1. Иванов	1. Смирнов
2. Смирнов	2. Иванов
3. Кузнецов	3. Кузнецов
4. Попов	4. Соколов
5. Васильев	5. Попов
6. Петров	6. Лебедев
7. Соколов	7. Козлов
8. Михайлов	8. Новиков
9. Новиков	9. Морозов
10. Федоров	10. Петров
11. Морозов	11. Волков
12. Волков	12. Соловьев
13. Алексеев	13. Васильев
14. Лебедев	14. Зайцев
15. Семенов	15. Павлов
16. Егоров	16. Семенов
17. Павлов	17. Голубев
18. Козлов	18. Виноградов
19. Степанов	19. Богданов
20. Николаев	20. Воробьев
21. Орлов	21. Федоров
22. Андреев	22. Михайлов
23. Макаров	23. Беляев
24. Никитин	24. Тарасов
25. Захаров	25. Белов
26. Зайцев	26. Комаров
27. Соловьев	27. Орлов
28. Борисов	28. Киселев
29. Яковлев	29. Макаров
30. Григорьев	30. Андреев
31. Романов	31. Ковалев
32. Воробьев	32. Ильин
33. Сергеев	33. Гусев
34. Кузьмин	34. Титов
35. Фролов	35. Кузьмин
36. Александров	36. Кудрявцев
37. Дмитриев	37. Баранов
38. Королев	38. Куликов

Seznam A. F. Žuravljova	Seznam E. V. Balanovské
39. Гусев	39. Алексеев
40. Киселев	40. Степанов
41. Ильин	41. Яковлев
42. Максимов	42. Сорокин
43. Поляков	43. Сергеев
44. Сорокин	44. Романов
45. Виноградов	45. Захаров
46. Ковалев	46. Борисов
47. Белов	47. Королев
48. Медведев	48. Герасимов
49. Антонов	49. Пономарев
50. Тарасов	50. Григорьев
51. Жуков	51. Лазарев
52. Баранов	52. Медведев
53. Филиппов	53. Ершов
54. Комаров	54. Никитин
55. Давыдов	55. Соболев
56. Беляев	56. Рябов
57. Герасимов	57. Поляков
58. Богданов	58. Цветков
59. Осипов	59. Данилов
60. Сидоров	60. Жуков
61. Матвеев	61. Фролов
62. Титов	62. Журавлев
63. Марков	63. Николаев
64. Миронов	64. Крылов
65. Крылов	65. Максимов
66. Куликов	66. Сидоров
67. Карпов	67. Осипов
68. Власов	68. Белоусов
69. Мельников	69. Федотов
70. Денисов	70. Дорофеев
71. Гаврилов	71. Егоров
72. Тихонов	72. Матвеев
73. Казаков	73. Бобров
74. Афанасьев	74. Дмитриев
75. Данилов	75. Калинин
76. Савельев	76. Анисимов

Seznam A. F. Žuravljova	Seznam E. V. Balanovské
77. Тимофеев	77. Петухов
78. Фомин	78. Антонов
79. Чернов	79. Тимофеев
80. Абрамов	80. Никифоров
81. Мартынов	81. Веселов
82. Ефимов	82. Филиппов
83. Федотов	83. Марков
84. Щербаков	84. Большаков
85. Назаров	85. Суханов
86. Калинин	86. Миронов
87. Исаев	87. Ширяев
88. Чернышев	88. Александров

Seznam A. F. Žuravljova	Seznam E. V. Balanovské
89. Быков	89. Коновалов
90. Маслов	90. Шестаков
91. Родионов	91. Казаков
92. Коновалов	92. Ефимов
93. Лазарев	93. Денисов
94. Воронин	94. Громов
95. Климов	95. Фомин
96. Филатов	96. Давыдов
97. Пономарев	97. Мельников
98. Голубев	98. Щербаков
99. Кудрявцев	99. Блинов
100. Прохоров	100. Колесников

Srovnání jednotlivých příjmení v obou zmíněných seznamech

Častější jméno v seznamu A. F. Žuravljova	Jméno v seznamu E. V. Balanovské
1. Иванов	2. Иванов
4. Попов	5. Попов
5. Васильев	13. Васильев
6. Петров	10. Петров
8. Михайлов	22. Михайлов
10. Федоров	21. Федоров
13. Алексеев	39. Алексеев
15. Семенов	16. Семенов
16. Егоров	71. Егоров
19. Степанов	40. Степанов
20. Николаев	63. Николаев
21. Орлов	27. Орлов
22. Андреев	30. Андреев
23. Макаров	29. Макаров
24. Никитин	54. Никитин

Častější jméno v seznamu A. F. Žuravljova	Jméno v seznamu E. V. Balanovské
25. Захаров	45. Захаров
28. Борисов	46. Борисов
29. Яковлев	41. Яковлев
30. Григорьев	50. Григорьев
31. Романов	44. Романов
33. Сергеев	43. Сергеев
34. Кузьмин	35. Кузьмин
35. Фролов	61. Фролов
36. Александров	88. Александров
37. Дмитриев	74. Дмитриев
38. Королев	47. Королев
42. Максимов	65. Максимов
43. Поляков	57. Поляков
48. Медведев	52. Медведев
49. Антонов	78. Антонов

Častější jméno v seznamu E. V. Balanovské	Jméno v seznamu A. F. Žuravljova
1. Смирнов	2. Смирнов
4. Соколов	7. Соколов
6. Лебедев	14. Лебедев
7. Козлов	18. Козлов
8. Новиков	9. Новиков
9. Морозов	11. Морозов
11. Волков	12. Волков
17. Павлов	15. Павлов
12. Соловьев	27. Соловьев
14. Зайцев	26. Зайцев
15. Павлов	17. Павлов
17. Голубев	98. Голубев
18. Виноградов	45. Виноградов
19. Богданов	58. Богданов
20. Воробьев	32. Воробьев

Častější jméno v seznamu E. V. Balanovské	Jméno v seznamu A. F. Žuravljova
23. Беляев	56. Беляев
24. Тарасов	50. Тарасов
25. Белов	47. Белов
26. Комаров	54. Комаров
28. Киселев	40. Киселев
31. Ковалев	46. Ковалев
32. Ильин	41. Ильин
33. Гусев	39. Гусев
34. Титов	62. Титов
36. Кудрявцев	99. Кудрявцев
37. Баранов	52. Баранов
38. Куликов	66. Куликов
42. Сорокин	44. Сорокин
48. Герасимов	57. Герасимов
49. Пономарев	97. Пономарев

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
KLÍMECKÁ Petra	Trojanovice 865, Frenštát pod Radhoštěm	F16523

TÉMA ČESKY:

Příjmení, jméno a jméno po otci jako prostředky identifikace osobnosti v ruském jazyce: historie a současnost

TÉMA ANGLICKY:

Surname, name and patronymic as a means of identification in Russian: history and presence

VEDOUcí PRÁCE:

prof. Alla Arkhanhelska, DrSc. - KSU

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

- 1) Studium odborné literatury
- 2) Sběr a shromáždění materiálů
- 3) Analýza shromážděného materiálu a jeho klasifikace podle stanovených kritérií
- 4) Shrnutí a závěry

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- BARCHUDAROV, S. G. Orfografičeskij slovar russkogo jazyka. Spisok ličnych imjon/ AN SSSR. Moskva: Russkij jazyk, 1989. 397 s.
- SUPERANSKOJ, A. V., GUSEVA, JU. M. Spravočnik ličnych imjon narodov RSFSR. Moskva: Russkij jazyk, 1979
- USPENSKIJ, L. Ty i tvoje imja. Leningrad: Detskaja literatura, 1962. 568 s.
- VASILJEV, E. Tysjača imjon. Kratkaja enciklopedija. Moskva: OK Print, 2015. 264 s. ISBN 978-5-600-01076-5
- VEDINA, T. F. Enciklopedija russkich familij. Tajny proischoždenija i značenija. Moskva: AST, Astrel, 2008. 768 s. ISBN 978-5-17-046547-7, 978-5-271-17927-3

Podpis studenta: _____ *Klimecka'*

Datum: *16. 11. 2016*

Podpis vedoucího práce: _____ *Stojan*

Datum: *16. 11. 2016*

ANOTACE

Příjmení a jméno: Bc. Petra Klimecká

Název katedry: Katedra slavistiky

Název fakulty: Filozofická Fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Název diplomové práce: Příjmení, jméno a jméno po otci jako prostředky identifikace osoby v ruském jazyce: historie a současnost

Vedoucí diplomové práce: prof. Alla Arkhanhelska, DrSc.

Počet znaků: 178 669

Počet použitých zdrojů: 34

Počet příloh: 11

Klíčová slova: jméno ženské, jméno mužské, jméno církevní, jméno necírkevní, přízvisko, příjmení, jméno po otci, patronymum, onomastika, antroponymum, jazyková rodina, přejímání, původně ruské lexikum, slovtvorná motivace, popularita ruských jmen, popularita ruských příjmení

Charakteristika diplomové práce:

Tato diplomová práce se zabývá ruskými osobními jmény ve srovnání kontextu historického se současnou situací. Teoretická část věnuje se antroponomastice, jako vědě o osobních jménech, zaměřuje se na charakteristiku ruských antroponym, a hlavně na historický vývoj a motivaci vzniku tvorby jmen, příjmení a jmen po otci. V praktické části byla provedena analýza jmen a příjmení, jejich popularita, motivace vzniku, původ apod. Součástí diplomové práce jsou také přílohy, v nichž se nachází všechny výsledky provedených analýz, a také seznamy všech excerpovaných jmen i příjmení.

ANNOTATION

Surname and name: Bc. Petra Klimecká

Name of department: Department of Slavonic Studies

Name of faculty: Philosophical Faculty Palacký University Olomouc

Name of the work: Surname, name and patronymic as a means of identification in Russian: history and presence

Head of the work: prof. Alla Arkhanhelska, DrSc.

Number of symbols: 178 669

Number of sources: 34

Number of attachments: 11

Key words: female name, male name, religious name, non-religious names, nickname, surname, paternal name, patronym, onomastics, anthroponym, language family, loans, originally Russian lexis, word-formation motivation, popularity of Russian names, popularity of Russian surnames

Characteristics:

The diploma thesis deals with personal Russian names comparing the historical context with the contemporary situation. The theoretical part deals with anthroponomastics, as a study of personal names, it focuses on the characterization of Russian anthroponyms along with their historical development and word-formation motivation of names, surnames and paternal names. In the practical part an analysis of names and surnames, their popularity, word-formation motivation, origin etc. has been carried out. Part of the diploma thesis are appendixes containing all the results of the carried out analyses as well as lists of all the excerpted names and surnames.